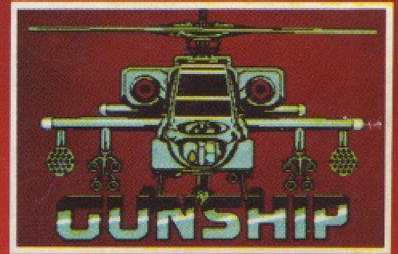
4 ÅRGANG 1987 LØSSALG KR. 29,85 AMSTRAD COMPUTER USER

9

AMSTRAD Bladet

GUNSHIP TIL PC

RAM MUSIC BOX

VOLDSOM MED:

TIP PÅ POW

ARNOLD PÅ VRANGEN

VI TESTER Z-88

MULTI PC/XT 2

Leveres i flot AT-kasse med turbo og resetknap, samt nøgle.

- ✳ 4,77 og 8 Mhz (soft- og hardwareswitch)
- ✳ 640 Kb ram
- ✳ 2 super lydløse 360 Kb drev
- ✳ Multi I/O kort (parrallel, seriel, game, ur og kalender)
- ✳ Valgfrit grafikkort (Hercules eller CGA-kort)
- ✳ AT tastatur m/ 101 taster

Gratis software (vi har ca. 650 Mb P.D.)

4995,-

Vi konfigurerer PC/XT og PC/AT efter dine ønsker/behov.

CTX MD-3 (CGA)	3195,-
CTX MD-7 (EGA)	3995,-
CTX Herc	1195,-
Philips 80 (CGA)	795,-
Seagate ST-225 incl.cont.	2995,-
Seagate ST-238 incl.cont.	3495,-

Star NL-10

130 tegn pr. sek. i draft mode og
30 tegn pr. sek. i NLQ mode.
Leveres incl. interface (IBM el. Parr.)

2275,-

Har du en Amstrad (s/h)?
Vi indbygger Hercules
grafik for **1895,-**

Alle priser er excl. moms.

AMSTRAD 1512

Amstrad 1512A:	6995,-
Amstrad 1512B:	8995,-
Amstrad 1512C:	8995,-
Amstrad 1512D:	10995,-

Forhandlere velkomne
Ring: 06 13 16 99

Dansk Multi Data

Vester Allé 29 • 8000 Århus C
Tlf.: 06 12 59 00
Man.-fre.: 10^{00}-17^{00}, lør.: 10^{00}-13^{00}

Vi leverer alt i tilbehør til din PC'er. Både soft- og hardware.
Vi er bare billigst!

Indhold

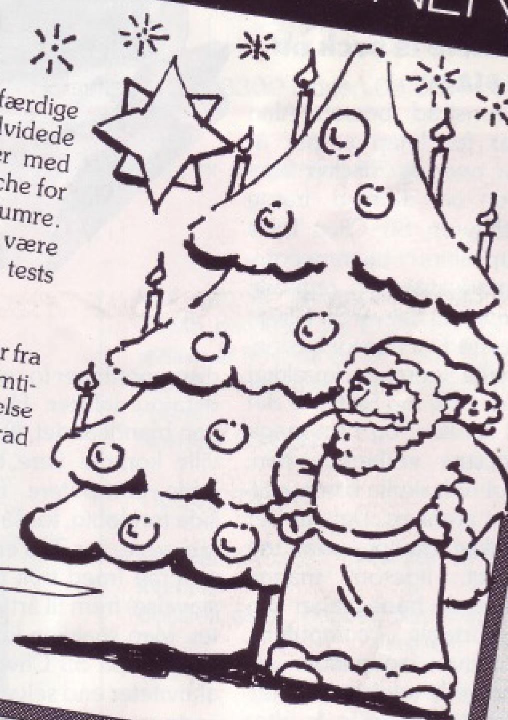
Fra Redaktionen

Velkommen til Amstrad Bladet

Endelig blev vi så færdige med at lave vores udvidede julenummer. Vi håber med dette nr. at tage revanche for evt. kiksere i tidligere numre. Der skulle meget gerne være interessante artikler og tests for enhver smag.

Glædelig jul og godt nytår fra hele redaktionen, der samtidig ønsker dig god fornøjelse med dette nr. af Amstrad Bladet.

Sv. Højstrup Christensen
Ansvarshavende redaktør

Udgiver:
Forlaget Microtech

v/Ansvarshavende redaktør:
Sv. Højstrup Christensen

Program redaktør:
Kim Jacobsen

Softline redaktion:
Anders Spliid Hansen

Redaktionelle medarbejdere:
Steve H. Harsen, Leif Andrew Rump, Jakob Paikin, Peter Cornforth, Søren Petersen, Michael Madsen, Preben Rosendahl, Søren Dahl, Thomas Gjørup og Jan Jesper Larsen.

Grafisk tilrettelæggelse, layout og illustrationer
Stig Busk Jacobsen og Malan Zachariassen

Sats: Jysk Fotosats/JF2
Tryk: Rounsborgs Grafiske Hus
Foto: Kentorph Foto, Lemming Special Foto, Morten Kirkegaard
Repro: Grafisk Center

Distribution:
Danmark: Dansk Central Agentur samt Avispostkontoret
Norge: Narvesen
Sverige: A.C.M. AB

Program HOTLINE:
Tlf. 06 82 24 55 (hver torsdag mellem kl. 14 og 16)

Annonce ekspedition:
Brian Roy Markussen, tlf. 06 80 08 77

Redaktion i England:
Peter Cornforth, tel. (04868) 4599

Administration/abonnement:
Pris og abonnementsoversigt findes under læserservice bagest i bladet. Abonnement kan bestilles på bladets adresse:
Amstrad Bladet
Vestergade 35
8600 Silkeborg
Tlf. 06 82 24 55
(åben mandag til fredag fra kl. 8.00 til kl. 16.00)

VI TESTER Z-88

Sir Clive is back on the stage

Da Amstrad bossen Alan Sugar for knap et par år siden overtog Sinclair konsortiet og dermed fratog frontfiguren Sir Clive hans magtposition i hjemmecomputerindustrien, regnede alle med, at det var Sir Clives nådesstød, at han for bestandig ville være en knækket mand. Selv tog Sir Clive det med sindsro, og i sin evige optimisme erklærede han, at han nok skulle komme tilbage i arenaen. Det var der dog ikke mange, som tog alvorligt, ligesom mange ignorerede hans planer om transportable computere, alternative lagermedia og avancerede telefonstationer.

Men her knap to år efter »nådesstødet« er Sir Clive tilbage på scenen med sin nye Z88 computer. Og som i de gode gamle pionerdage står han frem og åbenbarer sine fremtidsvisioner og -planer. Som sædvanlig er han langt foran sin tid – måske længere end det er godt for ham?

På en pressekonference i efteråret fremlagde han disse meninger for alverdens datajournalister. Her sagde han blandt andet, at der ikke ville komme flere transportable computere fra hans side foreløbig, for så vidt han kunne se, var Z88'eren computeren (med tryk på sidste stavelse) frem til årtusindskiftet. Men snakken kom mere til at gå på Sir Clive's andre aktiviteter end selve Z88 lanceringen. Journalisterne skabte blandt andet en vældig diskussion omkring Sir Clives hang til at bruge alternative lagermedia fremfor de konventionelle disketter og harddiske. En lidenskab, der flere gange har gjort opfinderens computere inkompatible med andre lagermedia.

– Men Sir Clive var »Back on the stage«.

Z88 et bud på fremtidens computer(?)

Da det længe ventede testeksemplar af Z88'eren arriverede på Amstrad Bladets redaktion, gik der ikke mange sekunder før maskinen var pakket ud og stillet frem for den beundrende redaktionsstab. Flere af fanatikerne følte, at dette var et højtideligt øjeblik, hvorfor der udbredte sig en almindelig tavshed blandt de omkringstående. Denne tavshed blev afbrudt af vores søde kontordame, der bemærkede »neeej, den er da nuttet«, hvorefter undertegnede måtte forklare ignoranten, at en computer ikke kan være »nuttet«, den kan være »hurtig, smart, flot« o.s.v. men den kan under ingen omstændigheder være »nuttet«.

Rundt om Z88..

Ser man på Z88'erens rent anatomiske forhold, vil man opdage, at den ikke er større end et stykke A4 papir. I modsætning til mange andre »transportable« computere så er denne i kraft af sin ringe vægt på kun 900 gram også transportabel i ordets videste forstand. Man undgår med andre ord alle de mange rygskader, der er iblandt brugere af transportable computere.

Med sin sorte farve minder Z88'eren mest af alt om en ZX Spectrum, der er udstyret med en lille LCD-skærm. Et andet indicium, der peger hen imod Sir Clive's familiære forhold til Spectrum'en, er det lille gummitastatur. Det ser altså ikke umiddelbart ud til, at opfinderen har villet opgive alle sine hidtidige kæpheste.

Med hensyn til gummitastaturet, eller »viskelæderet« som andre kalder det, så må jeg nok indrømme, at det på en sådan type computer er på sin plads med gummitaster. For i mange af de situationer, hvor Z88'eren vil kunne finde anvendelse, så vil det sikkert være iblandt mennesker f.eks. i fly, til møder o.l. Her kan det sikkert virke forstyrrende på mange mennesker, hvis man sidder og klaprer løs på et traditionelt tastatur. Cambridge Computers, som Sir Clive kalder sit nye firma, er også sluppet rimeligt godt om ved de børnesygdomme, som Spectrum'ens tastatur led under. Tasterne reagerer ved anslag over hele tastens overflade, og der er en forholdsvis stor vandring i dem.

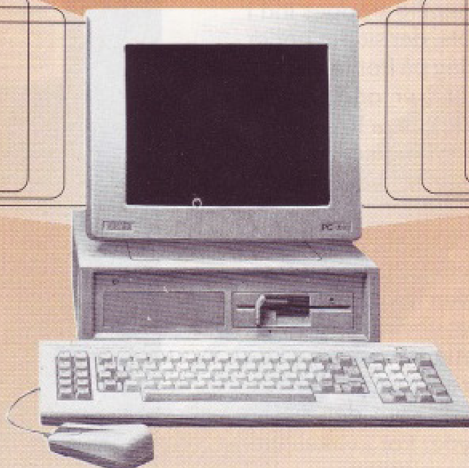
Det er også muligt at opnå en vis skrivehastighed, spe-

COM CENTER

AMSTRAD PC1512

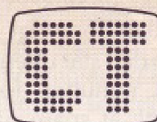

Hvis du er den heldige ejer af en Amstrad PC1512 med monokrom monitor, eller hvis du går med tankerne om at blive en, så har du her årets største nyhed til »Sir Charles«. Det Colour Graphic-kort, som medfølger PC1512, har en relativt ringe punktopløsning, hvilket gør displayet »prikket« at se på, og det kan godt være generende, når man arbejder med tekst- og grafikbehandling! Takket være en smart opfindelse, er det nu muligt at kombinere Colour Graphic adaptoren og et Hercules grafik kort på samme monitor!

- Herved opnåes en opløsning på 720x348 punkter, i stedet for tidligere 640x200, og en total prik-fri gengivelse af bogstaver! Denne udvidelse er døbt CT1512, og den forhandles af autoriserede Com-Centre *) over hele landet. Udover at CT1512 kittet gør din maskine til en multi-screen mode computer med både CGA og Hercules grafik, får du i tilgift også en ekstra parallel printerport!

*) : ComCenter kæden er en sammenslutning af uafhængige EDB forretninger med det til fælles, at du trygt kan henvende dig for køb og service. Dit nærmeste ComCenter oplyses på tlf. 06 55 44 55!

Data & Elektronik

Horsensvej 143, 8300 Odder, 06 55 44 55

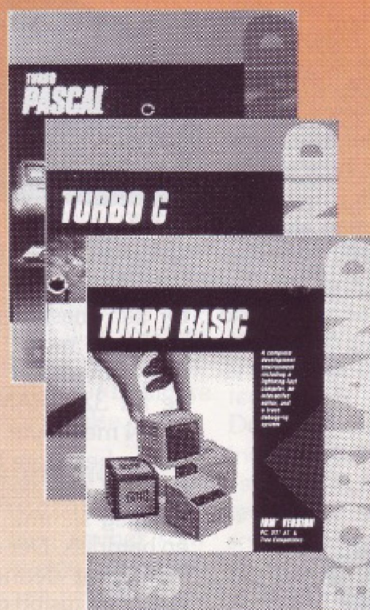
OBS: Glem for et øjeblik alt om lave 'fup-priser', dårlig kvalitet og tomme løfter. Her er en samling tilbud, som taler til din sunde fornuft:

PCW JOYCE

LocoScript 2.12 på dansk incl. 300 siders manual.
Kun kr. 395,-

Amstrad PCW9512 "Excellence" typehjulsprinter, LocoScript 2.0 tekstbehandler, 1Mb floppydrev, PC tastatur, Centronics port og S/H monitor
komplet kr. 7.995,-

PC KOMPATIBLE
Ved køb af Amstrad PC1512 m. 20Mb harddisk i resten af november, er 1 stk. gratis STAR NL10 printer med kabel samt softwarepakke for ca. 2.000, inkluderet i prisen.
Normalt 17.650,- Samlet 12.995,-

Frit valg: 790,-

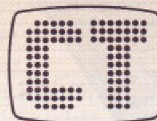
Ved køb af Amstrad PC1640 m. 20Mb harddisk og EGA monitor i resten af november, er 1 stk. STAR NL-10 printer med kabel inkluderet i prisen.
Normalt 20.650,- Samlet 17.995,-

TILBUD TIL PC

No Name 5.25" disketter af høj kvalitet:
dobbelt sidet, dobbelt densitet 48 TPI á 3,50 pr. stk. Mindste salg 100 stk!

Vi har stadig billige Seagate 20 og 30Mb harddiske på lager til priser fra kun 2.795,- incl. kontroller og kabler.
Alle drev er testet og 100% fejlfrie. Et godt tilbud fra os er altså IKKE lig med dårlig kvalitet!

Alle priser er excl. 22% moms samt fragt. Der tages forbehold for fejl samt prisændringer. CT Data holder åbent mandag til fredag fra 9.00 til 17.00!

Data & Elektronik

Horsensvej 143, 8300 Odder, 06 55 44 55

cielt når tastaturet vippes en smule op v.h.a. benene under computeren. Man skal dog først vænne sig til de ændringer i tastaturlayoutet, der er foretaget i forhold til standard konventionerne. Det drejer sig blandt andet om anførselstegnet som normalt findes som ‹shift› + "2". Hvorfor Cambridge-folkene har foretaget disse ændringer står hen i det uvisse, men irriterende er det i hvert tilfælde.

Skærmen, eller rettere sagt displayet, er en af de mest interessante ting ved Z88. Det er en supertwist LCD skærm, som skriver blå/violet på en grå baggrund. Det der tidligere har været problemet ved disse skærme er, at de har været meget følsomme overfor lysrefleksioner. Det er Z88'eren dog fri for, men der skal en ret kraftig belysning til før skærmen bliver så tydelig, at den er behagelig at arbejde med i længere tid. Skærmformatet er 8 linier a 106 karakterer, hvor der er 96 tilbage at arbejde på, når Z88'eren har taget sit til statusskærme o.l.

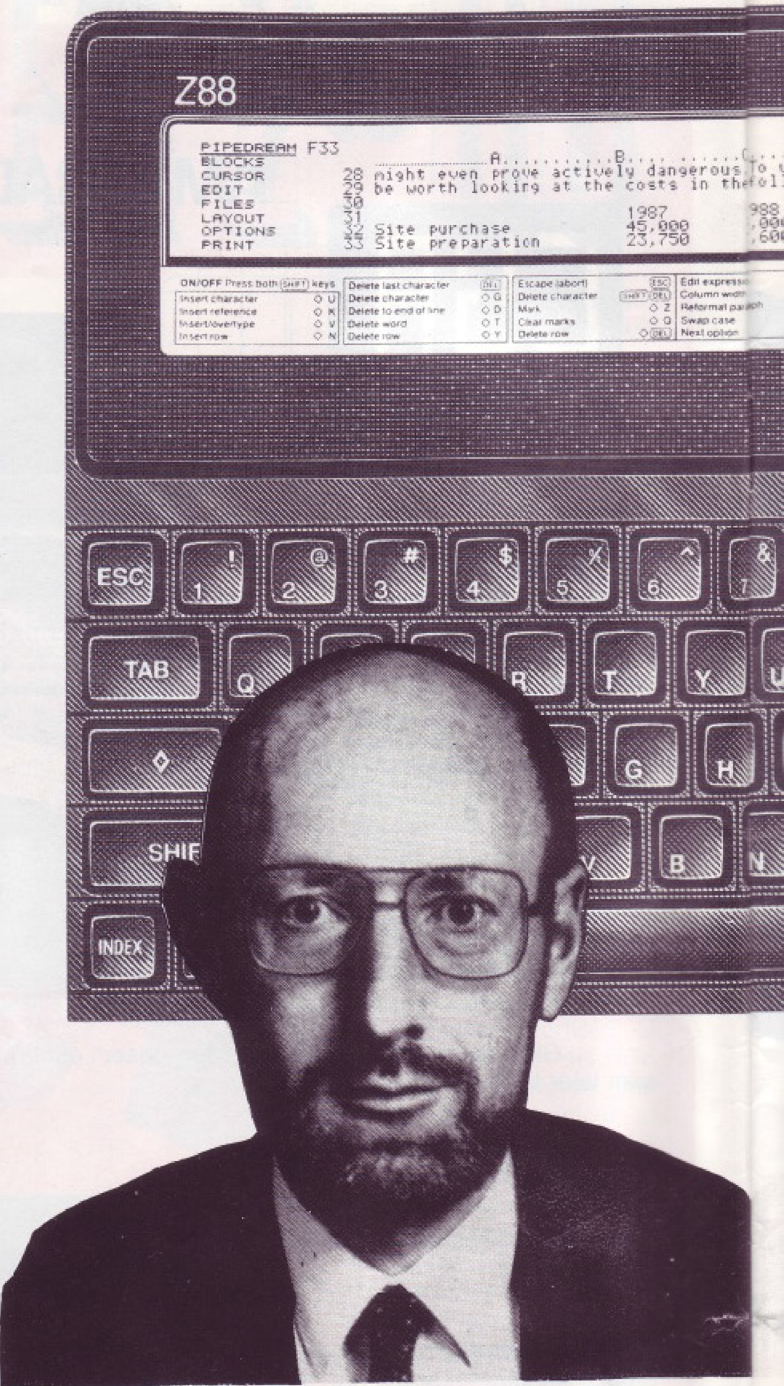
Tager man et kig rundt langs Z88'erens side, støder man først på et ni-pins stik af d-typen (dem der normalt bruges somn joystickporte). Men det er ikke en joystickport, men derimod en RS232 port. Personligt ville jeg have foretrukket et almindeligt RS232, allerhelst en centronics – men okay!

Det næste, man støder på, er en lille klap, bag hvilken der sidder en kantkonnektor, der kan bruges til forskelligt ekstraudstyr (så Kempston kan designe et joystickinterface!)

Nu sidder der måske nogle og undrer sig over, om der ikke er en eller anden cassette- eller diskettedrev indgang på Z88'eren. Til dem kan jeg sige: »Det er der ikke«. Skal der stoppes programmer ind i maskinen, skal de ligge i en ROM, så kan de nemlig stoppes ind i de tre slots, der sidder under et smart låg på fronten af maskinen. Det er også i disse slots, at de ekstra RAM-udvidelser, som jeg senere vender tilbage til, skal stoppes ind.

Det smarte låg er endda så fint indrettet, at det automatisk slukker maskinen, hvis det ved et uheld bliver åbnet under brug af maskinen. Når jeg siger slukket, er det ikke så drastisk, som det måske kunne lyde. For i virkeligheden står Z88'eren altid standby, det er kun skærmen, som bliver afbrudt når maskinen slukkes. Maskinen slukker forøvrigt også selv, hvis den står ubenyttet i over fem minutter, for på den måde at spare på batterierne. Mens vi er ved batteriernes holdbarhed, så ligger det sådan, at der med de fire små batterier der ligger i maskinen, kan køres tyve timers aktiv brug af maskinen, mens den kan stå standby i op til et år.

Som standard leveres Z88'eren med 32 KRAM, hvoraf der er ca. 20 KRAM tilbage til brugeren. Umiddelbart lyder det ikke af meget i disse dage, hvor man taler om maskiner i mega-byte klassen. Men man skal lige tænke på, at alle programmer ikke skal køres ind i hukommelsen, men derimod ligge i ROM, og derfor ikke tager RAM op. Problemet viser sig dog ved, at der ikke er plads til så mange filer. Derfor kan maskinen også bestykkes med forskellige RAM-udvidelser spændende fra 32 KRAM og op til hele 4 megabyte. Ideen med denne helt store hukommelse er, at den skal bruges på nøjagtig samme måde som en harddisk. Der er bare den forskel, at denne form for lagring er tusind gange hurtigere end en almindelig harddisk.

Z88 på softwaresiden....

Ser man helt nøgternt på Z88'eren, så er den faktisk ikke særlig eksceptionel. Men hvad er det så, som folk roser den til skyerne for? Forklaringen ligger i de programmer, som Cambridge Computers i bedste QL-stil har indbygget i maskinen.

Når man tænder for Z88'eren, bliver man præsenteret for en hovedmenu, hvor valgmulighederne er opremset. Denne indexskærm, som man kalder den i manualen, indeholder oplysninger om de sidste aktiviteter. For eksempel står der, hvornår et givent program er

brugt, hvilke filer der har været tilknyttet. Når man arbejder med Z88'eren skal man vænne sig til, at man ikke arbejder med et job ad gangen, men har flere andre stående »standby«. Det er disse programmer, som er nævnt på index-skærmen. Det vil sige, at man på et hvilket som helst tidspunkt kan gå ud af f.eks. BASIC og over i tekstbehandlingen og færdiggøre et brev. Men efterhånden som man har brugt en hel del af programmerne, kommer der til at stå en hel del aktiviteter og vente (Z88 husker dem selv om den har været slukket!!). Disse programmer tager alle plads op i hukommelsen og på et tidspunkt vil computeren fortælle, at der ike er mere plads til nye aktiviteter. Inden man kan gå videre, bliver man nødt til at foretage en oprydning med KILL-kommandoen, for at frigøre noget hukoimmelse.

Tusindkunstneren »PipeDream«

Et af de programmer som man kan vælge fra index-skærmen er PipeDream. Selv om navnet ikke siger meget om programmet, så lad mig med det samme slå fast, at det er et utroligt alsidigt program. Det indeholder både tekstbehandling, regneark og database, hva'be'har!

Tekstbehandlingsafsnittet er nok det mest anvendelige, for eksempel til mødereferater, eller hvis man skal skrive ete brev i flyet eller i toget.

Programmet indeholder alle de almindelige redigeringsfaciliteter, som f.eks. blok-rutiner, søgning, centrering, underliniering og sideinddeling og selvfølgelig save og load af filer. En af de mere sofistikerede ting ved programmet er et lille vindue i øverste højre hjørne, som i stærkt formindsket størrelse viser, hvordan brevet kommer til at se ud i sin helhed. Hvilket kan være en stor hjælp, idet man jo kun har adgang til otte linier ad gangen på selve displayet.

Regneafdelingen er en integreret del af tekstbehandlingen, man kan altså blande både tekst og tabeller fra regnearket ind og ud mellem hinanden, hvilket er en meget smart detalje, hvis man udarbejder budgetter o.l.

Databasen er også en integreret del af PipeDream. Den fungerer ved, at man indtaster dataene i kolonner, i stil med et regneark. Herefter er der mulighed for at søge, alfabetisere og udskrive disse data.

PipeDream er det bedste program i Z88'erens bibliotek. Uden det ville maskinen ikke kunne finde særlig stor anvendelse.

Ud over PipeDream indeholder biblioteket også en lidt forenklet udgave af BBC BASIC'en. Man har altså mulighed for at skrive sine egne programmer til maskinen, incl. maskinkodeprogrammer. Men man er lidt låst fast af, at der kun er 8 KRAM til at programmere i, så der er en vis begrænsning af, hvor avancerede programmerne kan blive.

En af de ting, som mange »mappedyr« (øhhm!) vil blive glade for, er den fuldt udbyggede Time Manager, der er inkluderet. Med den er der i hvert tilfælde ingen undskyldning for at glemme en aftale, den kan nemlig sættes til at ringe på bestemte tidspunkter på bestemte dage.

Ud over de førnævnte programmer er der også mulighed for at benytte nogle pop-down faciliteter, f.eks. lommeregner, ur, kalender og alarm.

Konklusion

Det er altid svært at fælde dom over et eller andet, men i dette tilfælde finder jeg det sværere end normalt. Det er blandt andet fordi, jeg er i tvivl om, hvor anvendelig Z88 er. De rent tekniske detaljer er jeg ikke i tvivl om kvaliteten af og prisen på 3495 plus moms er absolut rimelig. Men jeg tror, at Z88'eren skal bruges i forbindelse med en PC'er. Og netop dette er muligt v.h.a. »PCLINK«, der er et modul, som tillader overføring af filer mellem Z88 og en IBM kompatibel PC'er. På den måde kommer Z88'eren til at virke som en form for notesblok, man kan tage med sig rundt, og når man så kommer hjem til PC'eren kan man overføre de nye data og bearbejde med en »rigtig« computer. Hvis man benytter Z88'eren som beskrevet ovenfor, tror jeg, at man vil kunne få stor glæde af den. En ting er i hvert tilfælde sikkert, man skal ikke købe den som den eneste computer, hvis den fortrinsvis skal bruges til stationær computer.

Kim Jakobsen

Trojan's »CADMASTER«

Trojan Products har igen udvidet rækken af lyspenne. Trojan Products har tidligere lanceret deres »Cadmaster« pakker til Amstrads CPC-maskiner, Spectrum og enkelte Commodore maskiner. Denne gang er det Joycen, som har fået sin egen »Cadmaster« pakke. Pakken består af en rimelig god lyspen og et konventionelt tegneprogram med tilhørende manual.

Tegneprogrammet er ikke, som man måske kunne tro ud fra navnet, et CAD program, men derimod et ganske almindeligt tegneprogram, der kan udnytte de muligheder, der ligger i en lyspen. Der er i programmet mulighed for at tegne linier i varierende tykkelser, og de traditionelle fordefinerede figurer som f.eks. firkanter, trekanter, cirkler, ellipser og endda rummelige kasser findes også. Desuden er der selvfølgelig fill, copy, text og zoom faciliteter. Kort sagt er der tale om et ganske almindeligt, men absolut brugbart tegneprogram.

I kraft af den forholdsvis lave pris (29.95 pund), så er »Cadmaster« et godt køb, hvis man vil lege med grafik på Joycen.

Yderligere oplysninger kan rekvireres hos:

Trojan Products
166 Derlwyn, Dunvant,
Swansea SA2 7PF
England
Telf. 0792 205491

pakke · nu · også · til · Joyce

BUDGET BUSINESS
software til Sir Charles

Den nye 1295-serie fra Logotron.

Da man for et par måneder siden over hele verden oplevede et markant kursfald på aktier, rystede det hele verden, selv om faldet kun var på nogle få procent. Men skal man se rigtige fald, så skal man bevæge sig ud på PC'ernes software-marked, der sker der ting og sager. I de sidste halvandet år er der sket dramatiske fald på PC software, flere på op til nogle hundrede procent. Og årsagen til disse fald er helt klart Amstrads billige PC'er.

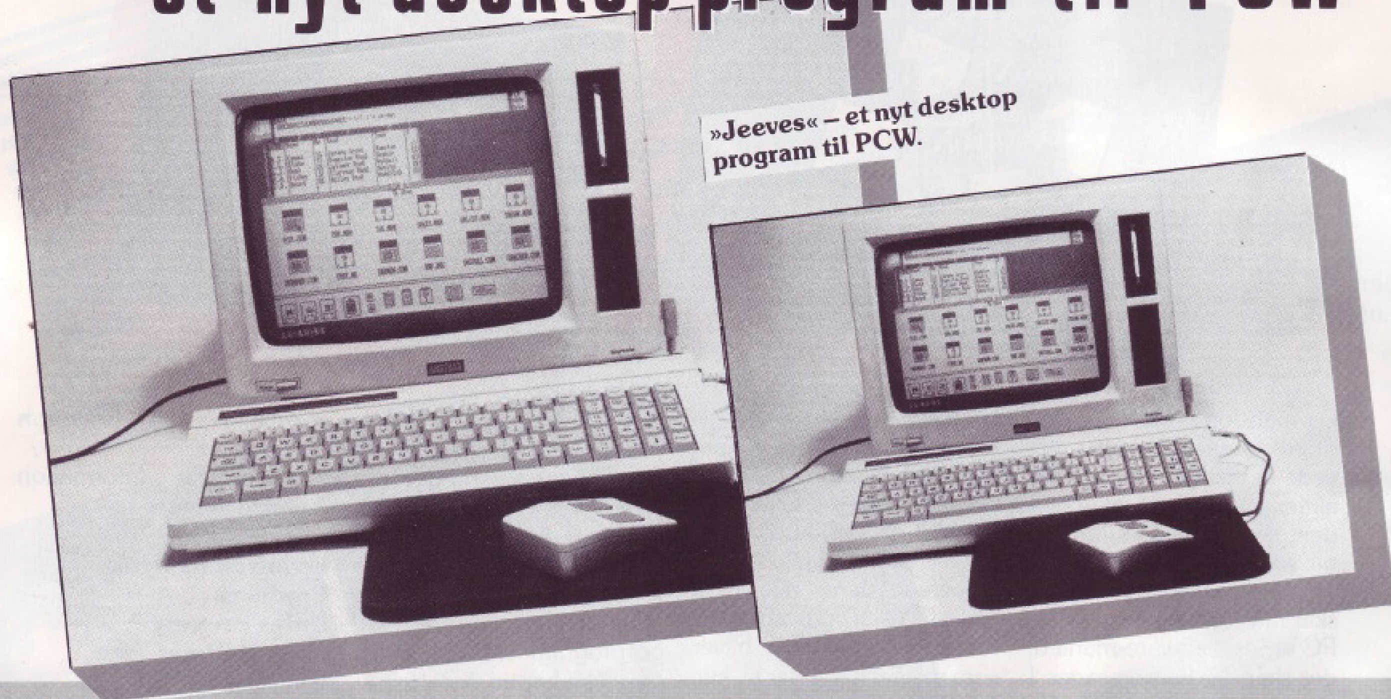
En af de sidste prisdumpninger skete, da Logotron lancerede deres nye 1295 serie. Prisen på programmerne i denne serie bliver, som navnet hentyder til, kun 12.95 pund.

1295-serien omfatter en database (Filer 1295), et regneark (Planner 1295) og et tekstbehandlingsprogram (Writer 1295). Med disse programmer henvender Logotron sig primært til de brugere, som har behov for billige, funktionelle og brugervenlige programmer. Altså »folk som ikke har tid eller behov for at sætte sig ind i komplekse programmer og tekniske manualer«, som Logotron selv udtaler.

Yderligere information kan rekvireres hos:

Logotron Business Products
Dales Brewery
Gwydir Street
Cambridge CB1 2LJ
England
Telf. 0223 323656

»JEEVES« et nyt desktop program til PCW

»Jeeves« – et nyt desktop program til PCW.

Efterhånden som den brugervenlige WIMP-ide (Windows, Icons, Menus, Pointers) har vundet indpas i dataterminologien, så begynder flere og flere firmaer at få øjnene op for det marked, der udvikler sig omkring mus baseret på WIMP systemer.

Et af de firmaer, som nok har stået som en af foregangsmændene inden for musbaserede programmer til Joyce maskinerne, er Kempston Data. Deres seneste nyskabelse på dette område er desktop programmet »Jeeves«.

Ideen med et desktop program er, at man opfatter skærmen som et skrivebord (desktop), hvor man har forskellige ting liggende f.eks. lommeregner, kalender, dokumenter (filer) o.l. som man kan arbejde med. Nøjagtig de samme muligheder ligger der i »Jeeves«. Der er lommeregner, digitalur, kalender og en telefonnr./adressebog. Derudover er alle filerne på A, B og M drevet samt det ledige disklager repræsenteret som ikoner på skærmen. Ved de forskellige filprocedurer som f.eks. kopiering, sletning og opstart peger man ganske enkelt på de tilhørende ikoner istedet for at skrive filnavnet fra tastaturet.

Alle »Jeeves« funktioner kommer frem v.h.a. ikoner eller »rullegardins-menuer«, hvorfra de enkelte kommandoer kan udvælges med musen. En anden ting der gør »Jeeves« særdeles attraktiv er, at programmet kommer til at ligge som et »baggrundsprogram«, der kan kaldes frem under afvikling af andre CP/M programmer. Således er det muligt at kalde kalenderen eller lommeregneren frem under afvikling af f.eks. Wordstar eller Supercalc.

»Jeeves« bliver leveret som en pakkeløsning sammen med Kempston musen til PCW 8256/8512/9512 og koster i England: 69.95 Pund.

Yderligere oplysninger kan rekvireres fra:

Kempston Data Ltd.
22 Linford Forum, Rickingham Drive,
Linford Wood
Milton Keynes MK14 6LY
Telf. 0908 690018

Big Brother is watching you

Computerovervågning af mennesker gennem store dataskærme er en af de mange skræmmende fremtidsvisioner i George Orwells roman »1984«. Ikke desto mindre er det faktisk det, som programmet »Automator mi« fra Direct Technology kan gøre – perspektiverne er dog langt mindre skræmmende her.

»Automator mi« er en softwarepakke der lever et tilbagetrukket spøgelsesliv inde i computeren og kun dukker frem, når der er problemer. Programmet er nemlig intelligent, forstået på den måde at det lærer ved at observere og »læse« det der sker på skærmen, keyboardet og på de forskellige porte, akkurat som en menneskelig bruger. På den måde kan det give gode råd, hvor det er nødvendigt eller det kan fortælle en nybegynder, hvor han/

hun har gjort fejl. Men derudover kan »Automator mi« også overtage styringen helt og sættes til at lave komplexe, kedelige operationer eller det kan sættes til at styre transmissionen af store filer over modem'et midt om natten for at aflaste telefonregningen. Kort sagt er mulighederne næsten ubegrænsede.

Direct Technology har modtaget mange hædersbeviser for dette program, den fornemste er dog prisen »British Design Awards«, der blev overrakt af selveste hertugen af Edinburgh til direktøren Mr. Stephen Norman.

Yderligere information kan rekvireres fra:

Direct Technology Ltd.
Grove House
551 London Road
Isleworth, Middlesex
TW7 4DS
England.

På skolebænken med »SCHOOL SOFTWARE«

Som det ses spreder School Software's programmer sig over et stort stofområde.

»Når man taler om undervisningsprogrammer, så er det største klagepunkt ofte, at programmerne ikke er de disketter værd, de er leveret på. Tit og ofte drejer det sig om elendige programmer, der er bygget over en populær tegneseriefigur og leveret i en smart emballage«, sådan karakteriserer det irske firma »School Software« situationen omkring undervisningsprogrammer. »Selvfølgelig er det en helt uacceptabel situation, derfor har vi lagt et stort arbejde i at gøre vore programmer så pædagogisk rigtige som muligt«, understreger School Software i en pressemeddelelse.

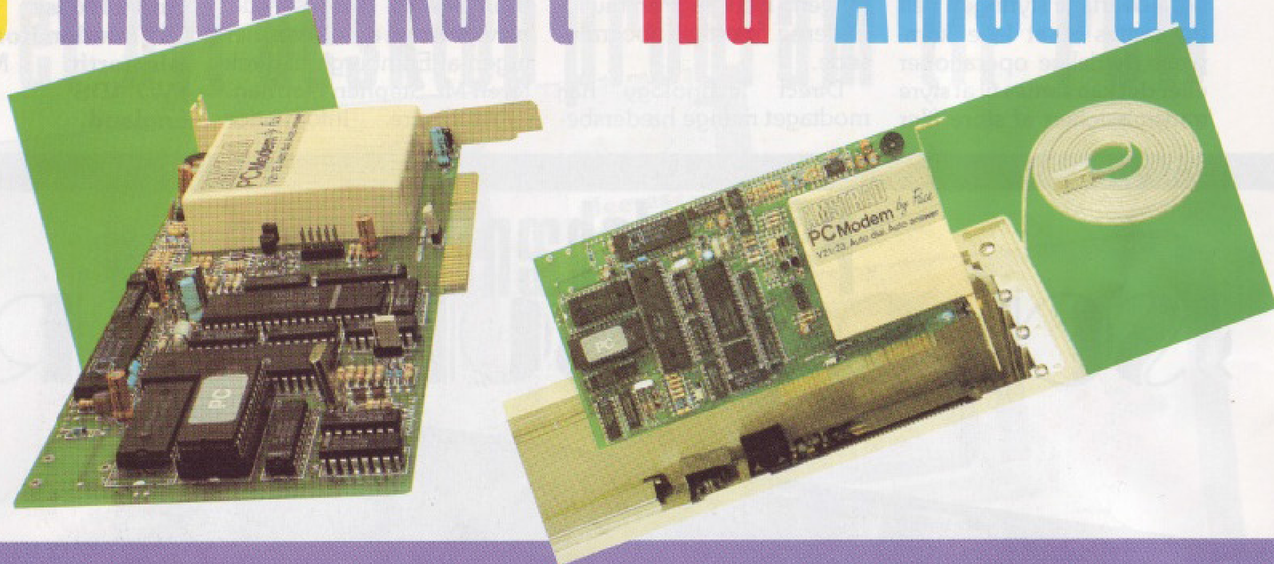
School Software har i den seneste tid udvidet deres række af undervisningsprogrammer til Amstrad maskinerne. Der findes nu ialt 12 programmer til Amstrad CPC, 7 til PCW og 10 stk. til Sir Charles. De emner som programmerne kommer omkring strækekr sig fra fysik, kemi, biologi, matematik, engelsk grammatik til legeprogrammer for børn i 4-6 års alderen.

School Software skriver videre i deres pressemeddelelse, at deres programmer ikke bare er ubrugelig dokumentation i form af skolebøger køberen formodentlig har i forvejen, men derimod programmer der prøver at køre en »rigtig« dialog med eleven.

Hvis School Software virkelig formår at lave så gode programmer, som de giver udtryk for, så er der måske en chance for, at vi kan nå et fornuftigt resultat med hensyn til datamatstøttet undervisning i skolerne.

School Software Ltd.
Meadowvale Estate,
Raheen, Limerick
Ireland

PC modemkort fra Amstrad

Amstrad PC brugere kan nu glæde sig over,' at Amstrad har lanceret et modem specielt til dem. Modemet, »PC Card Modem«, kan klare 300 baud fuld duplex, RX1200/TX75 og RX75/TX1200 i både V21 og V23.

Modem'et tilsluttes i Sir Charles' indstiks-slots og kobles til telefonnettet på en måde, så det er muligt at have både telefon og modem tilsluttet på en gang, – en detalje der er meget rar!

Med modem'et følger kommunikationsprogrammet »DATATALK«. Med dette program er det ikke nødvendigt på noget tidspunkt at konfigurere modem'et manuelt, da systemet selv »føler« computerens baudrate. Som standard er der auto dial og auto answer. Desuden er der i programmet mulighed for at oprette et kartotek over de mest brugte databasers tlf. numre og deres tilknyttede parametre. Ialt op til 128 kan registreres på denne måde.

Software giver også mulighed for forskellige terminal-emulationer, f.eks. VT 100.

SERVICE-GRUPPEN

åbner butik i Odense

Service Gruppens nye butik i Odense, personerne i forgrunden er (fra venstre) afdelingens leder Ove Knudsen, direktør Bjarne Svangård, Service Gruppen, Vejle og direktør Preben Jørgensen, Service Gruppen, Tåstrup.

Naturligvis skal edb-udstyr også af og til vedligeholdes eller repareres og så er der brug for professionel hjælp. Det er der også ofte, når forskelligt udstyr skal kobles sammen.

Men det kan være svært for den enkelte forhandler at have overblik over alle de forskellige PC'er, printere og andet udstyr der skal kobles sammen. Derfor har man hos Service Gruppen taget et usædvanligt initiativ: Gruppens nye afdeling i Odense er en butik, hvor også private kunder kan komme ind direkte fra gaden og få glæde af den ekspertise, som man har i Service Gruppen. Den daglige ledelse af den nye forretning skal varetages af Ove Knudsen, der har en fortid hos Commodore Data.

At der virkelig er behov for den professionelle service, kan ses udfra den vækst som Service Gruppen har været igennem i de sidste år. Der er nu ialt beskæftiget knap 30 mennesker i firmaets fire afdelinger i henholdsvis Tåstrup, Vejle, Hobro og Odense.

Service Gruppen har i en lang række tilfælde indgået aftale med de forskellige importører af edb-udstyr, hvorefter de direkte har overtaget forhandlerens garantiforpligtelser. »Det betyder, at forhandlerne kan koncentrere sig om at vejlede kunderne om valg og brug af udstyret. Vi står så bagved med en service organisation, der er effektiv over hele landet«, udtaler direktør Bjarne Svangård, Service Gruppen, Vejle.

Men det er ikke kun i forbindelse med problemer, Service Gruppen kommer ind i billedet med hjælp til forhandlerne. Ikke mindst i forbindelse med netværk og flerbrugerløsninger kan installeringen give problemer, og her har Service Gruppen også en betydelig erfaring. »Service Gruppen vedligeholder i dag 15-20.000 enkeltinstallationer, hvoraf vi selv har installeret omkring 2.000«, siger Preben Jørgensen.

Holm i Slagelse har Danmarks største udvalg af Amstrad software.

Holm i Slagelse har mere end 4000 forskellige titler på lager.

Programmer til firmabrug og fornøjelse. På kassetter og disk til Danmarks bedste priser. Prøv f.eks. at kigge lidt på de nedenstående tilbud.

Kig ind og prøv før du køber. Eller send kuponen idag og bestil.

Biggles	kr. 39,95
Dandy	kr. 39,95
Eidolon	kr. 49,95
Head Over Heels	kr. 39,95
Its A Knockout	kr. 49,95
Laser Basic Compiler	kr. 198,00
Short Circuit	kr. 39,95
Space Shuttle	kr. 59,95
Top Gun	kr. 49,95
Tascopy	kr. 99,95
Tasprint	kr. 99,90
Eldolon (disk)	kr. 69,95
Fairlight (disk)	kr. 59,95
Fifth Axis (disk)	kr. 59,95
Saboteur (disk)	kr. 69,95
Samanta Fox S. Poker (disk)	kr. 79,95
Top Gun (disk)	kr. 99,95
Winter Games (disk)	kr. 79,95
Winter Games	kr. 39,95
Elite	kr. 59,95

Forbehold for afgiftsstigninger og trykfejl i annoncen. Priserne er gældende, så længe lager haves.

Danmarks førende Amstradbutik

(KUPON)

JA, send mig straks følgende programmer:

1. ______ kr. ______
2. ______ kr. ______
3. ______ kr. ______
4. ______ kr. ______
5. ______ kr. ______
6. ______ kr. ______
7. ______ kr. ______
8. ______ kr. ______

Pakning og porto .... kr. 25,-

Ialt .... kr. ______

____ Pengene er vedlagt i check.

____ Efterkrav + kr. 25,-

Navn: ______

Adresse: ______

Postnr.: ______ By: ______

Telefon: ______

Kuponen sendes til: Holm Data Schweizerplads 10, 4200 Slagelse

COMPUTER LOPPEMARKED

FORUM - Julius Thomsens Plads 1

Arr. EOF Erhvervenes Oplysningsforbund

Kæmpe

Kom og giv et bud

Data & ELEKTRONIK

Entre 35,-

LOPPEMARKED i KØBENHAVNS FORUM

LØRDAG D. 31. oktober kl. 12-18
SØNDAG D. 1. november kl. 10-17

tilbehør
dimser
AIWA
Sinclair
Commodore

PC

bøger
chips
Sony
Amstrad
Atari

Se også vor demonstration af nyheder

STOR AUKTION søndag kl. 14

1 stk. ATARI 130XE........30 kr.
100 " kamera m. film........25 kr.
1 " int. 1200 modem........250 kr.
50 " walkman........69 kr.
1 " Sony WM 31........249 kr.
50 " Kodak Gold........29.50 kr.
1 " Stx80 printer........15 kr.
1 " el. kasseapparat........30 kr.
100 " joy-stick........49 kr.
1 " PC mus........150 kr.

KØTILBUD stk.pris

3 stk. Memotech MTX......25 kr.
10 " Sinclair ZX80........5 kr.
1 " 60 Mb tape back-up.450 kr.
1 " AIWA HSG 35.......299 kr.
1 " 384K multifunk.kort 250 kr.

OBS: Liste over alle køtilbud udleveres til de første 200

Da der i weekenden den 31/10 i Københavns Forum blev afholdt et computer loppemarked, med storauktion annonceret til om søndagen, var det en begivenhed, som vi syntes det var værd at kigge nærmere på.

Nu er Forum jo et kæmpelokale, bedst kendt for sin vinterbane og biludstillinger, så vi havde forventet et smart high tech marked med alle de skrappe sælgere og konsulenter fra branchen samlet. Det var et ganske andet skue vi fik at se, loppemarked var det annonceret som, og det var nøjagtigt hvad det var.

På vinterbanens skrå brædder havde man benyttet den ene langside til afholdelse af auktionen, og spredt rundt i den store hal var opstillet plankeborde med et skønsomt udvalg af computere, hardware og software. Flere stande handlede med andre elektroniske rariteter, såsom telefoner, radioer, miniorgler, rodekasser med prints og chips m.m. Rundt langs kanten af den ene side af hallen var der et par enkelte udstillere med mere avanceret P.C. hardware og software.

Når det alligevel blev en positiv oplevelse, skyldtes det ikke mindst, at der virkelig var mange gode tilbud for AMSTRAD brugerne. På auktionen havde man blandt en masse gamle og nyere Sharp computere og diskettestationer, der blev solgt uhyre billigt, en hel del nyere 6128 maskiner, foruden et par stykker JOYCE 8256.

Hvis man skulle måle AMSTRADS succes på interessen for disse tilbud, så var successen i hus. Vi oplevede nogle enormt høje priser på brugte AMSTRAD, meget tæt på hvad man i dag kan købe en ny for hos forhandlerne. Da der vist ikke er mangel på nye maskiner i København, må dette nu alligevel nok tilskrives det specielle spændingsmoment der altid er ved auktioner. Stort set gik handelen livligt for sig og sælgernes succes er der vist ingen tvivl om.

Af nye programmer og tilbehør til AMSTRAD var der en hel del og det var til at handle med sælgerne, så det var meget små penge de forlangte for varerne. Til eksempel kunne undertegnede hjembringe et nyt interface (AMSTRADS) samt en lyspen med interface og art program, foruden en god database fra Caxton, til en samlet pris kr. 400. Altsammen nyt i original emballage.

De små ukendte forhandlere var der allesammen, så der var mange gode tilbud på bl.a. Panasonic og Maxell disketter til priser mellem kr. 25 og 35,- for både CF2 og CF2D, så der kunne man få diskettebeholdningen suppleret til en billig penge.

Alt i alt må man sige, at det var en interessant oplevelse og billetprisen på kr. 35 værd, den blev jo også tjent hjem flere gange, så vi syntes ikke det var en dårlig ide, hvis der også her i Jylland kunne blive taget et lignende initiativ.

P.C.

Er Pascal for svært og BASIC for indviklet, så er svaret: COMAL

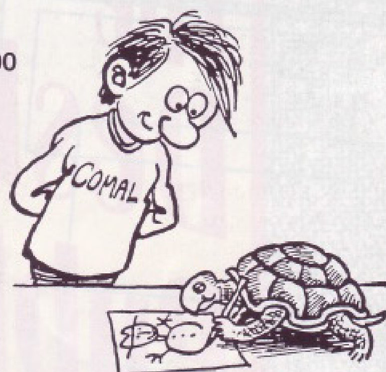
Til Amstrad cpc tilbyder vi:

48k Rom – modul med mulighed for:

- **Turtle-grafik (Skilpadde grafik)!**
- **Avanceret x-y grafik med fill, zoom, circle o.a.!**
- **Dansk manual og fejlmeddelelser!**
- **Understøtter filer med direkte tilgang (Randomfiler)!**
- **Tvinger brugeren til struktureret programmering!**

COMAL – 80 Ver. 2.00 på ROM (modul)
er nu til salg for kun:
kr. 395,00
+ Forsendelse kr. 30,00
Sendes pr. P.O. Fra:

Lake View Software
Box 515
6340 Kruså

STS-Finans

Prof. Regnskabssystem til PCW8256/PCW8512, pris 748 kr. incl. moms.

```
STS-SOFT                    REGNSKABS-SYSTEM        DATO: 011087     SIDE: 1
Theklavej 35                                        GIRO: 0
2400 KH. NV                                         TLF: 01191053
                 S A L D O B A L A N C E
                     RESULTAT  OPGØRELSE
                   Perioden 010987 - 011087
                          Indeværende periode          År til dato
                          DEBET       KREDIT        DEBET       KREDIT
KONTO
        VARESALG / OMSÆTNING
101 Varesalg 1                0.00       300.00       0.00       300.00
110 Varesalg 10               0.00                    0.00
170 Kontant salg                                                 300.00
    Varesalg ialt                        300.00       0.00
190 Afgivne rabatter          0.00                    0.00
    Afgiven rabat ialt        0.00                               300.00
    Omsætning ialt                       300.00
        VAREFORBRUG
210 Vareforbrug               0.00                    0.30
220 Fragt                     0.00                    0.00
225 Toldomkostninger          0.00                    0.00
230 Emballage                 0.00                    0.00
    Vareforbrug ialt          0.00                    0.00       300.00
    BRUTTOFORTJENESTE                    300.00
        SALGSOMKOSTNINGER
310 Reklame                   0.00                    0.00
320 Repræsentation            0.00                    3.00
330 Brochurer                 0.00                    0.00
340 Udbringningsomkost.       0.00                    0.00
    Salgsomk. ialt            0.00                    0.00       300.00
    MAKEDSFØRINGSBIDRAG                  300.00
        VARIABLE OMKOST.
410 A-Indkomst                0.00                    0.00
420 Sociale omkost.           0.00                    0.00
450 Udstillingsomkost.        0.00                    0.00
460 Kurser                    0.00                    0.00
470 Tab på debitorer          0.00                    0.00
490 Diverse var. omkost.      0.00                    0.00
    Var. omkost. ialt         0.00                    0.00       300.00
    INDTJENINGSBIDRAG                    300.00
        FASTE OMKOSTNINGER
510 Husleje                   0.00                    0.00
515 Vedligehold af lokal      0.00                    0.00
520 Lys & gas                 0.00                    0.00
525 Rengøring                 0.00                    0.00
530 Telefon                   0.00                    0.00
506 Kontorhold                0.00                    0.00
536 Porto                     0.00                    0.00
```

Systemet er opbygget i moduler som gør det nemt og overskueligt selv for begyndere at arbejde med. Der er plads til max. 195 konti, og 2100/6300 posteringer pr. periode/måned.

Beskrivelse af nogle af faciliteterne:

- Frihed til at lave egen kontoplan, eller benyt en af de to medleverede, til henholdsvis selvstændige eller foreninger.
- Automatisk momsbogføring med 2 samtidige momssatser.
- 5 forskellige udskrifter til skærm eller printer, Kontoplan, Bilagsliste, Kontoudtog, Saldobalance og Regnskabsoversigt.
- Interaktivt bilagsindtastning hvor systemet optræder intelligent ved selv at foreslå inddata.
- Lynhurtigt i alle operationer.

Amstrad bladet skrev (nr. 5 1987):
Nemt og overskueligt med hurtige svartider. Alle udskrifter er flotte og velstrukturerede. Systemet fremstår som et veldokumenteret og professionelt regnskabssystem til en sensationel lav pris.

Skriv til:
STS-SOFT
Theklavej 35
2400 Kh. NV
01 19 10 53 efter kl. 17.00

og vi sender det til Dem pr. efterkrav.

DESKTOP PUBLISHING på PCW

Test Desktop Publisher (DTP)

Det er altid med positive forventninger, man pakker et program fra DATABASE-SOFTWARE ud. Frisk i erindringen står deres mini office, der desværre indtil nu har været forbeholdt CPC maskinerne. Dette program, der har vundet flere priser i England som årets bedste software tilbud, er nu blevet averteret i England til forventningsfulde JOYCE brugere, så vi forventer snarest at kunne bringe en test af programmet her i AMSTRAD BLADET.

THE DESKTOP PUBLISHER, som denne tekst drejer sig om, præsenterer sig ved udpakningen som en nydelig plastic kassette i A5 format ilagt en diskette og en manual.

Manualen, en lille handy sag i ringbind på 70 sider, udmærker sig ved en klar letlæselig tekst, et udmærket indeks, samt en quick reference section sidst i værket. Der er ikke meget at sige manualen på, den er, til forskel fra så mange andre, fyldestgørende og leder brugeren systematisk og enkelt ind i programmets faciliteter.

DTP består hovedsagelig af 3 dele, en teksteditor, en sideeditor og en grafikeditor. Alle 3 dele er forbavsende lette at sætte sig ind i og ved brug af den virkelig gode quick reference sektor er man hurtigt istand til at producere sine første desktop produkter i en rimelig god kvalitet. Manualen er skrevet på engelsk, med de begrænsninger som det indebærer, men er skrevet i et sprog så de fleste kan være med.

Der er dog alligevel et par ting, der kunne have været bedre. Værst er det, at man skal helt frem til side 54 før nødvendigheden af at lave sig en backup kopi omtales. Dette er en alvorlig fejl, da systemdisketten er så fuld, at man næsten ikke kan undgå at overskrive den i de første spæde forsøg på DTP. Når man samtidig konstaterer, at der ikke er plads til CPM+ på backup kopien og at DTP selv anvender hele ramdisken (drev M), giver det om ikke andet et mindre økonomisk problem (med de diskettepriser vi ligger under for her i riget). I ram'en er der kun plads til EMS filen og DTP samtidigt og skulle man høre til dem, der har 2 drev og 512 k i ram'en, ja så er man ikke bedre stillet end 8256 folket. Vi vender tilbage til dette senere i testen. Det havde været godt, hvis man havde fået det med i begyndelsen af manualen, nu har man slet ikke fåt det med, kun en lille antydning på side 54 der blot anbefaler at lave en backup kopi.

Teksteditoren

Den indbyggede teksteditor hører til blandt de bedre, der findes de sædvanlige tekstfont's, som kan kaldes enten ved hjælp af rullegardin menuer eller med locoscript kommandoerne. Editoren er i sig selv en lille god tekstbehandler, der giver virkeligt gode muligheder for at kunne opsætte en tekst både i tekstvinduerne i programmet, men sandelig også hvis man har behov for at skrive mange sider som evt. skal nedfotograferes til A5. Her har f.eks. Locoscript en mangel på passende typer, det bliver for småt, så man

kan med fordel anvende DTP's editor, til at lave en tem,p fil med det ønskede format. Danske Joyce brugere har desværre det lille problem, at selv om teksten står med danske karakterer ved editeringen, så får man ikke de danske karakterer for æ, ø og å, når man udskriver på printeren. Vil man bruge andre tekstfiler, fra f.eks. Locoscript, er det ikke noget problem, her skal man blot huske, at filerne skal gemmes som ASCii filer i gruppe 0 og huske at filnavnet skal ende med ASC. Når man indsætter tekst fra et tekstvindue til et andet, reformateres vinduet og teksten formateres til at passe i vinduet. Det anvendte karaktersæt bevares uændret.

Sideeditoren

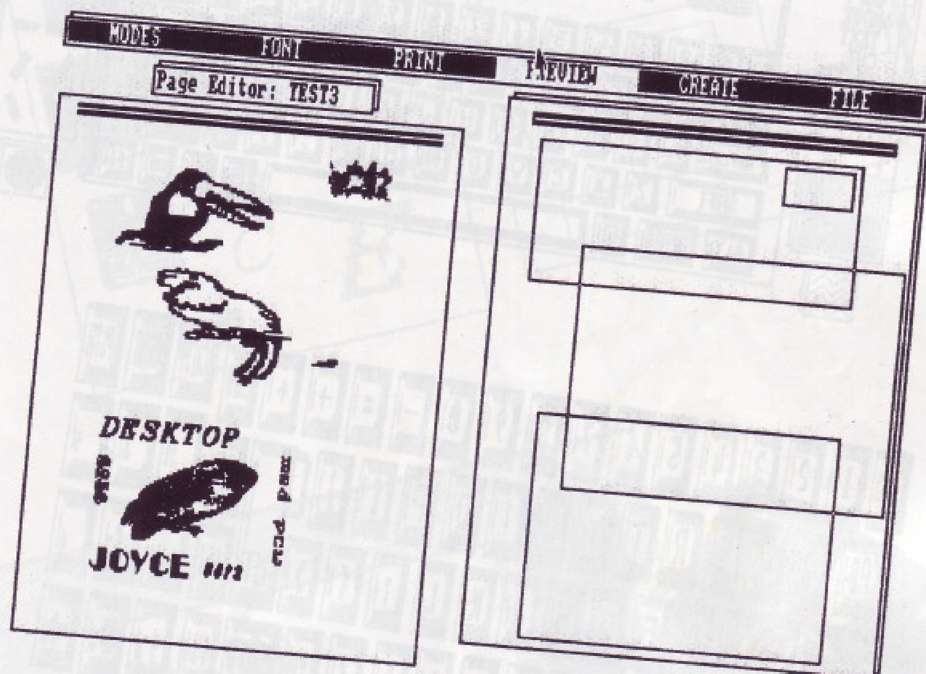
Med sideeditoren har man fået et værktøj, der lever helt op til Databases høje kvalitetskrav. Skærmen bliver todelt så man på den ene halvdel har de aktuelle vinduer og deres placering og på den anden halvdel har man via en preview option mulighed for at se det foreløbige layout, som det vil se ud ved udprintning. Her, som i programmet iøvrigt, kan man vælge om man vil bruge invers video ved udskriften. Der kan ligeledes vælges mellem draft og skønskriftskvalitet, dette gælder både tekst og grafik. Hvis man vælger NLQ må det siges, at det tager laaang tid, til gengæld fremstår det særdeles flot. Forøvrigt anvender programmet hele vejen menuer, der er så enkle, at alle vil kunne frembringe (tæt på) professionelle resultater med blot en smule øvelse.

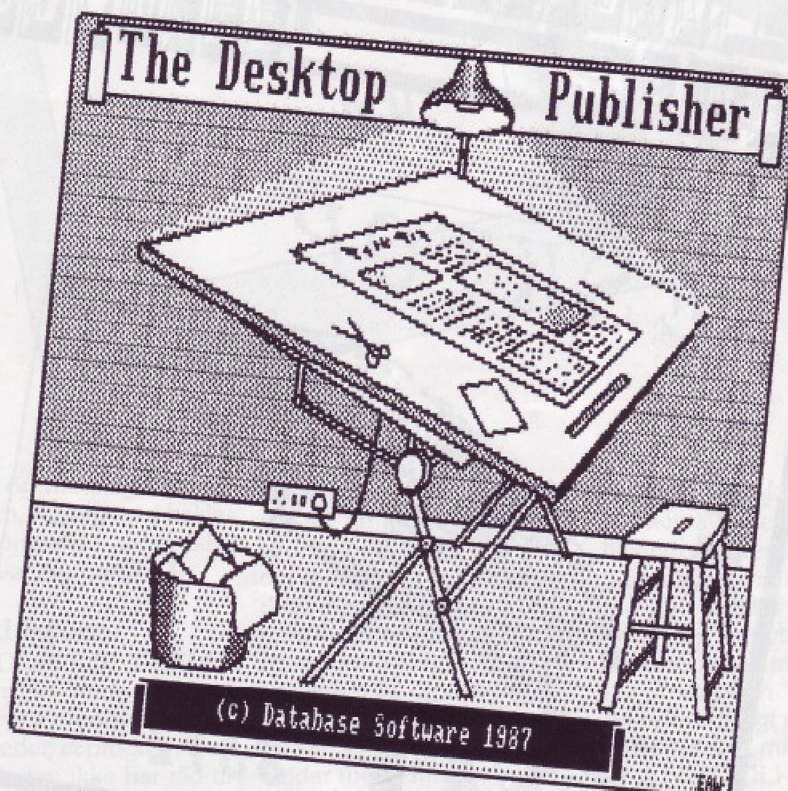
Grafikeditoren

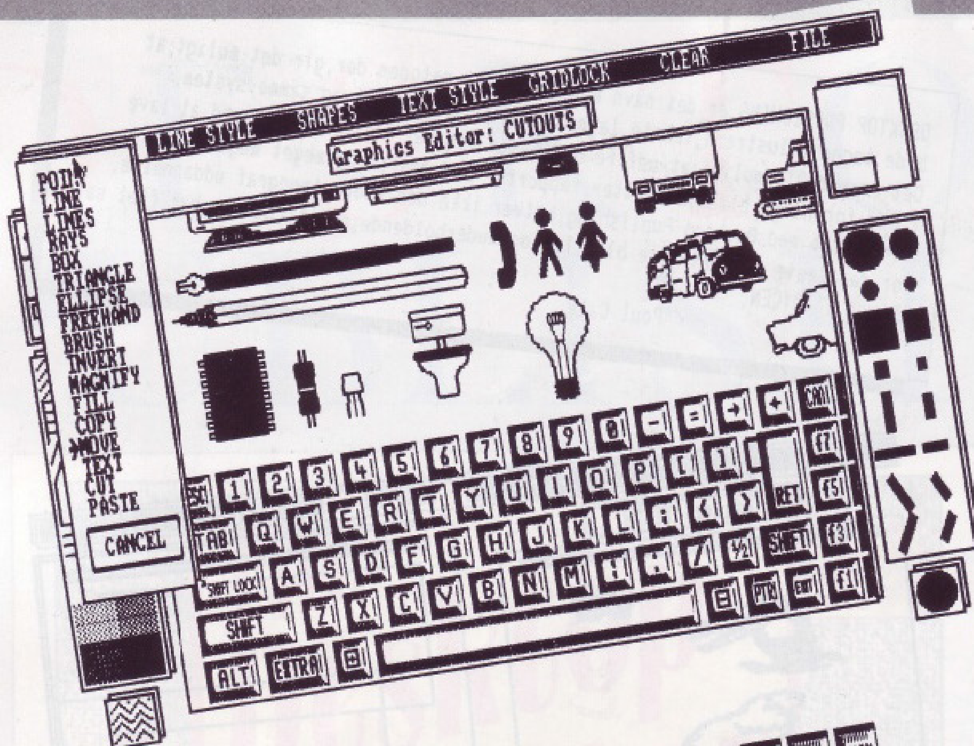
I grafikeditoren laver man sine illustrationer, enten ved at benytte de fonts, der allerede findes på disketten, eller ved at lave sine egne. Til det formål har man en tools menu, hvorfra man kan vælge f.eks. tekst. Derfra kan man ved hjælp af en

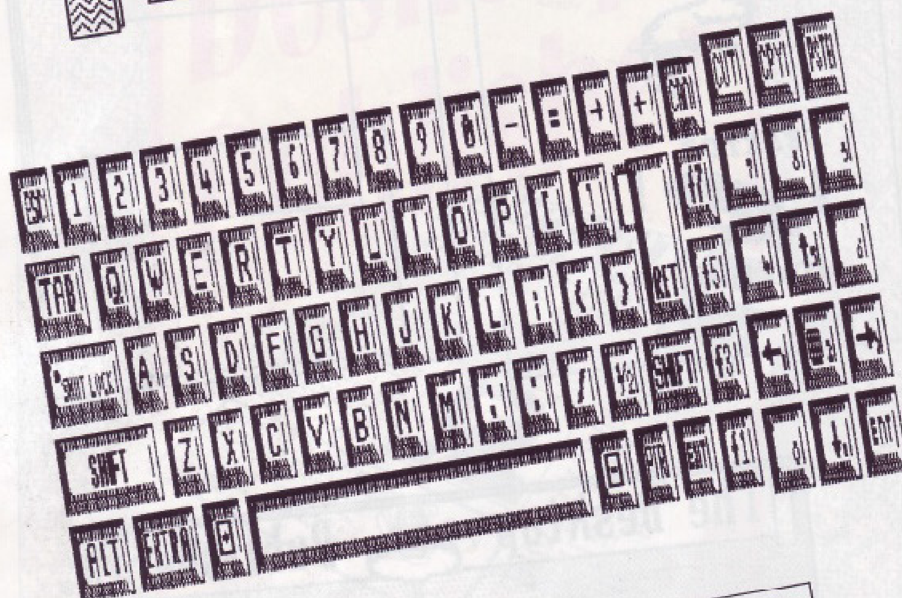
DESKTOP PUPLISHING,er det navn man har givet metoden der,g!r det muligt,at
b]de tegne,illustrere,tekste,layoutte og printe fra et og samme system.
Det er med DTP muligt at udf!re de fleste opgaver i forbindelse med at lave
f,eks forenings blade,etiketter,rapporter med grafik og meget meget mere.
At arbejde med Desktop Puplishing,kr{ver ikke den store typograf uddannelse.
For de fleste vil det v{re b]de let og underholdende,n]r f!rst man har f]et sat
skiven i JOYCEN.

Poul Caly

elastik blok bestemme hver enkelt karakters størrelse. Det er også her man bestemmer, om skriften skal skrives fra venstre til højre, op eller ned, eller måske nedefra og op. Der er et stort udvalg af muligheder for manipulering med tekst og grafik. Man kan vælge mellem stort udvalg af pensler, ruller, tekstiler og spray. Der findes en samling såkaldte cutouts, der vælges fra menuen. Dette er et ark som man klipper fra. Motivet kan så med en paste funktion indsættes i det vindue, hvor man vil bruge det og i den størrelse man vil have det. Hvis man ønsker at tegne selv, er der det som skal til, ligesom der selvfølgelig kan laves både kvadrater, ellipser og trekanter og linier i alle størrelser og tykkelser. Der er en lille fiks detalje man skal være opmærksom på. Når man er i grafikeditoren, ser man i øverste højre hjørne en blok placeret på et ark. Denne blok kan man flytte med ved hjælp af move funktionen og på den måde sikre sig, at man befinder sig på det rigtige sted på arket. Skulle man ønske at lave tekst eller grafik, der er større end det vindue man ser, sker der automatisk det, at når cursoren eller blokken bevæger sig uden for vinduet, så flytter det lille hjørnebillede sig og samtidig scroller indholdet i grafikvinduet og man kan fortsætte med teksten eller grafikken. På den måde kan man lave temmelig store teksttyper til at dække hele bredden eller højden på et A4 ark. Har man f.eks. valgt at se cutout font'en opdager man, at billedet ikke svarer til det man har vist i manualen, derfor skal man blot scrolle arket opad og får så et helt nyt ark med illustrationer til sin rådighed.

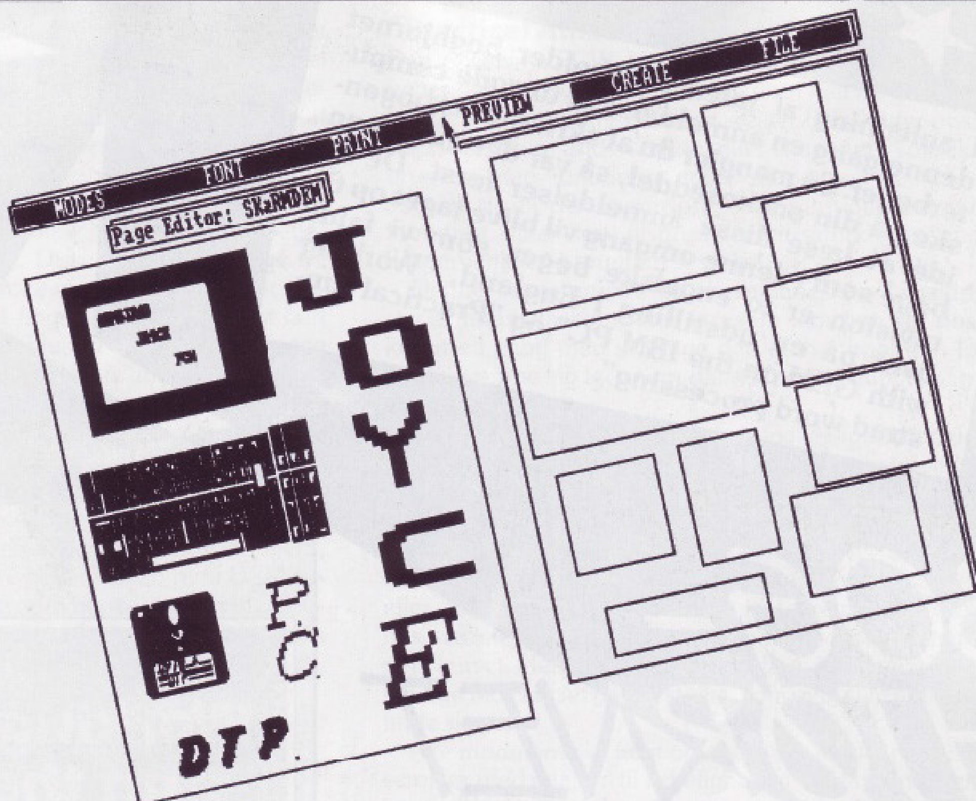
Ibrugtagning af DTP

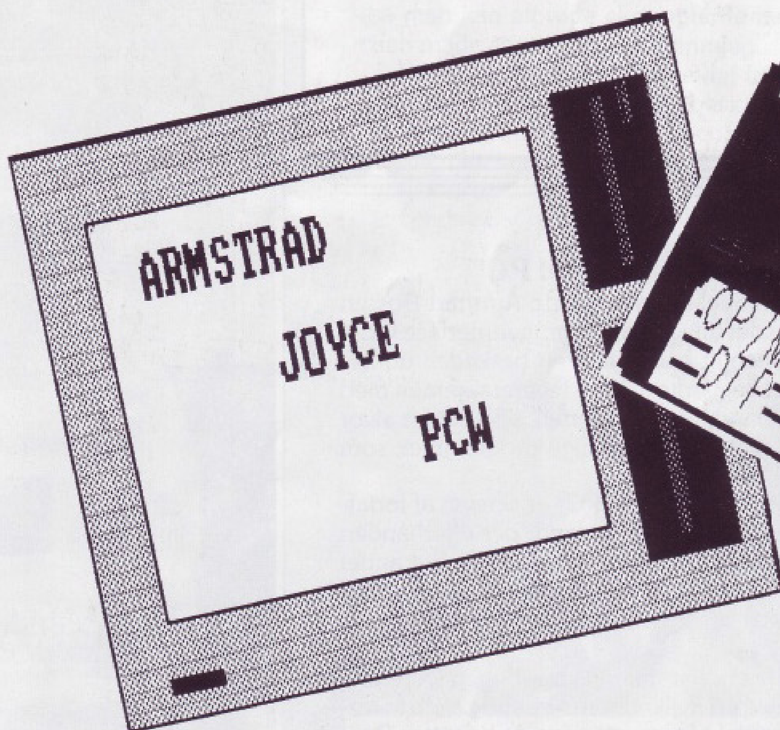
Det første man bør gøre, er at tage en komplet kopi af den medfølgende diskette. Når dette er sket bør man lave en opstartdiskette uden sub filer, idet programmet kræver et helt tomt drev M

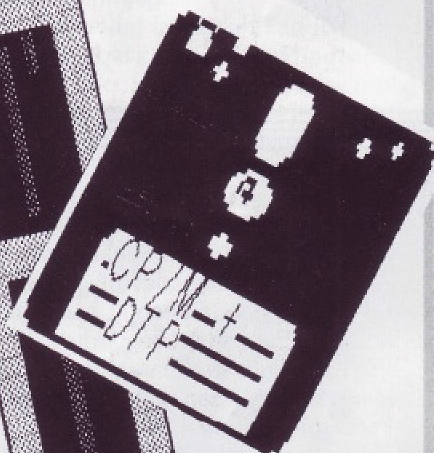
for at ville bootes (dette gælder besynderligt nok også for 8512 ejerne (forklaringen findes i den setup.ovl. der er på DTP disketten). Skulle man have en opstartsdisk med CPM+ og nogle hjælpefiler, må man efter opstarten kalde ERA og slette alle filer.

Nu kan man boote DTP. Har man en etdrevs maskine, må man regne med, at man skal fjerne systemkopien og indsætte en ren datadisk i drevet, så snart DTP er i drev M. Dette medfører så, at man må isætte systemdisketten (kopien) hver gang man skal bruge B sidens værktøjer. For todrevs folket er det muligt at lave en kopi i B drevet med pip kommandoen (pip B:–A:*,*ÆO W R CÅ). Når kopieringen stopper og stjernen kommer igen, vender man blot systemdisketten og trykker COPYTASTEN og return, hvorefter kopieringen fortsættes. Nu skal man så ikke tro at man har sparet en diskette, det har man ikke. Sagen er den, at man ikke kan kalde DTP fra B drevet, der skal hver gang startes op med først CPM derefter DTP i A drevet og først når programmet er bootet kan man ved at trykke paste tasten få optionsmenuen, der tillader at vælge drev B som arbejdsdrev. Her vælger man også, om man vil benytte en mus. Vil man arbejde med mus (hvilket gør det en hel del nemmere og hurtigere at arbejde med programmet) får man en menu der giver valget mellem 3 mus, Kempston, AMX eller ELECTRIC LIGHT STUDIO's. Alle arbejder lige godt med DTP.

Skal man ud og købe sig en mus til programmet, må smag og behag jo til dels være afgørende, men man skal alligevel huske at se på hvilke programmer man ligger inde med, idet der er forskel på kompatibiliteten. Et lille tips er, at Electric Light's kan anvendes på både deres egen Newsdesk og på AMX samt Kempstons desktop programmer. Skulle man være den lykkelige ejer af en lyspen og medfølgende art program, må jeg med beklagelse konstatere, at den ikke kan anvendes med DTP.

Konklusion

THE DESKTOP PUBLISHER er, når man sammenholder pris og anvendelsesmuligheder, et program som man næsten ikke har råd til at undvære på sin programhylde. Det er et program, der er umådeligt let at omgås for de fleste og glæden ved at beskæftige sig med det er større fra gang til gang, dette hænger naturligt sammen med den tiltagende rutine der uvilkårligt sætter hastigheden op og dermed begrænser den velkendte uliddelige ventetid. Da dtp arbejder mest i ram'en er det i de felste situationer rimeligt hurtigt, men man må indstille sig på, at det kan tage lang tid, hvis avancerede skærmbilleder skal fremmanes. Ved udprintning må man vælge mellem kvalitet og hastighed, men benytter man invers mode kan man nedsætte procestiden væsentligt. Alt i alt et dejligt program for både nye som mere rutinerede JOYCE FOLK.

Poul Caly (PC)

I anledning af julen indeholder boghjørnet denne gang en anmeldelse af to gode computerbøger. Så mangler du at skrive årets bogønske på din ønskeseddel, så var det måske en idé at læse disse anmeldelser først. De to bøge som i denne omgang vil blive taget op til revision er to engelske bøger, som vi faldt over på en udstilling i England, "Working with GEM on the IBM PC" og "Practical Amstrad word processing".

BOG-HJØRNET

"Working with GEM on the IBM PC"

Sammen med Sir Charles introducerede Amstrad Bossen Alan Sugar for alvor det musbaserede brugerinterface GEM i dataverdenen. Systemet havde haft en beskeden udbredelse før, men da det begyndte at blive leveret sammen med PC 1512'eren som standard programmel, slog det for alvor igennem, og i dag findes der adskillige programmer, som kører under dette system.

"Working with GEM on the IBM PC" er skrevet af forfatterne David Lawrence og Mark England, der efterhånden har en hel del databøger på samvittigheden. Blandt andet "Good housekeeping in PCDOS", "The working Amstrad" og som vi senere skal se "Practical Amstrad word processing".

Det første som slår en, når man bladrer bogen igennem, eller for den sags skyld en hvilken som helst bog af de to forfattere, er det store antal af screendumps de benytter. Rent statistisk er der illustationer på hveranden side og nogle gange endda flere på hver side. Til gengæld er der ikke så mange smarte tabeller og oversigter, som man nogle gange ser i andre databøger (hvor de for det meste bare er rent fyldstof!). Alle disse screendumps er med til at gøre bogen mere forståelig (især for dem, der ikke er så befarne udi det engelske prog) fordi billede kan sige mere end 1000 ord, som det jo hedder sig. Idéen med GEM systemet er jo også, at al tekst skal være repræsenteret af ikoner, derfor ville det virke en smule modstridende, hvis man gav sig til at beskrive alle disse ikoner v.h.a. en masse ord. Det vil f.eks. være 10 gange nemmere at vise et billede af ikonen fremfor at skrive f.eks. "Du skal herefter vælge ikonen, som viser en tegnetrekant i det nederste hjørne og en lineal i midten og en passer i det modsatte hjørne og under ikonen står der Draw.app".

Bogen er inddelt i femten kapitler, der hver især tager sig af sin side af GEM systemet.

I de første par kapitler prøver forfatterne at give læseren overblik over, hvad der findes i GEM systemet, de forskellige standard symboler, systemets filer o.l. Idéen med disse kapitler er, at læseren inden han/hun begynder at arbejde med systemet skal danne sig et overblik over GEM, således at de fra starten er klar over mulighederne og begrænsningerne ved systemet.

Det fjerde kapitel omhandler den aller første opstart af GEM på computeren, hvor systemet skal have en hel del ting at vide om computeren og de tilsluttede periferienheder. Denne del af bogen behøver Amstrad ejere dog ikke at tage sig af, da GEM fra starten er konfigureret til Amstrad maskinerne.

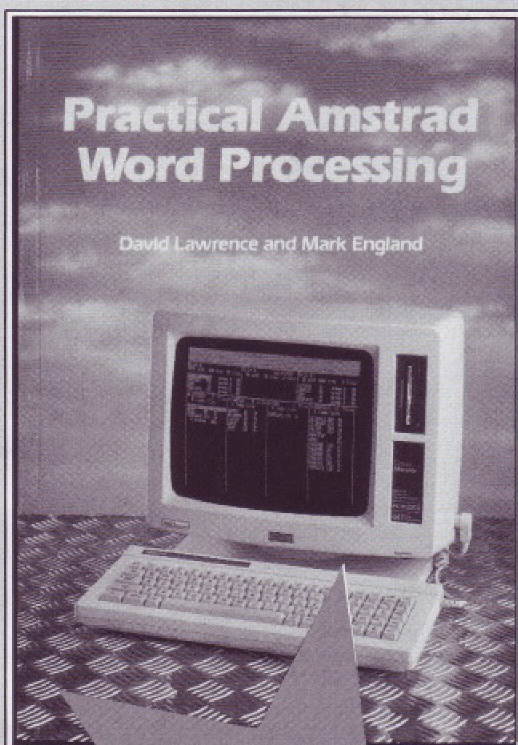
Bogens nok vigtigste kapitel er nummer fem. Det beskriver nemlig alle de standard teknikker, der benyttes til betjening af alle GEM programmer. Disse teknikker (vælge fra menuer, åbne/lukke/flytte/scrolle vinduer o.s.v.) er det meget vigtigt at kunne huske på fingrene, har man først lært dem, kan man nemlig uden problemer sætte sig til at bruge et nyt GEM program, uden først at skulle læse en hel masse dokumentation.

Efter den grundlæggende GEM-terminologi tager forfatterne fat på de mere avancerede sider af GEM, som f.eks. Desktop, foldere og direktories, installering af applikationsprogrammer og bruge af output programmet.

Alt i alt er bogen en udmærket julegave for de PC-ejere, der ønsker at stifte et nærmere bekendtskab med GEM-systemet og dets muligheder. Selv om bogen er skrevet på engelsk, er den ikke på noget tidspunkt svær at forstå, fordi den er krydret med de mange illustrationer.

"Working with GEM on the IBM PC"
(ISBN 0-946408-85-8) er udgivet af:

Sunshine Books
12–13 Little Newport Street
London WC2H 7PP

"Practical Amstrad word processing"

Den prisbillige PCW Joyce henvender sig med dens tekstbehandlingsprogram LocoScript til en helt ny generation af brugere. Hvor andre maskine sælger til folk, der ønsker at slappe af på en anden måde, eller til de mere sofistikerede brugere med lommerne fulde af penge, så henvender Joycen sig til den mere jordbundne bruger, der først og fremmest stiller krav til prisen, men samtidig forlanger et brugervenligt og brugbart system.

Denne brugergruppe er ofte mennesker, der aldrig har siddet foran en computer før, som kun har det ønske at komme i gang med at bruge det, de har købt den først at skulle kæmpe sig igennem dataverdenens jungle af manualer og fagudtryk.

"Practical Amstrad word processing" er lige netop dedikeret til den ovennævnte brugergruppe. Bogens hovedformål er at hjælpe brugeren i gang med at udnytte LocoScript fuldt ud, så hurtigt som muligt.

Bogen er tilrettelagt som en kursusplan – opdelt i flere moduler. På den måde kan kurset gennemgåes på en gang, eller det kan spredes ud over en længere periode. Afsnittenes sværhedsgrad stiger efterhånden, som man når igennem kurset. Men på grund af modulære opbygning kan man springe ind i kurset på det stadie, som man selv mener at befinde sig på.

Alle modulerne er fulgt op af en lang række praktiske eksempler med relation til virkeligheden. Forfatterne mener, at bogen/kurset bør følges, mens man sidder foran maskinen, så man kan afprøve eksemplerne med det samme, for på den måde at optimere indlæringen.

Når bogen er gennemarbejdet fra ende til anden, skulle man ifølge forfatterne være i besiddelse af den nødvendige viden, til at kunne udnytte LocoScripts mangfoldige muligheder. Skulle der opstå et eller andet problem, hører der til bogen et stort stikordsregister. Så bogen kan altså også finde anvendelse som håndbog.

Bogens emner strækker sig fra fremstilling af en kursusdiskette til blokoperationer, indfletning af tekst fra andre filer, kontrolkoder, udskrivning, opstilling af templates, sidenummerering, layout, brug af limbo filer og halvstørrelse dokumenter, kort sagt kommer kurset omkring alle de smarte finesser ved LocoScript.

"Practican Amstrad word processing" er en god bog for alle, som vil arbejde hurtigt og professionelt med LocoScript på deres Joyce.

"Practical Amstrad word processing"
(ISBN 0-946408-94-7) er skrevet af David Lawrence og Mark England og udgivet af:

Sunshine Books
12–13 Little Newport Street
London WC2H 7PP

MUSIC

~lydstudie på 100

Firmaet RAM Electronics har måske ikke tidligere hørt til blandt de tunge drenge inden for hardware-leverandører til Amstrad. Det har det tilsyneladende meget ambitiøse foretagende nu tænkt sig at råde bod på, idet de har købt rettighederne til en stor del af DK'tronics velkendte produktserie, der omfatter alt muligt eksternt udstyr fra lyspenne og talesynthesizere til ram-udvidelser og silicondiske i den mere seriøse ende af skalaen. Nu har de altså også slået sig på en lidt ældre kending inden for databranchen, nemlig en lille handy sampler med MIDI-input/output og tilhørende software med diverse redigeringsfaciliteter. Denne type digitalt lydstudie blev allerede introduceret til bl.a. Commodore 64 for et par år siden og fik dengang meget rosende anmeldelser som et sjovt og alsidigt stykke legetøj.

Det startede med Thomas E...

For dem, der ikke måtte være bekendt dermed, skal det kort nævnes, hvad "Sampling" egentlig er... Siden Thomas Eddison for første gang indspillede "Mary had a little lamb" på sin sølvpapirsvalse-fon, har grundlaget for opbevaring af lyd været det analoge princip. Med denne metode gemmes lyden, som jo består af svingningeer, direkte som disse svingninger i den ene eller anden form for medie, det være sig grammofonplader eller magnetbånd. Når man skal bearbejde lyd i en computer endsige gemme den på en diskette, har man ikke denne samme mulighed for at lagre lydsignalet direkte. I stedet må man ty til den digitale metode, hvilket vil sige, at signalet først skal omsættes til en lang række tal, som computeren kan forstå. Den store ulempe ved dette system er, at lydsvingningerne ikke længere bliver gengivet så naturtro, da omformningen til digitale tal giver visse begrænsninger. Dette problem kan minimaliseres ved at anvende et stort talområde samt en meget høj samplingfrekvens, dvs. hvor mange tal man bruger til at beskrive signalet hvert sekund; dette benyttes for eksempel i compact discs, hvor man kører med samplingfrekvenser på omkring 40.000 Hz. Fordelene ved den digitale lagring af signaler er til gengæld meget stor: Det er ikke længere noget problem at lave en 100% tro kopi af et optaget lydsignal, hvilket vil sige at der ikke kommer ekstra støj på optagelsen ved kopiering. Yderligere – og det er her, computeren kommer ind i billedet – er det muligt at redigere lydbilledet på de mest fascinerende måder. Man kan mixe lyde (stadigvæk støjfrit), lægge ekko på, spille lyde baglæns, "fade" ud, ændre toneleje eller hastighed, ja mulighederne er utrolige. Det er en lang række af disse muligheder, man nu kan realisere på sin hjemmecomputer ved hjælp af "Music Machine".

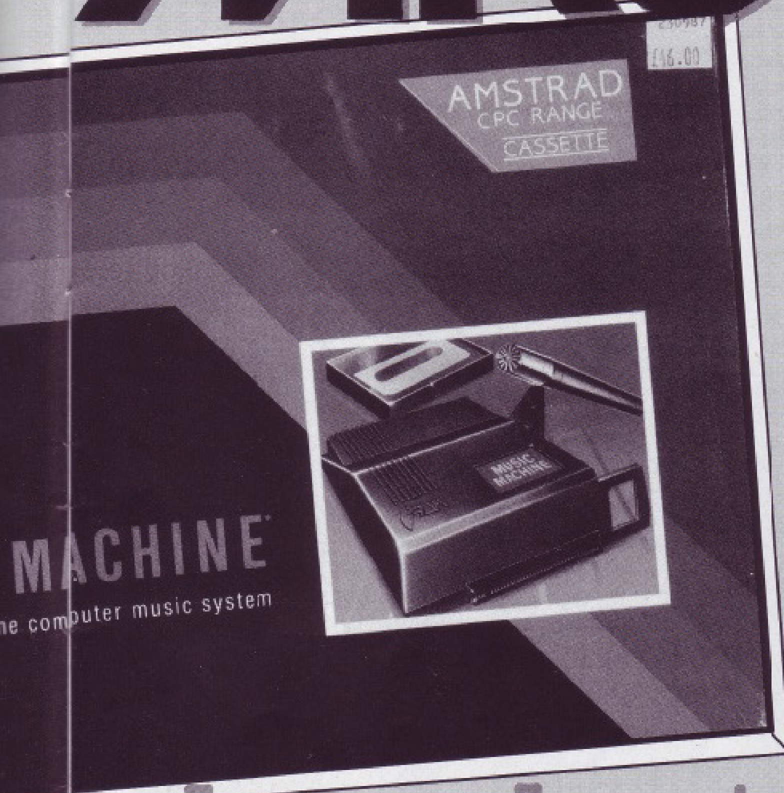
Hvad får man?

RAM Electronics lille, gedigne stykke legetøj er et rimeligt sofistikeret stykke elektronik, der endog har meget brede anvendelsesmuligheder for den, der forstår (og har udstyret til) at udnytte dem ordentligt. Rent teknisk set er musik-maskinen et pænt stykke håndværk; komponenterne (hovedsagligt IC'er) og printbanerne er placeret så tæt på printet som fluer på Mekkas kødtorv en tirsdag eftermiddag. Dog er RAM sluppet lidt billigt om ved et par små, men irriterende detaljer: Det har åbenbart været nemmere at forsyne printet med en række kobberbane, der gør det ud for en kantconnector, og så lægge et fladkabel med to printconnector-stik ved i æsken – lidt træls, men pyt... Mere generende er den skydeknap til regulering af indgangsstyrken, der er anbragt øverst på kassen. Ved første afprøvning udviste den en yderst besynderlig og meget ujævn vandring, og ved nærmere eftersyn viste det sig da også, at den ved et sindrigt Storm P.'sk system var forbundet til et drjepotentiometer. Desværre giver dette vægstangs-, lodde- og trisesystem en ujævn og absolut ikke fuld udnyttelse af pot.-metret og dermed muligheden for at regulere mikrofon-inputzet præcist.

Mikrofonen? En lille, umådeligt grim Sanyo-mikrofon i 3.85-klassen, hvor ON/OFF-knappen på det godt 5 cm lange greb end ikke er tilsluttet; men pyt, lydkvalitetsmæssigt yder mikrofonen sikkert musikmaskinen fuld retfærdighed. På bagsiden af kassen, ved siden af mikrofonstikket, sidder en bøsnin til hovedtelefoner af letvægts/walkmantypen, altså et 3,5 mm stereo jackstik. Herefter følger et

MACHINE

AUDIO OUT-stik (coaxial af den gængse type), hvilket giver mulighed for en bedre lydgengivelse, end hovedtelefonerne kan tilbyde, eksempelvis tilsluttet et stereoanlæg. Endelig er der 3 stk. 5-polede DIN-stik, nemlig de 3 MIDI-stik (MIDI IN, MIDI THROUGH og MIDI OUT) der kan forbinde Amstrad med diverse synthesizere og andet professionelt isenkram.

Inside tour

Kigger man nærmere på elektronikken i den lille, raffinerede kasse, finder man foruden de sædvanlige gate- og buffer-IC'er en Ferranti (ikke Ferrari) ZN 449E, en såkaldt Analog-Digital Converter eller blot A/D-converter. Det er denne kreds, der omsætter det indkomne lydsignal til talrækker, som Amstrad kan forstå. ZN 449E er en 8-bit converter, hvilket vil sige at være "sample" (tal) kan strække sig over et område fra 0 til 255, hvilket i og for sig ikke er så frygteligt meget; sammenlign bare med en compact disc, der kører 32-bit eller en digital studiebåndoptager med 64 bits pr. sample...

Nå, når lyden skal sendes fra Amstrad via hovedtelefonerne til brugeren, skal det digitale signal igen omformes til et analogt signal (hovedtelefoner afspiller normalt ikke talrækker). Dette foregår i en anden Ferranti-chip, ZN 429E, en D/A-converter, der altså omsætter

kvadratcentimeter

tallene til elektriske spændinger. Endelig sidder der en moppedreng af en Motorola-chip, en MC 6850P, som man bl.a. genfinder i Atari ST – også med samme formål; 6850 er nemlig et serielt interface, der bl.a. kan bruges til at agere mellemled mellem computere og synthesizere med MIDI-interface.

Og så til noget helt andet...

Al denne spændende (GAB!) elektronik kan være nok så avanceret, men uden en god software-underbygning er den ligesom ikke meget værd. Derfor følger der også et bånd med i pakken, hvorpå der ligger en loaderscreen (tager syv lange og syv brede at loade, er dum at se på og bliver slettet med det samme), selve digitizerprogrammet samt 8 forskellige instrumentdemoer (de 7 er trommer). Og lad det være sagt med det samme: De medfølgende demoer er virkelig gode, og ligeså er programmet trods enkelte, små og store bøffer. Først bliver man præsenteret for en noget rodet menu, hvor det kan være lidt tricky at finde ud af, hvilke taster der hører til hvilke funktioner; og så skifter funktionerne endda taster afhængig af, hvilken menu man befinder sig i. Småtræls.

Naturligvis er der en afdeling af programmet, der tager sig af de 3 MIDI ind- og udgange på interfacet, men jeg vil tillade mig at springe hurtigt hen over dette, thi for det første er det en gang meget indforstået snak for musikfreaks, og for det andet er musikfreaks, der beskæftiger sig med MIDI en anelse FOR seriøse til RAM Electronics Music Machine. Med mindre man kun er i besiddelse af en af de helt små synthesizere fra boghandleren og kun er indstillet på lidt orgelparty to gange årligt, bør man anskaffe sig MIDI-TRACK PERFORMER fra Electromusic Research. Okay, denne koster 1500 stærke, men der er absolut heller ikke noget sammenligningsgrundlag.

1. Afdeling

Bortset fra Load/Save-delen, som ikke burde være nødvendigt at kommentere, kan programmet inddeles i to hovedafdelinger: Optagelse eller editering af samplede lyde og afspilning af melodier eller trommerytmer. Begge afdelinger har et rimeligt velassorteret udbud af sjove effekter at byde på.

I den første afdeling er der først og fremmest mulighed for at sample en lyd direkte fra mikrofonen. Til dette for-

Fortsættes side 55

ARNOLD PÅ VRANGEN

ARNOLD PÅ VRANGEN

I denne artikel vil jeg grave dybt i Arnolds psyke, i det håb at jeg vil finde relevante ting, der kan hjælpe os til at forstå, hvorfor han gør som han nu engang gør. Livet er nemlig ikke altid lige let for den ellers forstående bruger, der engang imellem får lyster, der går i retning af at give Arnold til lille 3-årige Peter, så han kan bygge nogle flere sandslotte, når familien næste gang skal til stranden. Da vi nu er nået til det umiskendelige faktum, at I ikke gider høre mere vrøvl, vil jeg tage hul på det der forhåbentlig opfattes som guf hos læseren.

Spændende adresser

'PRINT PEEK(6)' er den spæde start på det hele og vil give dig svaret på, hvilken compuer du arbejder med: 128/&80 for CPC464, 123/&7B for CPC664 og endelig 145/&91 for CPC6128. Næste adresse i rækken er &A701 (kun for discejere). Denne adresse indeholder den byte, der fastsætter nuværende USER-nummer, hvilket normalt strækker sig fra 0-15 og ikke bør ændres, men da vi fra en artikel i JUNI-nummeret af INPUT (som er skrevet af undertegnede) ved, at sletning af filer foregår ved at give filen usernummer &E5, kan vi få en directorylisting over de slettede filer, vha. følgende lille linie: 'POKE &A701,&E5: CAT'. Prøv at udnytte den fornuftigt (for en gangs skyld). Endnu et lille tip til discfolkene og dermed CP/M-ejerne. Når man skriver :CPM, går AMSDOS ned på en system-formatteret diskette og loader spor 0, sektor 0 ind fra adresse &0100. Når dette er gjort, hoppes til adresse &0100 og et program startes herved (normalt CP/M). Ved nu at lægge et af sine egne bootprogrammer ud i førnævnte sektor, kan man få et ret professionelt præg over sine egne programmer, hvis man da laver sådan nogle. Eventuelt kan man lave sit eget operativsystem, men sådanne tanker overlades hermed til jer.

Tip til TURBO PASCAL

Nu da vi er blevet forledt til at tro på den store gud CP/M, vil jeg give et lille tip til dem, der er lykkelige ejere af TURBO PASCAL. I en tidligere artikel skrev jeg en smule om lydprocessoren, hvor jeg bl.a. nævnte, at den har visse registre, som du kan fodre med hver en byte. Denne rutine (fig. 1) har jeg skrevet i TURBO PASCAL, og det er nu bare at indtaste og save under 'SOUND.LIB', hvorefter den er klar til brug som biblioteksfil. Sådan en hentes ind fra hovedprogrammet med 'Sound(r,d)', hvor r er registernummeret og d er den byte (data), der skal lægges ned i registeret. Rutinen virker både under CP/M 2.2 og CP/M+, og brugt med lidt sund fornuft kan man lave pæn lyd under CP/M. Vedlagt er også en lille demo, som blot skal kompileres.

```
Fig. 1: TURBO PASCAL lyd - 'SOUND.LIB'

procedure Sound(r,d:byte);
begin
  inline ($3A/>d/          {  LD A,(>d)    }
          $4F/             {  LD C,A       }
          $3A/>r/          {  LD A,(>r)    }
          $F3/             {  DI           }
          $06/$F4/         {  LD B,$F4     }
          $ED/$79/         {  OUT (C),A    }
          $06/$F6/         {  LD B,$F6     }
          $ED/$78/         {  IN A,(C)     }
          $F6/$C0/         {  OR $C0       }
          $ED/$79/         {  OUT (C),A    }
          $E6/$3F/         {  AND $3F      }
          $ED/$79/         {  OUT (C),A    }
          $06/$F4/         {  LD B,$F4     }
          $ED/$49/         {  OUT (C),C    }
          $06/$F6/         {  LD B,$F6     }
          $4F/             {  LD C,A       }
          $F6/$80/         {  OR $80       }
          $ED/$79/         {  OUT (C),A    }
          $ED/$49/         {  OUT (C),C    }
          $FB);            {  EI
end;
```

Z80 ASSEMBLER, hvad nu?

Fra TURBO PASCAL fortsætter vi over i et andet programmeringssprog, selve adgangen til Arnolds hjerte: Z80 ASSEMBLER. Mangen en gang har man haft et program liggende det forkerte sted i hukommelsen. Det være sig fordi det er for stort, fordi det ligger midt i hukommelsen eller muligvis af helt andre hykleriske årsager. ANYWAY så er svaret lige nu og her (se fig. 2): en Z80-relocator. Dette fine ord betyder såmænd bare, at man kan give sine programmer en ny startadresse. For at få den til at virke indtaster du programmet i fig. 2 og kører det. Nu skabes så en fil på disketten kaldet 'Z80-RELO.BIN', som indeholder selve relocatorprogrammet. Denne kan til enhver tid loades fra adresse &A000 med LOAD "Z80-RELO.BIN",&A000 og så foregår selve relokeringen af et program

```
Her er en lille demo ('SOUND.PAS'),
som du kan prøve

var a:0..4095;
($I SOUND.LIB )
begin
  Sound(7,$00); Sound(8,$0F); Sound(1,$04);
  for a:=4095 downto 0 do
  begin
    Sound(0,Lo(a)); Sound(1,Hi(a));
  end;
  Sound(7,$3F)
end.
```

```
Fig.  2: Z80 Relocator - 'Z80-RELO.BAS'

10 DATA 1517151515151615
20 DATA 1515151515151615
30 DATA 1617151515151615
40 DATA 1615151515151615
50 DATA 1637371515151615
60 DATA 1615371515151615
70 DATA 1617171525254615
80 DATA 1615171515151615
90 DATA 1515151D15152515
100 DATA 1515151D15152515
110 DATA 1515151D15152515
120 DATA 1515151D15152515
130 DATA 1515151D15152515
140 DATA 1515151D15152515
150 DATA 1525252D25251525
160 DATA 1515151D15152515
170 DATA 1515151515152515
180 DATA 1515151515152515
190 DATA 1515151515152515
200 DATA 1515151515152515
210 DATA 1515151515152515
220 DATA 1515151515152515
230 DATA 1515151515152515
240 DATA 1515151515152515
250 DATA 1515171717151615
260 DATA 1515174617171615
270 DATA 1515171617151615
280 DATA 1515171617141615
290 DATA 1515171517151615
300 DATA 1515171517141615
310 DATA 1515171517151615
320 DATA 1515171517141615
330 DATA FE05C021A0A147DD
340 DATA 7E01772BDD7E0077
350 DATA 2BDD23DD2310F02A
360 DATA 97A1E57E23FEED20
370 DATA 0B0601CD82A1E603
380 DATA 0601181AFEDD2804
390 DATA FEFD200B0602CD82
400 DATA A1E6070601180706
410 DATA 00CD84A1E603FE03
420 DATA 2022C55E2356EBED
430 DATA 4B9DA1B7ED423013
440 DATA 09ED4B9BA1B7ED42
450 DATA 3809ED4B9FA109EB
460 DATA 722B73C1FE042001
470 DATA 3D8016005FE119ED
480 DATA 4B99A1B7ED42D009
490 DATA 18987E23E52100A0
500 DATA 16005F1978B77E28
510 DATA 040F0F10FCE1C900
520 DATA 0000000000000000
530 DATA 0000000000000000
540 MEMORY &9FFF
550 FOR i=0 TO 52:READ a$
560 FOR j=0 TO 7:POKE &A000+i*8+j,
VAL("&"+MID$(a$,j*2+1,2)):NEXT j
570 NEXT i
580 SAVE"z80-relo",b,&A000,&1A1
```

```
Fig.  3: CP/M udskrivning af linie til printer - 'PRTLINE.ASM'

;
; Utilityprogram til udskrivning af en linie tekst på printer under CP/M
;
bdos     equ 0005h
tpa      equ 0100h
warm     equ 0000h
output   equ 0009h
input    equ 000Ah
printer  equ 0005h
;
; Hovedprogrammet
;
         org tpa
         lxi sp,tpa
start:   mvi c,output
         lxi d,text1
         call bdos
;
; Indlæs streng
;
         mvi c,input
         lxi d,buffer
         call bdos
;
; Udskriv streng på printer
;
         lxi h,buffer+2
test:    mov a,m
         cpi 24h
         jz slut
         mov e,a
         mvi c,printer
         inx h
         push h
         call bdos
         pop h
         jmp test
slut:    jmp warm
;
; Strengområde og bufferdefinitioner
; I linierne db 32,32,... er der 20 '32' i hver linie
;
text1:   db 18h,'Udskrivning af en linie tekst under CP/M'
         db 13,10,10,'Indtast teksten (max. 80 tegn):',13,10,'$'
buffer:  db 50h,0
         db 32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32
         db 32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32
         db 32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32
         db 32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32,32
         db 13,10,'$'
```

med følgende kommando:

CALL &A100,progst,-progsl+1, relost, relosl-+1, nystart

hvor progst er starten på selve den m/c-blok (man relokerer ikke tekst og data), der skal relokeres og progsl er slutningen. Alle adressehenvisninger i blokken, der ligger mellem relost og relosl, bliver nu omadresseret til respektive adresser mellem nystart og nystart+(relosl-relost). Jeg vil kort belyse dette med et eksempel: Vi forestiller os først, at du har dit program liggende på følgende måde:

&7100-&715F: Diverse tekst til brug for programmet

&7160-&731F: 1. del af programmet

&7320-&74FF: Data til brug for programmet

&7500-&761F: 2. del af programmet

&7620-&76FF: Diverse underprogrammer (subrutiner)

Dette program vil vi have flyttet til adresse &6000, og det vil vi gøre med følgende linier (de ekstra mellemrum er lavet for overskuelighedens skyld):

CALL &A100, &7160,-&7320, &7100,&7700, &6000

CALL &A100, &7500,-&7620, &7100,&7700, &6000

SAVE »navn«,B, &7100,&600:LOAD »navn«, &6000

Herefter er programmet klar til kørsel fra den nye adresse. Man kan imidlertid være så uheldig, at relocatorprogrammet ligger der, hvor det andet program ligger. Den eneste løsning på dette er at relokere relocatorprogrammet, hvilket foregår efter formlen

LOAD "Z80-RELO.BIN",&A000

LOAD "Z80-RELO.BIN", nystart

CALL &A100,nyadr+-&100, nyadr+&1A1,-&A000,&A1A1, nystart

LOAD "Z80-RELO.BIN",&A000

LOAD "Z80-RELO.BIN", &8000

CALL &A100,&8100,&81A1,&A000,&A1A1,&8000

og bruges med

CALL &8100, (føromtalte parametre).

Håber rutinen kan bruges og i så fald: god arbejdslyst!!!

Gode råd til printer freaks

Nu til en lille lækkerbidsken for CP/M-indehaverne ('Nu igen!' siger de hærdede kassettefreaks med en opgivende hovedrysten). Det drejer sig denne gang om printere. Som alle CP/M-ejere ved, vil et tryk på CTRL-P sende en kopi af alt, der sendes til skærmen, ud på printeren. Dette er ikke altid lige hensigtsmæssigt, så derfor har jeg lavet en lille rutine, der kaldes ved 'PRTLINE' i kommando-mode. Rutinen loades ind og spørger efter en max. 80 karakterer lang linie, som skal afsluttes med ‹RETURN›. Denne linie (og intet andet) vil nu blive skrevet ud på printer. For at gøre rutinen køreklar, gøres følgende: indtast den (fig. 3) i

fortsættes side 38

TASWORD TEKSTBEHANDLING, NU PÅ DANSK...

Efter at Tasman Software Ltd. i de sidste år har lanceret tekstbehandlingsprogrammer til Amstrads hjemmecomputere, såsom CPC1628 og 464, er turen nu kommet til PC'erne.

Som følge af den hidtidige udbredelse af Tasword 8000 har Quicksoft ApS i København taget tråden op, således at Tasword PC er blevet oversat fra engelsk til dansk – og med tilsyneladende stor succes.

Den medfølgende manual er et kapitel for sig. Til trods for at det er en yderst komprimeret sag, så bliver Taswords PCs mange funktioner beskrevet om ikke godt så ihvertfald absolut rimeligt.

At manualen er et kapitel for sig skal forstås derhen, at Quicksoft ApS nok burde have ofret lidt mere tid på udformningen heraf, idet kapitlerne er uoverskuelige. Dette kan bedst beskrives ved, at slår man op på en vilkårlig side, så bliver man præsenteret for en decideret tekstside, hvor såvel kommandoerne som beskrivelser heraf blot står i en lang tekst uden at kommandonavnene på nogen måde er fremhævet. Det giver selvsagt et totalt manglende overblik. Men ok, det bliver sikkert ændret efterhånden som Tasword PC finder indpas hos brugerne.

For brugerne af Protext (eller LocoScript) byder Tasword PC ikke på nogle fornyelser, bortset fra at Tasword PC er nemmere at bruge. De forskellige redigeringsmuligheder af tekster er de samme og vil derfor ikke blive beskrevet yderligere her.

Brugervenligheden er i top

Samtlige af Tasword PCs kommandoer eksekveres ved at kombinere ALT, SHIFT eller CTRL tasten med en af de 10 funktionstaster. For CTRL tastens vedkommende eksekveres nogle kommandoer også v.h.a. CTRL + ‹bogstav›.

Inden man er inde i alle kommandoerne og ikke mindst deres placering på tastaturet vil der sikkert gå et stykke tid. Derfor har man fra Quicksofts side gjort det ganske udmærkede at placere en hjælpemenu øverst på skærmen. Alt afhængig af om man trykker på ALT, SHIFT eller CTRL kommer der en oversigt over de tilgængelige kommandoer frem i denne hjælpemenu. Er man først inde i kommandoerne, kan man blot slette denne hjælpemenu. Nemmere kan det faktisk ikke blive. Bravo.

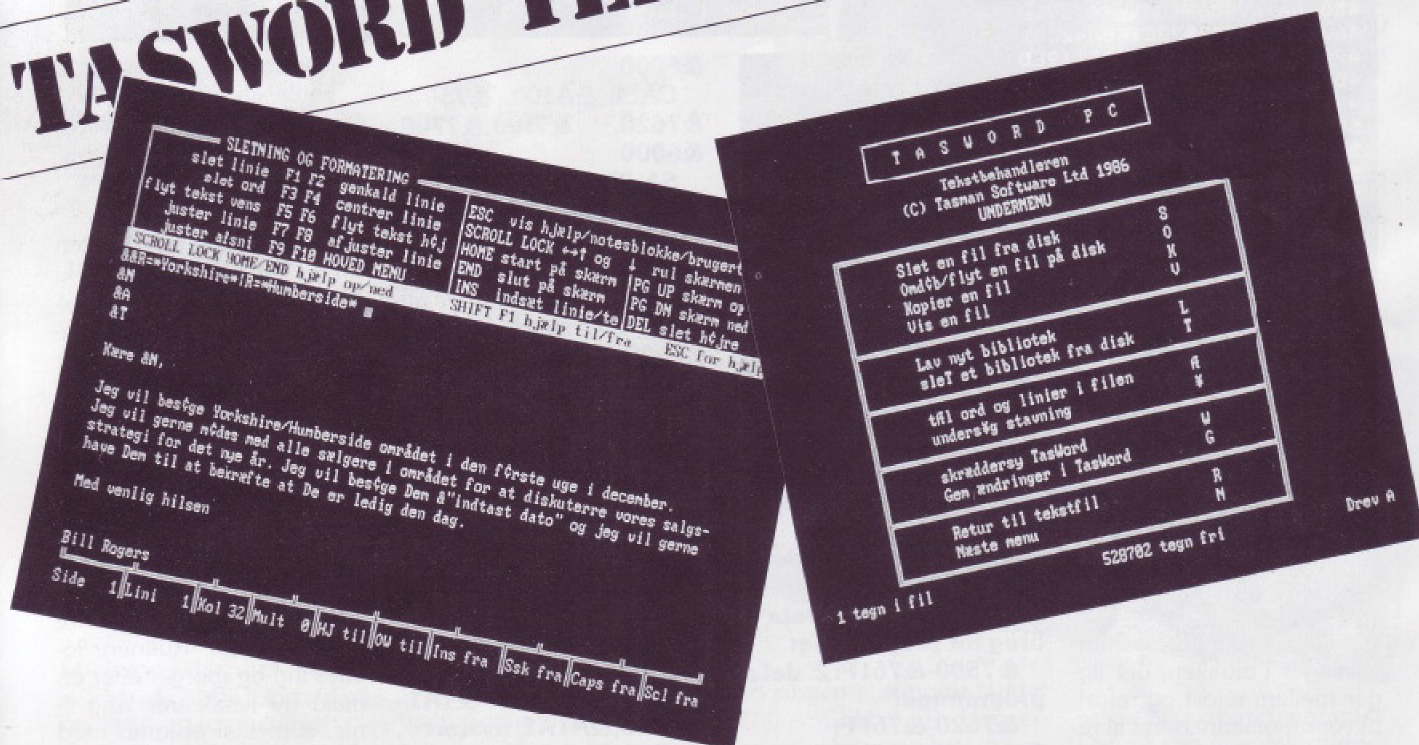
Skulle man nu have glemt en enkelt kommandos placering, så kan man blot trykke på ESCape-tasten. Derved får man adgang til 4 hjælpesider, hvor alle Tasword PCs kommandoer m.v. er gengivet.

Ved at trykke F 10 kommer man ud i Rasword PCs hovedmenu, hvorfra man kan foretage forskellige filoperationer, skræddersy Tasword PC – hvis f.eks. ens tastatur afviger fra IBM-standarden – m.v. Alt i alt procedurer, som man kun bruger, når et dokument skal oprettes eller er færdigredigeret.

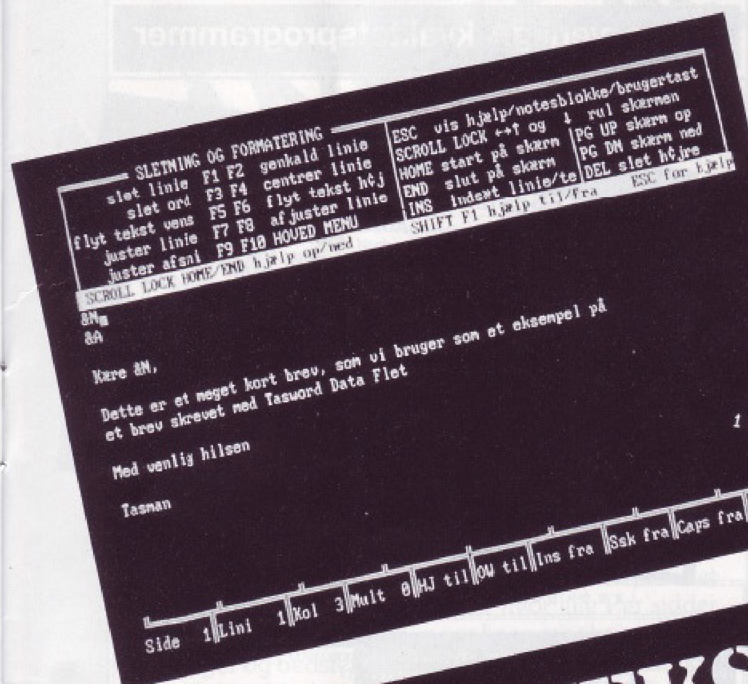
Alsidige skrifttyper

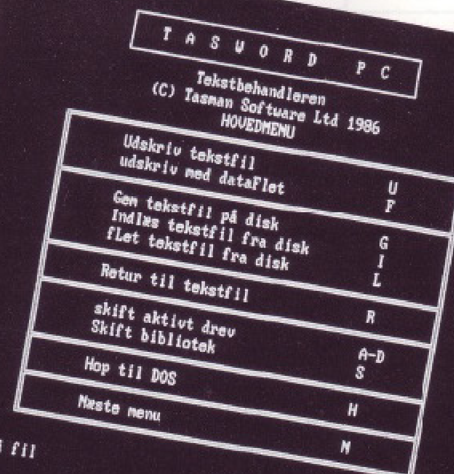
Når man er kommet så langt som til at skrive en tekst, vil man selvfølgelig give det et så professionelt tilsnit som muligt. Dertil kan man bruge de indbyggede features, hvad skrifttyper angår. Man kan vælge mellem 11 forskellige typer, der naturligvis kan kombineres på forskellig vis, og 3 forskellige linieafstande.

De 11 skrifttyper rækker lige fra kursiv skrift over superscript og subscript tekst,

NU PÅ DANSK...

TASWORD TEKSTBEHANDLING,

til fed skrift og sågar baglæns skrift. Hvornår sidstnævnte bruges skal være usagt, men udveksler man breve med kineserne, så er det sikkert en ganske morsom mulighed.

Dataflet bør være i alle tekstbehandlingsprogrammer

En af Tasword PCs funktioner, der gør programmet yderst attraktivt, er muligheden for dataflet. Dataflet betyder ganske kort, at der kan udskrives enslydende breve o.l. til en række personer, hvor f.eks. disses navne indsættes, således at det virker som om brevet er tilstilet personligt til pågældende.

Man kan kreere sine dataflet-filer med Tasword PC, eller ved at bruge en database, der er i stand til at lave dem i det nødvendige format.

Dataflet-proceduren kan siges at være 'intelligent' og tillader udskrift på betingelser. Hvis man f.eks. har en liste med navne og adresser på sælgere samt deres indbyrdes omsætningstal, kan man i løbet af meget kort tid udskrive et lykønskningsbrev til dem, der har solgt over et givent beløb.

Man kan kreere sine dataflet-filer med Tasword PC, eller ved at bruge en database, der er i stand til at lave dem i det nødvendige format.

Dataflet-proceduren kan siges at være 'intelligent' og tillader udskrift på betingelser. Hvis man f.eks. har en liste med navne og adresser på sælgere samt deres indbyrdes omsætningstal, kan man i løbet af meget kort tid udskrive et lykønskningsbrev til dem, der har solgt over et givent beløb.

Dataflet kan naturligvis bruges til andet end udskrivning af enslydende breve o.l. Ved at kombinere Tasword PC med en database, kan man bruge Tasword PC som rapportgenerator, hvor man udspecificerer de oplysninger fra databasen, som man ønsker udskrevet.

Notesblok

Et andet af Tasword PCs fortrin er muligheden for at kunne nedfælde noter af forskellig art. Det kunne f.eks. tænkes, at medens man skriver et brev kommer man i tanke om noget, der skal stå senere hen. Man kan så taste SHIFT + F3, hvorved notesblok 1 kommer frem på skærmen. Der er alt i alt plads til 4 notesblokke a 5 linier bestående af op til 80 tegn hver.

Hvilket tekstbehandlingsprogram skal man vælge???

Spørgsmålet bliver med tiden mere og mere relevant, idet man idag kan få tekstbehandlingsprogrammer, der hver især er ganske fortrinlige, men hvor der alligevel er nuancer til forskel. Dertil kommer at nogle tekstbehandlingsprogrammer er gode til en form for tekstredigering men mindre velegnet til andre former. Og sådan kunne man blive ved.

Efter at have haft Tasword PC på prøve nogen tid er det efterhånden blevet afløsningen for det hidtil anvendte tekstbehandlingsprogram DanTekst. Årsagen hertil er ganske enkelt den, at Tasword PC omfatter alle de funktioner og flere til, som man skal bruge til den daglige korrespondance o.lign. Dette sammenholdt med brugervenligheden har gjort Tasword PC til undertegnedes nye tekstbehandlingsprogram.

En sammenfattende kommentar bør således være, at er man i tvivl om hvilket tekstbehandlingsprogram man bør anskaffe til sin PC, så vil man ikke gå galt i byen ved at vælge Tasword PC.

NU PÅ DANSK...

MÅNEDENS program

Det skete i de dage, at den almægtige redaktør på Amstrad Bladet udgav sin befaling, Amstrd Bladets julenummer skulle på gaden. Med et sæt rejste bladets programredaktør sig fra stolen og kastede sig over skrivemaskinen, thi han havde endnu ikke fået skrevet programsiderne.

Dette nummers programsider vil, som du sikkert har bemærket, stå i den klare julestjernes tegn. Julen står som bekendt for døren og ude i samfundet drøner der en masse forvirrede mennesker rundt i nogle overfyldte stormagasiner og køber ind, så det atter engang kan blive jul i det lille stråtækte hus på landet, hvor lille Per sidder og klipper julehjerter, mens hans mor bager brunkager og bedstefar sidder i gyngestolen og tænker tilbage på dengang, da der var RIGTIGE julemænd til og ikke de hersens nymodens stormagasin-fyre.

Hører du til den kategori, der i dit inderste jeg tror på den store godmodige julemand, så kan jeg fra pålidelig kilde oplyse dig om, at han netop i dette øjeblik sidder på Grønland og pakker de sidste gaver ind (soft'e og hard'e) og måske sidder han netop nu med din julegave i hånden!!

Men inden den store dag oprinder, så vil vi her fra Amstrad Bladet gøre alt, for at du kan udnytte ventetiden fornuftigt (Dagmars Radio's juleudsendelser kan på intet tidspunkt hamle op med det, du kan opleve på Amstrad Bladets programsider). På de efterfølgende sider bringer vi nemlig en kollektion af de bedste juleprogrammer, men inden da er der lige et par ting, som jeg godt vil have sat på plads.

For det første lider vi her på programredaktionen af en akut mangel på PCW/PC (Joyce/Charlie) programmer og for at denne mangel ikke skal gå hen og blive kronisk, så kunne du jo her i de stille juledage gøre selskab med din computer og skrive et par programmer, som du sender til os, hvorved du selvfølgelig deltger i konkurrencen om 1.000,- skattefrie kroner.

For det andet vil jeg proklamere, at vi i det næste nummer af Amstrad Bladet vil afholde den absolut vigtigste begivenhed i Amstrad sammenhæng, kåringen af "ÅRETS AMSTRAD PROGRAM", alle programmer bragt i Amstrad Bladet i løbet af året deltager i konkurrencen og vinderen modtager en storslået præmie, hvad det er vil blive afsløret i næste nummer – så glæd dig!

Så er der ikke mere snak fra min side, nu igang med det vi alle venter på: MÅNEDENS PROGRAM.

Juletiden er jo pr. tradition kortspillenes årlige renæssanceperiode. Men desværre findes der i dette land mennesker, der ikke gider, ikke har tid eller på anden måde er forhindret i at spille kort. Derfor opstår der ofte et fænomen kaldet "Makker-mangel". Men det er der heldigvis råd for – vil du gerne slappe af med et slag "Enogtredive" men ikke kan finde en makker eller vil du bare have fred for ungerne nogle timer, så far fluks til tastaturet og tast månedens program ind.

"31" PÅ CPC MANER

GLÆDELIG JUL GLÆDELIG JUL

```
10 REM
20 REM       **** 31 ****
30 REM
40 REM (C) Copyright 1987
50 REM by AMSTRAD BLADET.
60 REM
70 REM     Program 1987 by
80 REM      SKAERMTROLD.
90 REM
100 RANDOMIZE TIME
110 DIM K%(52)
120 ENV 1,5,1,1,5,2,1
130 ENV 2,15,-1,1
140 DATA 10387CFEFE54107C
150 DATA 006CFEFE7C381010
160 DATA 10387CFE7C381000
170 DATA 10381054FE54107C
180 DATA 0A35555555555540
190 DATA 804040404 6495264
200 DATA 4020202010080808
210 DATA 0408081020404040
220 DATA 0000000F1F1A1D1A
```

```
230 DATA 000000FFFFAA55AA
240 DATA 000000F0F8B858B8
250 DATA 58B858B858B858B8
260 DATA 58B858F8F0000000
270 DATA 55AA55FFFF000000
280 DATA 1D1A1D1F0F000000
290 DATA 1D1A1D1A1D1A1D1A
300 DATA 55AA55AA55AA55AA
310 RESTORE 140:T=0
320 SYMBOL AFTER 239
330 FOR Z=239 TO 255:READ A$
340 FOR Q=0 TO 7:A(Q)=VAL("&"+
MID$(A$,Q*2+1,2)):T=T+A(Q):NEX
T Q
350 SYMBOL Z,A(0),A(1),A(2),A(
3),A(4),A(5),A(6),A(7):NEXT Z
360 IF T<>10871 THEN PRINT "FE
JL I DATA":END
370 MODE 1:INK 0,26:INK 1,0:IN
K 2,6:INK 3,14:BORDER 26
380 TUR=1
390 GOSUB 2210
400 GOSUB 1150:VIND=0:BANK=0
410 TUR=1-TUR:IF TUR THEN 440
420 GOSUB 470:IF VIND=1 THEN 1
840
430 IF BANK=1 THEN 1870
440 GOSUB 1540:IF VIND=2 THEN
1840
450 IF BANK=2 THEN 1970
460 GOTO 420
470 ' *** SPILLERS TUR ***
480 H=6:R=R+1
490 LOCATE H,15:PRINT CHR$(243
)CHR$(244):LOCATE H,16:PRINT C
HR$(245)CHR$(246)
500 A$=INKEY$
510 IF A$<>CHR$(242) AND A$<>C
HR$(243) AND A$<>CHR$(224) THE
N 500
520 LOCATE H,15:PRINT "  ":LOC
ATE H,16:PRINT "  "
530 IF A$=CHR$(224) THEN 570
540 IF A$=CHR$(242) AND H>6 TH
EN H=H-6
550 IF A$=CHR$(243) AND (H<12
OR H<18 AND BANK=0) THEN H=H+6
560 GOTO 490
570 IF H<>18 THEN 600
580 FOR Z=0 TO 2:SOUND 1,0,25,
15,2,0,31:NEXT Z
590 BANK=1:RETURN
600 IF H=6 THEN 630
610 SP=B2:X=10:Y=8:IF SP=53 TH
EN GOSUB 1110 ELSE GOSUB 1330:
GOSUB 890
620 K4=B1:B1=B2:GOTO 640
630 GOSUB 2080:K4=N
640 X=19:Y=17:SP=K4:GOSUB 1330
:GOSUB 890
```

```
650 '
660 H=21
670 LOCATE H,24:PRINT CHR$(243
)CHR$(244):LOCATE H,25:PRINT C
HR$(245)CHR$(246)
680 A$=INKEY$
690 IF A$<>CHR$(242) AND A$<>C
HR$(243) AND A$<>CHR$(224) THE
N 680
700 LOCATE H,24:PRINT "  ":LOC
ATE H,25:PRINT "  "
710 IF A$=CHR$(242) AND H>3 TH
EN H=H-6
720 IF A$=CHR$(243) AND H<21 T
HEN H=H+6
730 IF A$=CHR$(224) THEN 750
740 GOTO 670
750 Y=17
760 IF H=3 THEN K=S1:S1=K4:K%(
S1)=3:X=1:SP=S1:GOSUB 1330:GOS
UB 890
770 IF H=9 THEN K=S2:S2=K4:K%(
S2)=3:X=7:SP=S2:GOSUB 1330:GOS
UB 890
780 IF H=15 THEN K=S3:S3=K4:K%
(S3)=3:X=13:SP=S3:GOSUB 1330:G
OSUB 890
790 IF H=21 THEN K=K4
800 K%(K)=1
810 X=19:GOSUB 1110
820 X=10:Y=8:SP=K:GOSUB 1330:G
OSUB 890:B2=B1:B1=K
830 '
840 K(1)=S1:K(2)=S2:K(3)=S3:K(
4)=53:GOSUB 1380
850 '
860 IF MX=31 THEN VIND=1
870 RETURN
880 '
890 REM *** PRINT KORT ***
900 LOCATE X,Y
910 IF C=0 THEN 1050
920 PRINT CHR$(150)CHR$(154)CH
R$(154)CHR$(154)CHR$(156)
930 FOR Z=1 TO 5:LOCATE X,Y+Z:
PRINT CHR$(149)"   "CHR$(149):
NEXT Z
940 SOUND 129,0,10,0,1,0,5
950 LOCATE X,Y+6:PRINT CHR$(14
7)CHR$(154)CHR$(154)CHR$(154)C
HR$(153)
960 IF C=1 OR C=4 THEN PEN 1 E
LSE PEN 2
970 LOCATE X+1,Y+3:PRINT CHR$(
238+C);
980 PEN 1
990 IF V>1 AND V<11 THEN PRINT
 MID$(STR$(V),2)
1000 IF V=1 THEN PRINT "A"
1010 IF V=11 THEN PRINT "Kn"
```

```
1020 IF V=12 THEN PRINT "Q"
1030 IF V=13 THEN PRINT "K"
1040 RETURN
1050 PEN 3:PRINT CHR$(247)CHR$
(248)CHR$(248)CHR$(248)CHR$(24
9)
1060 FOR Z=1 TO 5:LOCATE X,Y+Z
:PRINT CHR$(254)CHR$(255)CHR$(
255)CHR$(255)CHR$(250):NEXT Z
1070 SOUND 129,0,10,0,1,0,5
1080 LOCATE X,Y+6:PRINT CHR$(2
53)CHR$(252)CHR$(252)CHR$(252)
CHR$(251)
1090 PEN 1
1100 RETURN
1110 REM *** SLET KORT ***
1120 FOR Z=0 TO 6:LOCATE X,Y+Z
1130 PRINT "     ":NEXT Z
1140 RETURN
1150 REM *** BLANDE KORT ***
1160 ERASE K%:DIM K%(51)
1170 MODE 1:R=0
1180 GOSUB 2080:C1=N:K%(N)=2
1190 GOSUB 2080:C2=N:K%(N)=2
1200 GOSUB 2080:C3=N:K%(N)=2
1210 GOSUB 2080:S1=N:K%(N)=3
1220 GOSUB 2080:S2=N:K%(N)=3
1230 GOSUB 2080:S3=N:K%(N)=3
1240 GOSUB 2080:B1=N:K%(N)=1
1250 B2=53
1260 X=1:Y=1:C=0:GOSUB 890:X=7
:GOSUB 890:X=13:GOSUB 890
1270 X=4:Y=8:GOSUB 890
1280 X=10:SP=B1:GOSUB 1330:GOS
UB 890
1290 X=1:Y=17:SP=S1:GOSUB 1330
:GOSUB 890
1300 X=7:SP=S2:GOSUB 1330:GOSU
B 890
1310 X=13:SP=S3:GOSUB 1330:GOS
UB 890
1320 RETURN
1330 ' *** UDREGNE KORTFARVE O
G VAERDI ***
1340 C=INT(SP/13)+1:V=SP-13*(C
-1)+1
1350 VR=V:IF V>9 THEN VR=10
1360 IF V=1 THEN VR=11
1370 RETURN
1380 ' *** UDREGNE POINT ***
1390 MX=0:FOR Z=1 TO 4:M=0
1400 FOR Q=1 TO 4
1410 SP=K(Q):GOSUB 1330:IF C=Z
 THEN M=M+VR
1420 NEXT Q
1430 IF M>MX THEN MX=M:F=Z
1440 NEXT Z
1450 IF INT(K(1)/13)+1=F AND I
NT(K(2)/13)+1=F AND INT(K(3)/1
3)+1=F AND INT(K(4)/13)+1=F TH
EN 1500
1460 MN=15:FOR Z=1 TO 4
1470 SP=K(Z):GOSUB 1330:IF VR<
MN AND C<>F THEN MN=VR:T=Z
1480 NEXT Z
1490 RETURN
1500 MN=15:FOR Z=1 TO 4
1510 SP=K(Z):GOSUB 1330:IF VR<
MN THEN MN=VR:T=Z
1520 NEXT Z
1530 RETURN
1540 REM *** COMPUTERS TUR ***
1550 K(1)=C1:K(2)=C2:K(3)=C3:K
(4)=53
1560 GOSUB 1380
1570 F1=F:M1=MX
1580 K(4)=B1:GOSUB 1380
1590 IF T=1 THEN SP=C1
1600 IF T=2 THEN SP=C2
1610 IF T=3 THEN SP=C3
1620 IF T=4 THEN SP=B1
1630 GOSUB 1330
1640 IF MX-VR<31 AND (M1>28 OR
 M1>23 AND R<4 OR M1>26 AND R<
9) AND BANK=0 THEN 1820
1650 V1=VR:SP=B1:GOSUB 1330
1660 IF T=4 OR MX-V1<=M1 OR VR
<6 THEN 1690
1670 K4=B1:B1=B2:SP=B1:X=10:Y=
8:IF SP=53 THEN GOSUB 1110 ELS
E GOSUB 1330:GOSUB 890
1680 GOTO 1700
1690 GOSUB 2080:K4=N
1700 X=19:Y=1:C=0:GOSUB 890
1710 K(4)=K4:GOSUB 1380
1720 B2=B1:K%(K4)=2
1730 IF T=1 THEN B1=C1:C1=K4
1740 IF T=2 THEN B1=C2:C2=K4
1750 IF T=3 THEN B1=C3:C3=K4
1760 IF T=4 THEN B1=K4
1770 K%(B1)=1
1780 GOSUB 1110
1790 X=10:Y=8:SP=B1:GOSUB 1330
:GOSUB 890
1800 K(1)=C1:K(2)=C2:K(3)=C3:K
(4)=53:GOSUB 1380:IF MX=31 THE
N VIND=2
1810 RETURN
1820 FOR Z=0 TO 2:SOUND 1,0,25
,15,2,0,31:NEXT Z
1830 BANK=2:RETURN
1840 REM *** 31 ***
1850 FOR Z=200 TO 100 STEP -1:
SOUND 1,Z,1,15:NEXT Z
1860 GOTO 1890
1870 REM *** SPILLER BANK ***
1880 GOSUB 1540
1890 X=1:Y=1:SP=C1:GOSUB 1330:
GOSUB 890
```

```
1900 X=7:SP=C2:GOSUB 1330:GOSU
B 890
1910 X=13:SP=C3:GOSUB 1330:GOS
UB 890
1920 K(1)=C1:K(2)=C2:K(3)=C3:K
(4)=53:GOSUB 1380
1930 LOCATE 19,4:PRINT USING "
=##";MX:MC=MX
1940 K(1)=S1:K(2)=S2:K(3)=S3:K
(4)=53:GOSUB 1380
1950 LOCATE 19,20:PRINT USING
"=##";MX:MS=MX
1960 GOTO 2000
1970 REM *** COMPUTER BANK ***
1980 GOSUB 470
1990 GOTO 1890
2000 REM *** VINDER ***
2010 IF VIND THEN 2050
2020 IF MS>MC THEN VIND=1 ELSE
 VIND=2
2030 IF MS<>MC THEN 2050
2040 VIND=3-BANK
2050 LOCATE 30,13:IF VIND=1 TH
EN PRINT "DU VANDT!" ELSE PRIN
T "JEG VANDT!"
2060 CALL &BB06
2070 GOTO 390
2080 REM *** FINDE TILF. KORT
***
2090 FOR Z=0 TO 100:N=INT(RND*
52):IF K%(N)=0 THEN RETURN
2100 NEXT Z
2110 FOR Z=0 TO 51:IF K%(Z)=0
THEN 2090
2120 NEXT Z
2130 LOCATE 25,1:PRINT "KORT O
PBRUGT;":LOCATE 25,2:PRINT "VE
NDER BUNKEN!"
2140 X=4:Y=8:GOSUB 1110:X=10:G
OSUB 1110
2150 FOR Z=0 TO 51:IF K%(Z)=1
THEN K%(Z)=0
2160 NEXT Z
2170 N=INT(RND*52):IF K%(N) TH
EN 2170:B2=53:B1=N:K%(N)=1
2180 SP=N:X=10:Y=8:GOSUB 1330:
GOSUB 890:C=0:X=4:GOSUB 890
2190 LOCATE 25,1:PRINT SPACE$(
13):LOCATE 25,2:PRINT SPACE$(1
4)
2200 GOTO 2090
2210 REM *** TITEL-BILLEDE ***
2220 ENV 3,15,-1,2
2230 ENV 4,15,-1,3
2240 ENV 5,5,-1,4,10,-1,1
2250 B$="3 1 2 3 3 1 2 1 3 1 2
 3 3 1 2 1 3 1 2 1 3 3 2 1 3 1
 2 1 3 3 2 1 3 0 2 3 3 0 2 0 1
 1 1 1 1 0 1 00"
2260 B$=B$+"1111111222222211
1122223232333"
2270 MODE 1
2280 REM *** 3 ***
2290 PLOT 140,280:DRAW 140,360
:DRAW 340,360:DRAW 340,320
2300 DEG:FOR Z=11 TO 270 STEP
5
2310 DRAW 240+100*SIN(Z),140+1
00*COS(Z)
2320 NEXT Z
2330 DRAW 140,140:DRAW 180,140
2340 FOR Z=270 TO 0 STEP -5
2350 DRAW 240+60*SIN(Z),140+60
*COS(Z)
2360 NEXT Z
2370 DRAW 200,200:DRAW 200,240
:DRAW 280,320
2380 DRAW 180,320:DRAW 180,280
:DRAW 140,280
2390 REM *** 1 ***
2400 PLOT 380,280:DRAW 460,360
2410 DRAW 460,80:DRAW 500,80
2420 DRAW 500,40:DRAW 380,40
2430 DRAW 380,80:DRAW 420,80
2440 DRAW 420,260:DRAW 410,250
2450 DRAW 380,280
2460 LOCATE 1,1:PEN 2:PRINT "-
------(C) 1987 by AMSTRAD BLAD
ET-------"
2470 LOCATE 10,2:PEN 3:PRINT "
PROGRAM by SKAERMTROLD"
2480 LOCATE 1,24:PEN 1:PRINT "
     TAST 'S' FOR NYT SPIL EL
LER"
2490 LOCATE 1,25:PRINT "
TAST 'I' FOR INSTRUKTIONER."
2500 EVERY 5 GOSUB 3110 ' ***
MUSIK ***
2510 A$=UPPER$(INKEY$):IF A$<>
CHR$(73) AND A$<>CHR$(83) THEN
 GOTO 2510
2520 EVERY 0 GOSUB 3110 ' ***
MUSIK OFF ***
2530 MODE 1
2540 IF A$=CHR$(83) THEN GOTO
400
2550 REM *** INSTRUKTIONER ***
2560 PEN 2:A$="'31' til Amstra
d CPC 464/664/6128":GOSUB 3040
2570 PEN 1:A$="":GOSUB 3040
2580 A$="Hver spiller faar udl
everet 3 kort til":GOSUB 3040
2590 A$="at begynde med. Det g
aelder saa om at":GOSUB 3040
2600 A$="samle saa mange point
s som muligt i":GOSUB 3040
2610 A$="samme farve (helst 31
 points).":GOSUB 3040
2620 A$="":GOSUB 3040
2630 A$="Man kan enten tage et
```

```
 kort fra bunken":GOSUB 3040
2640 A$="eller det oeverste af
 de allerede":GOSUB 3040
2650 A$="brugte kort, der ligg
er ved siden af":GOSUB 3040
2660 A$="bunken med billedside
n opad.":GOSUB 3040
2670 A$="":GOSUB 3040
2680 A$="Spillet stopper autom
atisk, naar en af":GOSUB 3040
2690 A$="spillerne har 31 poin
ts i samme farve.":GOSUB 3040
2700 A$="Mener man, at man har
 flere points end":GOSUB 3040
2710 A$="modstanderen, kan man
 afbryde spillet":GOSUB 3040
2720 A$="ved at 'banke i borde
t'. Modstanderen":GOSUB 3040
2730 A$="faar saa en sidste mu
lighed for at":GOSUB 3040
2740 A$="tage et kort op, hvor
efter det goeres":GOSUB 3040
2750 A$="op, hvem der har fles
t points.":GOSUB 3040
2760 A$="":GOSUB 3040
2770 A$="            - TAST RETU
RN -":GOSUB 3040
2780 EVERY 5 GOSUB 3110
2790 IF INKEY$<>CHR$(13) THEN
2790
2800 EVERY 0 GOSUB 3110
2810 MODE 1
2820 A$="Hvis begge spillere h
ar lige mange":GOSUB 3040
```



```
2830 A$="points, efter at en a
f dem har banket":GOSUB 3040
2840 A$="i bordet, taber den s
piller, der har":GOSUB 3040
2850 A$="banket.":GOSUB 3040
2860 A$="":GOSUB 3040
2870 A$="Billedkortene (Kn, Q
og K) taeller":GOSUB 3040
2880 A$="ti points pr. stk. Et
es (A) tael-":GOSUB 3040
2890 A$="ler elleve og resten
af kortene":GOSUB 3040
2900 A$="taeller den paalydend
e vaerdi.":GOSUB 3040
2910 A$="":GOSUB 3040
2920 A$="Man styrer spillet ve
d hjaelp af en":GOSUB 3040
2930 A$="lille haand, der flyt
tes med pile-":GOSUB 3040
2940 A$="tasterne. Naar man oe
nsker at tage et":GOSUB 3040
2950 A$="kort op eller smide e
t kort ud, tryk-":GOSUB 3040
2960 A$="ker man paa COPY-tast
en. Hvis man vil":GOSUB 3040
2970 A$="banke i bordet, flytt
er man blot":GOSUB 3040
2980 A$="haanden hen ved siden
 af de to kort-":GOSUB 3040
2990 A$="bunker og trykker paa
 COPY.":GOSUB 3040
3000 A$="":GOSUB 3040
3010 A$="TAST 'S' FOR NYT SPIL
 ELLER 'I' FOR":GOSUB 3040
3020 A$="INSTRUKTIONER FORFRA.
":GOSUB 3040
3030 GOTO 2500
3040 REM *** UDSKRIFT-RUTINE *
**
3050 IF LEN(A$)<38 THEN A$=A$+
SPACE$(38-LEN(A$))
3060 FOR Z=1 TO LEN(A$)
3070 PRINT MID$(A$,Z,1);CHR$(2
43);CHR$(244);CHR$(10);CHR$(8)
;CHR$(8);CHR$(8);CHR$(32);CHR$
(245);CHR$(246);CHR$(11);CHR$(
8);CHR$(8);
3080 IF MID$(A$,Z,1)<>CHR$(32)
 THEN SOUND 129,200,1,15
3090 NEXT Z:PRINT "  "CHR$(8)C
HR$(8)CHR$(10)"  "CHR$(11)CHR$
(8)CHR$(8)
3100 RETURN
3110 REM *** MUSIK ***
3120 IF ASC(B$)=49 THEN SOUND
129,0,1000,15,3,0,1
3130 IF ASC(B$)=50 THEN SOUND
129,0,1000,15,4,0,5
3140 IF ASC(B$)=51 THEN SOUND
129,0,1000,15,5,0,31
3150 B$=MID$(B$,2)+LEFT$(B$,1)
3160 RETURN
```

JULESTEMNING på PC'er

Da undertegnede er et offer for den kendte "julesyge", hvis symptomer er flakkende øjne og en stor trang til at: klippe julehjerter, synge (skråle: red) julehymner og sidst men ikke mindst tænde små hyggelige julelys alle vegne.

I et forsøg på at tilfredsstille den sidstnævnte trang, har jeg valgt at bringe følgende program til Sir Charles, som nok skulle kunne sætte selv den mest stivnakkede PC'er i julehumør.


```
1 REM Juleprogram til Amstrad PC 1512 MM.
2 OPTION DEGREES
3 GOTO 57
4 LABEL flamme
5   ELLIPSE 4180;3600,160,2 PART 90,270 COLOUR c
6   ELLIPSE 4180;3600,160,2 PART -90,90 COLOUR c
7   ELLIPSE 4180+XPIXEL;3600,160,2 PART 90,270 COLOUR c
8   ELLIPSE 4180+XPIXEL;3600,160,2 PART -90,90 COLOUR c
9 RETURN
10 LABEL gran
12   b1=a1+dist*COS(v):b2=a2+dist*SIN(v)
13   LINE a1;a2,b1;b2 COLOUR 0
14   xenhed=COS(v):yenhed=SIN(v)
15   l=70:antal=dist/l:dv=45/antal:v1=v+45:v2=v-45
16   FOR kvistnr=1 TO antal
17     MOVE a1+kvistnr*l*xenhed+280*COS(v1);a2+kvistnr*l*yenhed+280*SIN(v1)
18     POINT v1:FD -280 COLOUR 5:POINT v2:FD 280 COLOUR 5
19     v1=v1-dv:v2=v2+dv
20   NEXT
21 RETURN
22 LABEL flyt
23   POINT v-90
24   MOVE 4200+2400*COS(v);2000+2400*SIN(v)
25 RETURN
   LABEL skriv_tekst
26   v=148:GOSUB flyt:GOSUB g : v=140:GOSUB flyt:GOSUB o
27   v=132:GOSUB flyt:GOSUB d : v=124:GOSUB flyt:GOSUB sp
28   v=116:GOSUB flyt:GOSUB j : v=108:GOSUB flyt:GOSUB u
29   v=100:GOSUB flyt:GOSUB l : v=092:GOSUB flyt:GOSUB sp
30   v=084:GOSUB flyt:GOSUB a : v=076:GOSUB flyt:GOSUB m
31   v=068:GOSUB flyt:GOSUB s : v=060:GOSUB flyt:GOSUB t
32   v=052:GOSUB flyt:GOSUB r : v=044:GOSUB flyt:GOSUB a
33   v=036:GOSUB flyt:GOSUB d
34 RETURN
35 LABEL lysestage
36   LINE 0;5000,0;0,8185;0,8185;5000 COLOUR 0
37   LINE 60;5000,60;60,8125;60,8125;5000 COLOUR 0
38   BOX 3400;1800,1600,200 FILL WITH 7
39   ELLIPSE 4200;1800,800,.5 COLOUR 1 FILL WITH 7
40   ELLIPSE 4200;2000,800,.5 COLOUR 1 FILL WITH 5
41 RETURN
42 LABEL lys
43   BOX 4000;2000,400,1200 FILL ONLY WITH 4
44   ELLIPSE 4200;2000,200,.5 FILL ONLY WITH 4
45   ELLIPSE 4200;3200,200,.5 COLOUR 1 FILL WITH 4
46   ELLIPSE 4180;3600,160,2 FILL ONLY WITH 0
47   BOX 4180;3200,40,200 FILL WITH 8
48 RETURN
49 LABEL init
50   CLOSE #1,#2:CLOSE WINDOW 3:CLOSE WINDOW 4
51   OPEN #1 WINDOW 1
52   SCREEN #1 GRAPHICS 8185FIXED,5000FIXED
53   WINDOW #1 PLACE 0;0
54   WINDOW #1 TITLE "-= AMSTRAD COMPUTER USER - NUMMER 9 - 1987 =-"
55   BOX 0;0,8363,5000 FILL WITH 8:WINDOW #1 OPEN
56 RETURN
57 REM Hovedprogram start:
58   GOSUB init: GRAPHICS #1 CURSOR 3
```

```
59   GOSUB lysestage
60   GOSUB skriv_tekst
61   FOR v=-60 TO 240 STEP 30
62     a1=4200+250*COS(v):a2=2
000+125*SIN(v):dist=1400:GOSUB
 gran
63   NEXT
64   GOSUB lys
65   REPEAT
66     FOR c=0 TO 1
67       GOSUB flamme
68     NEXT
69   UNTIL INKEY$<>""
70 END

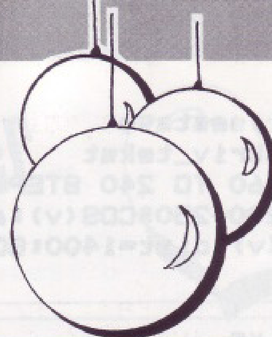
REM Data til bogstaver:
71 LABEL g:LT 90:FD 320:RT 90:
FD 160:FD -160 COLOUR O:RT 90:
FD 320 COLOUR O:LT 90:FD 160 C
OLOUR O:LT 90:FD 160 COLOUR O:
LT 90:FD 80 COLOUR O:RETURN
72 LABEL o:FD 160 COLOUR O:LT
90:FD 320 COLOUR O:LT 90:FD 16
0 COLOUR O:LT 90:FD 320 COLOUR
 O:RETURN
73 LABEL d:LT 90:FD 320 COLOUR
 O:RT 90:FD 100 COLOUR O:RT 45
:FD 56.569 COLOUR O:RT 45:FD 2

40 COLOUR O:RT 45:FD 56.569 CO
LOUR O:RT 45:FD 100 COLOUR O:R
ETURN
74 LABEL sp:LT 90:FD 160:RT 91
:FD 160 COLOUR O:RETURN
75 LABEL j:FD 160 COLOUR O:LT
90:FD 320 COLOUR O:LT 90:FD 16
0 COLOUR O:RETURN
76 LABEL u:LT 90:FD 320:FD -32
0 COLOUR O:RT 90:FD 160 COLOUR
 O:LT 90:FD 320 COLOUR O:RETUR
N
77 LABEL l:LT 90:FD 320:FD -32
0 COLOUR O:RT 90:FD 160 COLOUR
 O:RETURN
78 LABEL a:LT 90: FD 320 COLOU
R O:RT 90:FD 160 COLOUR O:RT 9
0:FD 160 COLOUR O:RT 90:FD 160
:FD -160 COLOUR O:LT 90:FD 160
 COLOUR O:RETURN
79 LABEL m:LT 90:FD 320 COLOUR
 O:RT 153.435:FD 178.885 COLOU
R O:LT 126.8708:FD 178.885 COL
OUR O:RT 153.435:FD 320 COLOUR
 O:RETURN
80 LABEL s:FD 160 COLOUR O:LT
90:FD 160 COLOUR O:LT 90:FD 16
0 COLOUR O:RT 90:FD 160 COLOUR
 O:RT 90:FD 160 COLOUR O:RETUR
N
81 LABEL t:FD 80:LT 90:FD 320
COLOUR O:LT 90:FD 80:FD -160 C
OLOUR O:RETURN
```



```
82 LABEL r:LT 90:FD 320 COLOUR
 O:RT 90:FD 160 COLOUR O:RT 90
:FD 160 COLOUR O:RT 90:FD 160
COLOUR O:LT 135:FD 226.274 COL
OUR O:RETURN
```

CATALOG

Skulle du her i julen blive grebet af en trang til at rydde op på alle dine 3" CPC-disketter, skulle du nok overveje at taste det sidste program ind. Det kan nemlig give dig den mulighed for at få en diskettes navn, nummer og indhold (CATalog) udskrevet på din printer.

```
10 KEY 139,"mode 2"+CHR$(13)
20 KEY 138,"list"+CHR$(13)
30 'CAT disckatalog
40 MODE 1
50 BORDER 8
60 MEMORY &7FFF
70 FOR A=&8000 TO &8032:READ B
YTE:POKE A,BYTE:NEXT
80 DRAW 0,399,2:DRAW 639,399:D
RAW 639,0:DRAW 0,0
90 PLOT 5,5,3:DRAW 5,394:DRAW
634,394:DRAW 634,5:DRAW 5,5
100 PLOT 58,317,3:DRAW 58,370:
DRAW 581,370:DRAW 581,317:DRAW
 58,317
110 HF=HIMEM-FRE(0)
120 HF=HF/1000
130 PEN 2
140 LOCATE 5,3:PRINT CHR$(24);
"                              "
150 LOCATE 5,4:PRINT "   . . .
 D I S C C A T . . .   "
160 LOCATE 5,5:PRINT "
                       ";CHR$
(24)
170 LOCATE 10,10:PRINT"DATO EK
SEMPEL  27-08-86"
180 LOCATE 4,23:PEN 3:PRINT"PR
OGRAMMET FYLDER ";HF;" K.BYTES
"
190 PLOT 40,26,1:DRAW 40,55:DR
AW 595,55:DRAW 595,26:DRAW 40,
26
200 PEN 5
210 PLOT 58,150,5:DRAW 58,280:
DRAW 581,280:DRAW 581,150:DRAW
 58,150
220 PLOT 70,215,3:DRAW 569,215
230 LOCATE 8,14:INPUT"INPUT DA
TO :";d$
240 IF LEN(d$)<>8 THEN LOCATE
8,14:PRINT"
            ":GOTO 230
250 BORDER 2
260 MODE 0
270 WHILE 1
280 MOVE 25,330:DRAW 25,388:DR
AW 615,388:DRAW 615,330:DRAW 2
5,330
290 WINDOW #0,2,19,2,24:WINDOW
 #1,2,38,2,4:WINDOW #2,2,38,6,
6:WINDOW #3,2,38,8,8:WINDOW #4
,2,38,10,21:WINDOW #5,3,37,22,
24:WINDOW #6
,2,37,12,15:WINDOW #7,2,38,15,
23
300 PLOT 0,0:DRAW 0,399:DRAW 6
39,399:DRAW 639,0:DRAW 0,0
310 PRINT #1,CHR$(24);"
                   "
320 PEN #1,0:PRINT #1,"  D I S
 C C A T. "
330 PRINT #1,"
          ";CHR$(24)
340 PEN #2,10:PRINT #2,"DATO
: ";d$
350 IF INP(&F500) AND 64 THEN
MODE 1:LOCATE 3,10:PRINT"TAST
DIN PRINTER ON LINE":CALL 4787
8:GOTO 250
355 PRINT #8:CLS #3:CLS #4:CLS
 #5:CLS #6:DRAW 0,399,2:DRAW 6
39,399:DRAW 639,0:DRAW 0,0
360 PRINT #3,"DISC NR. = ";:IN
PUT #3,a$:IF a$="" THEN GOSUB
840
370 GOTO 410
380 CLS #4:PRINT #4,"INPUT: OV
ERSKRIFT":PRINT #4:PRINT #4,"T
EKSTEN MAA  IKKE","OVERSKRIDE
9 TEGN "
390 DRAW 0,399,2:DRAW 639,399:
DRAW 639,0:DRAW 0,0
400 GOTO 420
410 PRINT #4,"INPUT: OVERSKRIF
T":PRINT #4:PRINT #4,"TEKSTEN
MAA  IKKE","OVERSKRIDE 9 TEGN
"
420 PRINT #4,"  1---5---9"
430 INPUT #4,O$
440 IF LEN(O$)>9 THEN 380
```

```
450 PRINT #4:PRINT #4,"SIDE  =
 ";:INPUT #4,c$
460 CLS #4
470 CLS #3
480 DRAW 0,399,2:DRAW 639,399:
DRAW 639,0:DRAW 0,0
490 IF UPPER$(c$)="B" THEN PRI
NT #5," SKAL PRINTEREN"," REVE
RSERES J/N"
500 IF UPPER$(c$)="A" THEN PRI
NT #5," SKAL PRINTEREN"," REVE
RSERES J/N"
510 G$=INKEY$:IF G$="" THEN 51
0
520 IF UPPER$(G$)="J" THEN CLS
 #5:DRAW 0,399,2:DRAW 639,399:
DRAW 639,0:DRAW 0,0:GOSUB 710
530 GOSUB 960
540 PRINT #8,CHR$(15)
550 IF UPPER$(c$)="A" THEN PRI
NT #8,CHR$(27);"1";CHR$(0)
560 IF UPPER$(c$)="B" THEN PRI
NT #8,CHR$(27);"1";CHR$(20)
570 PRINT #8,CHR$(27);"W";CHR$
(4);
580 PRINT #8,CHR$(27);"-";CHR$
(1);
590 PRINT #8,UPPER$(O$)
600 PRINT #8,CHR$(27);"-";CHR$
(0);
610 PRINT #8,CHR$(27);"W";CHR$
(0);
620 PRINT #8,"DISC NR.: ";a$
630 PRINT #8,"DATO: ";d$
640 PRINT #8,"SIDE: ";UPPER$(c
$)
650 CALL &801E:CAT:CALL &802B
660 WEND
670 '
680 DATA &F5,&3A,&32,&80,&BC,&
38,&07,&3E,&0A,&CD,&F1,&BD,&30
,&F9,&7C,&32,&32
690 DATA &80,&F1,&F5,&CD,&F1,&
BD,&38,&03,&F1,&18,&E4,&F1,&C9
,&2A,&D4,&BD,&22
700 DATA &33,&80,&21,&00,&80,&
22,&D4,&BD,&C9,&2A,&33,&80,&22
,&D4,&BD,&C9,&00
710 PRINT #7,"(1) REV.  1 LINI
E"
720 PRINT #7,"(2) REV.  2 LINI
ER"
730 PRINT #7,"(3) FORW. 1 LINI
E"
740 PRINT #7,"(4) FORW.1.5LINI
ER"
750 PRINT #7
760 PRINT #7,"(R) RETURNERER"
770 aa$=INKEY$:IF aa$="" THEN
770
780 IF UPPER$(aa$)="2" THEN PR
INT #8,CHR$(27);"j";CHR$(108)
790 IF UPPER$(aa$)="1" THEN PR
INT #8,CHR$(27);"j";CHR$(71)
800 IF UPPER$(aa$)="4" THEN PR
INT #8,CHR$(27);"J";CHR$(12)
810 IF UPPER$(aa$)="3" THEN PR
INT #8,CHR$(27);"J";CHR$(1)
820 IF UPPER$(aa$)="R" THEN CL
S #7:DRAW 0,399,2:DRAW 639,399
:DRAW 639,0:DRAW 0,0:RETURN
830 GOTO 770
840 rtc=629:rtl=389
850 lbc=10:lbl=10:ltc=10:ltl=3
89:rbc=629:rbl=10
860 FOR n=1 TO 170:MOVE lbc,lb
l:DRAW lbc,ltl:DRAW rtc,rtl:DR
AW rbc,rbl:DRAW lbc,lbl:lbc=lb
c+1:lbl=lbl+1:ltc=ltc-1:ltl=lt
l-1:rbc=rbc-

1:rbl=rbl+1:rtc=rtc-1:rtl=rtl-
1:NEXT
870 LOCATE 5,12:PRINT"   STOP
 "
880 LOCATE 5,11:PRINT "
 "
890 LOCATE 5,13:PRINT "
 "
900 FOR n=1 TO 500:NEXT
910 LOCATE 5,11:PRINT CHR$(24)
;"        "
920 LOCATE 5,12:PRINT " ESC+ES
C  "
930 LOCATE 5,13:PRINT "
   ";CHR$(24)
940 FOR n=1 TO 500:NEXT
950 GOTO 870
960 CLS #5
970 DRAW 0,399,2:DRAW 639,399:
DRAW 639,0:DRAW 0,0
980 PRINT #3,"DISC NR.: ";a$
990 PRINT #4,"TEKST   : ";UPPE
R$(O$)
1000 PRINT #6,"SIDE    : ";UPP
ER$(c$)
1010 PRINT #6:PRINT #6:PRINT #
6,"  TRYK EN TASTE"
1020 PRINT #5," ";CHR$(164);"H
-J.BACHMANN"
1030 s$=INKEY$:IF s$="" THEN 1
030
1040 CLS #3:CLS #4:CLS #5:CLS
#6:DRAW 0,399,2:DRAW 639,399:D
RAW 639,0:DRAW 0,0
1050 RETURN
```

Det var alt for denne gang. Tilbage er kun at ønske jer allesammen en rigtig glædelig jul!

Programredaktøren

en tekstbehandlding og gem den på disk under navnet 'PRTLINE.ASM'. Gå nu ud af tekstbehandlingen og assemblér filen med 'ASM PRTLINE.ASM' (CP/M 2.2) eller 'MAC PRTLINE.ASM' (CP/M+). ASM/HEX findes på systemdisketterne. Derefter skal du have lavet den fremkomne 'PRTLINE.-HEX' om til 'PRTLINE.-COM'. Dette sker med 'LOAD PRTLINE' (CP/M 2.2) eller 'HEXCOM PRTLINE' (CP/M+). Disse programmer ligger også på systemdisketterne. Sørg iøvrigt for, at alle tre filer ('PRTLINE.ASM', ASM/HEX & LOAD/HEXCOM) ligger på én diskette. Programmet er herefter klar til brug.

En drøm for alle diskejere har altid været at få deres directories på papir uden at skulle bekymre CP/M alt for meget. Ser det tilmed også pænt ud, vil det jo ikke være det værste, der kunne ske. Indtast programmet i fig. 4, kør det og vupti (sørg for at have en disk i drevet)!

Fig. 4: Udskrivning af directory på printer - 'CAT#8.BAS'

```
10 '
20 ' CAT#8 - Directory ud på printer
30 '
40 ' Version til 664/6128 - Hvis 464 haves, må rutinen i 230 erstattes
50 ' af en af utallige m/c-rutiner, der er på gaden
60 '
70 ' 1. Sæt diskette i drevet
80 ' 2. Gør printeren klar
90 ' 3. Kør programmet
100 '
110 z=3:p$="":MODE 2:CAT
120 WHILE p$<>" ":z=z+1:LOCATE 1,z:GOSUB 230:WEND
130 FOR x=1 TO 16:LOCATE x,2:GOSUB 230:t$=t$+p$:NEXT
140 FOR x=1 TO 9:LOCATE x,z+1:GOSUB 230:u$=u$+p$:NEXT
150 GOSUB 270:PRINT#8," DIRECTORY"TAB(33)t$TAB(70)u$:GOSUB 270
160 FOR y=4 TO z-1:FOR x=1 TO 80
170 LOCATE x,y:GOSUB 230:v$=v$+p$:NEXT
180 PRINT#8,v$:v$="":NEXT
190 GOSUB 270:MODE 1:END
200 '
210 ' Rutine til læsning af tegn på nuværende cursorposition
220 '
230 p$=COPYCHR$(#0):RETURN
240 '
250 ' Rutine til udskrivning af en separatorlinie
260 '
270 PRINT#8,STRING$(80,45):RETURN
```

CP/M+ hjælp

Nu til lidt for CP/M+-ejerne. På side 3 på systemdisketterne findes et program, der hedder 'HELP.COM'. Til dette hører filen 'HELP.HLP'. Prøv at kopiere disse to filer over på en tom diskette (vha. PIP). Skift til denne diskette og indtast da 'HELP [EXTRACT]'. 'HELP.HLP' konverteres nu til en (fra en tekstbehandling) brug 'HELP.DAT' fil. Denne fil kan du nu gå ind og rette i, og derved lave den om til dansk, tilføje, rette eller lave helt din egen HELP-fil, til brug for brugere af netop dit program. For at vise hvordan man designer en hjælpetekst til stikord, vil jeg give et eksempel:

///1DIR betyder stikord (1-tallet) kaldet DIR

///2OPTIONS betyder hjælpetrin #2 kaldet OPTIONS

///3EXAMPLES betyder hjælpetrin #3 kaldet EXAMPLES

Således kan du fortsætte, idet hvert stikord starter med tre streger /// og derefter et 1-tal, hvorimod et hjælpetrin starter med de tre streger /// og et nummer fra 2-?, der angiver hjælpetrinnets (topic) prioritet. Umiddelbart herefter er navnet at finde. Når vi nu skal have lavet 'HELP.DAT' om til en for 'HELP.COM' brugbar fil igen, skriver vi 'HELP [CREATE]' og så er vi køreklar.

Langsom screendump

Sidste hjælpende hånd i rækken af hænder er en screendump. Lad det være sagt med det samme: den er langsom. 'Hvad nytte er den da til?', vil du da spørge. Jo, ser du, denne screendump kan dumpe et farvebillede ud i gråtoner, hvilket vil sige at du kan få dine (og andres) rigtig flotte billeder ud på papir. Rutinen virker kun i mode 0 og 1 og dumper i henholdsvis 4 og 16 gråtoner. Herligheden køres med

MEMORY &9FFF:LOAD "DUMP.BIN"

og derefter

CALL &A000 eller CALL &A000,1

hvor forskellen ligger i, at den sidste skriver ud i inverse farver. Bemærk venligst, at denne dump kun virker for epsonkompatible printere, så hvis du skal have den til at køre på en anden printer, kræver det, at du sender kopier af følgende beskrivelser fra din printermanual: sekvens for UNIDIRECTIONAL PRINTING, n/72 LINE SPACING og sluttelig for BIT IMAGE MODE. Bemærk: FULD BESKRIVELSE. Her skal det også siges, at alle viste programmer kan fås af mig på samme adresse. Husk at specificere dine ønsker og vedlægge din adresse, diskette og 40 kr. i check eller seddel til mig (gælder også ændring af screendump), hvorefter jeg vil sørge for at sende dig de fornødne ting incl. sourcetekster hurtigst muligt.

Jesper Kehlet

 forsat fra side 25

Fig. 5: Mode 0 & 1 Color-Screendump - 'DUMP.BAS'

```
10 DATA 6F67A7280321EE03
20 DATA 22E6A0CD11BC3808
30 DATA C02100003E031805
40 DATA 2123233E062280A0
50 DATA 22AAA032E4A02100
60 DATA 00545DCDC9BB1100
70 DATA 00218002CDCFBB11
80 DATA 0000219001CDD2BB
90 DATA CDEFA03E55CDF1A0
100 DATA 3E01CDF1A0CDEFA0
110 DATA 3E41CDF1A03E02CD
120 DATA F1A0218E0122FBA0
130 DATA CDEFA03E4CCDF1A0
140 DATA 3E7ECDF1A03E03CD
150 DATA F1A021000022F9A0
160 DATA CDCEA02AF9A02323
170 DATA 23237DFE54C275A0
180 DATA 7CFE02C275A0CDEF
190 DATA A03E4CCDF1A03E42
200 DATA CDF1A0AFCDF1A022
210 DATA F9A0CDCEA02AF9A0
220 DATA 232323237DFE80C2
230 DATA 9FA07CFE02C29FA0
240 DATA 3E0ACDF1A03E42CD
250 DATA 1EBBC02AFBA02B2B
260 DATA 7C3CC25DA0C9ED5B
270 DATA F9A02AFBA0CDF0BB
280 DATA 0747078021FDA04F
290 DATA 06000906067E0000
300 DATA CDF1A02310F7C93E
310 DATA 1B4FCD2BBD7930FA
320 DATA C900000000000000
330 DATA 0000000001020201
340 DATA 0000030000030002
350 DATA 0302030203010101
360 DATA 0101010303030102
370 DATA 0102010201020103
380 DATA 0303030303000200
390 DATA 0001000100010001
400 DATA 0003020003020001
410 DATA 0103030102030300
420 DATA 0303000201000201
430 DATA 0001010102020201
440 DATA 0301020302000000
450 MEMORY &9FFF
460 FOR i=0 TO 43:READ a$
470 FOR j=0 TO 7:POKE &A000+i*8+j,VAL("&"+MID$(a$,j*2+1,2)):NEXT j
480 NEXT i
490 SAVE"dump",b,&A000,&15D
```


START OP TIPS for Joyce

En af de vigtigste forudsætninger for at komme igang og få glæde af sin JOYCE, er at kende sit styresystem. Det næste vigtige punkt er at få lavet sig en backup kopi og en arbejdsdiskette uden at ødelægge sin systemdiskette.

Her skulle man jo have god hjælp i sin manual, men det er desværre ikke tilfældet med den medleverede. Dette faktum gælder især, hvis man skulle være bruger af en 8512 eller en 8256 med 2 drev og har ønsket om at udnytte den store kapacitet på B drevet.

Der er 3 kommandoer som man nødvendigvis må kende, før man går igang med sin kopiering, det er: DISCKIT, PIP og DIR.I CPM kan man bruge STORe eller små bogstaver helt frit, hovedsagen er, at man taster de rigtige tegn i den rigtige rækkefølge.

Men lad os begynde med det dejlige øjeblik, hvor man for første gang pakker sine 2 systemdisketter ud. På den ene finder man på side 1 (A) locoscript og på side 2 (B) CPM+ styresystemet. Det er denne diskette vi først tager fat på, her har vi nemlig værktøjet til at komme igang med.

Først tager man og sætter disketten i drev A med CPM siden til venstre, altså ind mod skærmen. Efter et lille øjeblik begynder der at ske noget. Mærkelige streger bevæger sig ned over skærmen og maskinen snurrer, bare rolig, det er helt som det skal være. På skærmen fremkommer nu teksten

PCW CP/M PLUS Amstrad consumer Electronics plc v 1.0, 61KTPA, 1 disc drive, 112K drive m: A›

Denne meddelelse fortæller at det er en 1 drevs (8256) JOYCE og at CP/M+ nu er bootet og maskinen er klar til at tage fat. Nu skal vi have lavet en kopi af systemdisketten, og gemt den originale langt væk et sikkert sted.

Til det formål skal vi bruge hjælpeprogrammet DISCKIT, som ligger på disketten, altså skriver vi DISCKIT og taster return. Diskdrevet begynder at lyse og snart efter fortæller skærmen os, at disckit er i kassen.

Har man en 1 drevs maskine, er det blot at følge instruktionerne på skærmen. Først får vi besked på at fjerne disketten fra drevet. Derefter får vi valget mellem at kopiere, verificere eller formattere. Her vælger vi COPY og straks spørger disckit om disketten, der skal læses fra, hvorefter vi genindsætter systemdisketten. Herfra er der kun at følge skærminstruktionerne til kopieringen er færdig, hvilket disckit fortæller os, derefter kan vi så fortsætte med de sidste 3 sider af vore systemdisketter til vi har 2 nye disketter magen til de originale.

Dette skal vi selvfølgelig kontrollere, hvilket vi gør med kommandoen :dir. Vi vender tilbage til dette om lidt, men først skal vi se på, hvordan kopieringen foregår når man har en JOYCE med 2 drev (8512).

I modsætning til hvad der står i manualen er det faktisk muligt at læse disketter, der er formatteret i A:drevet ved at putte dem i B:drevet og omvendt. Dette er meget heldigt, for det gør det meget lettere at lave kopierne af systemdisketterne.

Her skal vi så være opmærksomme på, at drev A og B formaterer disketterne på forskellig måde. I drev A formateres disketterne på begge sider en af gangen, mens det i drev B foregår på den måde, at disketten formateres på begge sider i en arbejdsgang (vi vender tilbage til dette senere).

Nu til kopieringen

Når disckit er bootet og menuen kommer på skærmen, vælges copy og på spørgsmålet om, hvilke drev der skal læses fra og skrives til, benyttes følgende fremgangsmåde.

Først vælges, at læse fra en disk i B (DETTE ER INGEN TASTEFEJL), hvorefter der vælges at skrive til en disk i A. Nu kommer kommandoen på skærmen: Indsæt disken til at læse fra i drev B og til at skrive på i drev A.

Man tager nu sin systemdiskette og placerer den i drev B og den blanke diskette i drev A. Nu vil disckit kopiere fra drev B til drev A og når kopieringen er færdig meddele dette, hvorefter man følger skærmkommandoerne og vender begge disketter for at kopiere den anden side. Kopierne man nu har lavet er formateret til brug i drev A, selvfølgelig til både 8256 og 8512, og er vores nye backup kopier.

Denne metode anvendes hver gang man skal installere et nyt færdigkøbt program, på den måde er man sikker på at have sikret sine programmer, inden man går videre med at lave sine arbejdsdisketter.

Vi skal nu kontrollere om alt fungerer som det skal, at vi har fået det hele med. Her benytter vi den tidligere nævnte dir kommando (gælder både 8256 og 8512). Først forlader vi disckit ved at taste exit, og når A› viser sig på skærmen tastes: DIRÆFULLÅ (hvor Æ og Å står istedet for de firkantede parenteser i det danske CP/M tastatur). Nu får vi så en oversigt over, hvad der findes på disketten (vil man have en udskrift af listen på sin printer, må man, FØR MAN TASTER DIR, trykke på ALT og P tasten. På den måde får man alt hvad der kommer på skærmen ud på tryk).

Diskettens anden side får man frem ved at vende disken og trykke på COPY og derefter return (dette får maskinen til at gentage den sidst indtastede kommando). Hvis man nu gentager forløbet med sin systemdiskette, kan man så sammenligne de 2 resultater og se, om der skulle mangle noget.

For at kontrollere systemfilerne i locoscript tastes (DIRS) som er en forkortelse af DIR SYS.

Når vi nu skal lave os en opstartsdiskette i CP/M, vil det jo være rart om der samtidig kunne oprettes de mest anvendte hjælpefiler. Denne mulighed er allerede indlagt på disketten vi lige har lavet. Man tager kopien og sætter den i drevet (A) og taster REN – PROFILE.SUB–PROFILE.ENG hvorefter man trykker på return. Når drevet har snurret færdigt, koldstarter vi igen

CP/M ved at trykke SHIFT+EXSTRA+EXIT tasterne. Nu vil skærmen gå i sort og nu ser vi igen de kendte streger løbe ned over skærmen, men HOV nu fortsætter skærmen med at fortælle os, at den automatisk indlæser en række af de hjælpeprogrammer vi hele tiden kan få brug for i arbejdet med JOYCE. Dette vil nu ske, hver gang vi starter CP/M op med vores kopidiskette.

Hvis man skulle ønske at udvide eller ændre på de valgte hjælpeprogrammer kan man benytte basic editoren RPED, som findes på systemdisketten. Denne og CP/M editoren ED vil vi se nærmere på i et senere nummer.

Drev B på 8512

Når man er den lykkelige ejer af en FAT JOYCE, vil man jo gerne udnytte den større kapacitet som findes på B-drevets disketter, det er hele 720K formateret. Dette er en betragtelig mængde K at kunne råde over. Faktisk kunne det meste af AMSTRAD BLADET rummes på bare 1 diskette formateret i drev B.

Problemet er, at man ikke kan bruge disckit til at kopiere fra drev A til drev B, her må man bruge PiP Hjælpeprogrammet. For at starte op i CP/M eller locoscript er det nødvendigt at gøre dette i A drevet, dette gælder desværre også en del af de på markedet værende programmer. Imidlertid gælder det ikke alle, og for en del af de andre kan man forholdvis enkelt ændre på opstartsfilen, således at det bliver muligt at kalde programmet fra drev B. Dette giver jo nogle interessante muligheder, man kan på den måde spare en masse disketteskift ved at have de mest anvendte programmer samlet på samme diskette i B drevet. Der er jo også muligheden for at spare på de dyre 3" disketter ved at have sikkerhedskopier samlet på en diskette og gemt langt væk fra computer og andre magnetiske kilder.

Da vi jo allerede har PIP bootet ind i RAM'en, dette skete med den nye kopi vi lavede før, kan vi umiddelbart gå igang. Tast PIP og return og øjeblikkeligt ser man, at PIP version 3,1 er i kassen og tegnet * viser at den er klar til at modtage ordrer. Hvis man fortryder og vil forlade PIP taster man blot STOP.

Skal man anvende en disk i drev B må den først formateres til formålet, dette gøres med disckit. Altså forlad PIP (stop) og tast disckit. Når disckit er i kassen vælg format og på spørgsmålet hvilket drev, vælg B (f1 f2), følg anvisningerne på skærmen til formateringen er afsluttet (husk at der formateres på begge sider på en gang, så disketten skal ikke vendes.

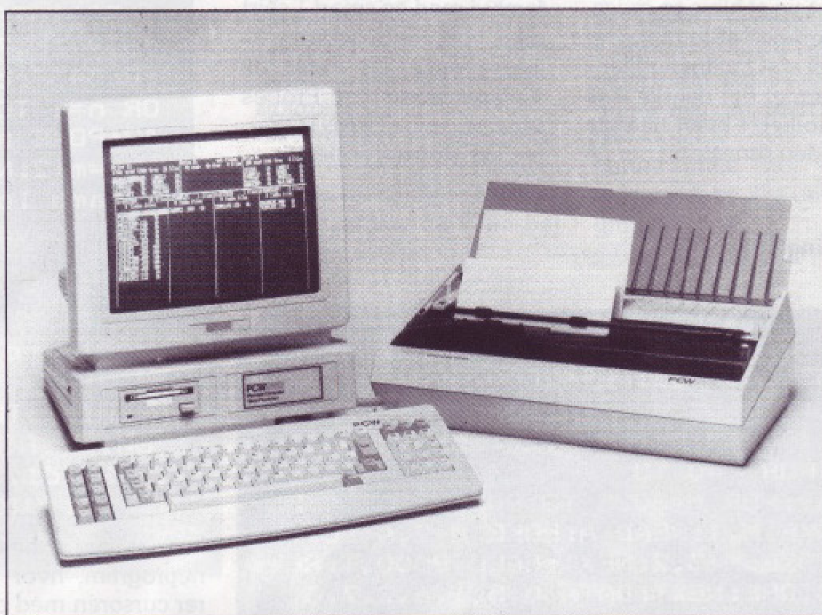
Nu skal vi kontrollere at formateringen er i orden, hvorfor vi vælger disckit menuen verify. Igen følger vi skærmens angivelser og afslutter med exit, når disckit fortæller at formateringen er i orden. Nu skulle vi så være klar til at lave vores diskette.

Tast PIP og sæt den blanke disk i drev B, når promten * er på skærmen tastes følgende (husk at have systemkopien i drev A) B:–A:*.*ÆO R W CÅ og tast return. Nu spørger PIP om bekræftelse på hver enkelt fil som skal kopieres, der besvares med y for ja eller n for nej. Her kan man samtidig benytte chancen for at udelade uønskede filer på sin arbejdsdisk. Hvilke filer man ønsker at have, må bero på ens eget behov og hvilke programmer man evt. vil have i drev B.

Samme fremgangsmåde anvendes, hvis man fra drev B vil hente filer i drev M (RAMDISKEN) altså * M:–B:*.* eller filnavn.filtyp. Om anvendelse af universaltegn se manualen CP/M delen side 59 kapitel 5.

I næste nummer vil vi se lidt nærmere på PIP og på formateringen i de 2 drev. Vi vil samtidig se på, hvordan vi sletter uønskede filer fra disken og hvordan vi forhindrer, at vi ved en fejltagelse skulle komme til at slette vigtige filer. Til slut HUSK ALTID FØRST AT TAGE EN KOPI FØR DU BEGYNDER AT EKSPERIMENTERE.

God fornøjelse. P.C.

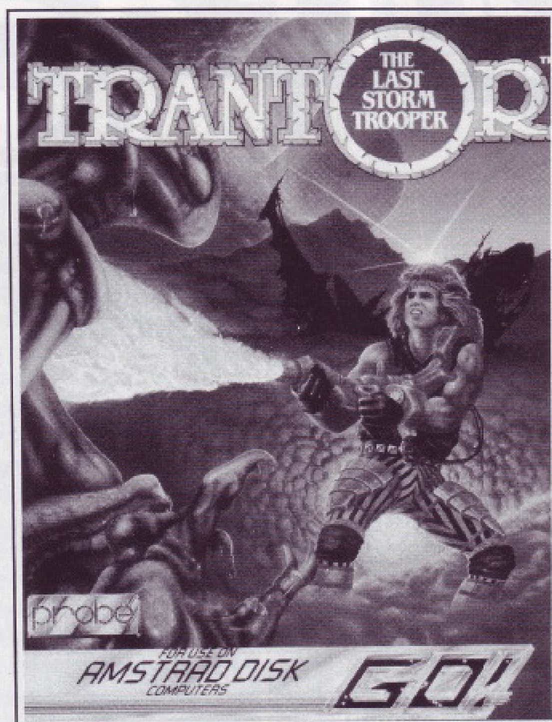

TIPS & TRICKS

I anledning af at julen står for døren bringer vi i dette nummer af Amstrad Bladet en udvidet omgang »Tips & Tricks«. Det gør vi samtidigt med, at vi i et anfald af godt julehumør strør omkring os med fine julegaver i form af spil og vores berømte T-shirts. Det sker blandt andet i forbindelse med vores Oneliner konkurrence, som jeg om lidt vil komme tilbage til, men der er også præmier til nogle af dem, der har sendt os små utilities o.l.

I Amstrad Bladet nummer syv fortalte jeg om begrebet »Oneliners« og i den forbindelse udskrev jeg en lille mini konkurrence, hvor jeg satte et par T-shirts på højkant. Hvad jeg i sin tid regnede med skulle udvikle sig til en lilel sød konkurrence, har vist sig at blive en mega-konkurrence af format. Det lader til at »Oneliner-grillen« har hærget det danske Amstrad-folket, i hvert tilfælde har vi den seneste tid her på redaktionen nærmest vadet rundt i forslag til Oneliners. Dommerpanelet (undertegnede) blev sat på en hård prøve da vinderne skulle udpeges, men efter et par dage med mange overarbejdstimer dukkede jeg op fra bunkerne med de følgende vindere. På grund af den overvældende tilslutning har jeg bestemt mig for at udvide præmiesummen med nogle spil til de bedste.

Vinderen blev P. Andreasen, der før har optrådt i disse spalter. Han har sendt os to bud på, hvad han kan få ud af en eneste programlinie – og det er ikke så lidt. Den absolut mest avancerede Oneliner som Peter kom med, kan nemlig formatere en 3" diskette i dataformat, tilmed ret hurtigt. For denne præstation kvitterer vi med en smart T-shirt med vort logo og som tillægspræmie får Peter disketteversionen af Probe's seneste spil »TRANTOR – the last storm-tropper«.

Listning 1

```
1 a$="D53EC11E00DF561FD121591F
531E00DF531FC942C00739C007":M=
1:FOR N=8000 TO 8022:POKE N,VA
L("&"+MID$(A$,M,2)):M=M+2:NEXT
:FOR T=0 TO
39:FOR M=8025 TO 8057 STEP 4:P
OKE M,T:READ A:POKE M+2,A+&C1:
POKE M+3,2:NEXT:CALL 8000,T:RE
STORE:NEXT:DATA 0,5,1,6,2,7,3,
8,4
```

Peter sendte desuden en lille oneliner, som kan være sjov at køre når man har en stakkels commodore-ejer på besøg.

Listning 2

```
1 x=40000:MEMORY x-1:a$="01f40
1c501107fed493e00ed49cbf7ed79c
d639ccbb73cfe2020f0c10c10b78b1
c8c3439cc5061f0010fd1c9":m=1:F
OR n=x TO x+
42:POKE n,VAL("&"+MID$(a$,m,2)
):m=m+2:NEXT:MODE 0:PRINT"  C6
4 game loading":PRINT"Load tim
e: forever..":WHILE 1:CALL x:W
END
```

Anden præmien går til Hans Jayatissa, som i en eneste programlinie har kunnet lave et helt lille tegneprogram, hvor man styrer cursoren med piletasterne, skifter farve med mellemrumstasten og får mulighed for at gemme værket med et tryk på den store enter-tast. Flot klaret Hans, der er en T-shirt og en båndversion af »Street Hawk« på vej til dig.

Listning 3

```
1 MODE 1:BORDER 0:INK 0,0:INK
1,2:INK 2,6:INK 3,8:f=1:WHILE
INKEY(18)=-1:x=x+(INKEY(8)=0 A
ND x>0)-(INKEY(1)=0 AND x<638)
:y=y+(INKEY(
2)=0 AND y>0)-(INKEY(0)=0 AND
y<398):f=(f-(INKEY(47)=0)) MOD
 4:SOUND 1,x+y+1,3:PLOT x,y,f:
WEND:SAVE "!b",b,&C000,&4000:R
UN
```

Fra Adrian F. Møller har vi modtaget to sjove oneliners på det mere visuelle plan, der desuden vil kunne finde anvendelse i andre større programmer. T-shirt til Adrin!

Listning 4 **Listning 5**

```
1 CLS:a=RND*640:b=RND*400:SOUN
D 1,a,b,7:DRAW a,b:DRAW b,a:RU
N
1 CALL &BB9C:PRINT 0;:RUN
```

Julen er en dyr tid og går du og overvejer et lilel forbrugslån, så kommer Freddy Pedersens lille »Rente-Oneliner« lige i rette tid. Under alle omstændigheder så modtager Freddy en T-shirt for hans bidrag.

Listning 6

```
1 CLS:PRINT"hvad koster det at
 låne?":LOCATE 1,6:INPUT "låne
sum";s:INPUT "Antal md.";m:INP
UT "rente pr. md.";r:b=r/100:c
=s*b*((1+b)^
m)/(((1+b)^m)-1):PRINT:PRINT "
afdrag pr. md.:";:PRINT USING
"#####.##";c:LOCATE 1,15:PRINT
 "tast":CALL &BB18:GOTO 1
```

Lige inden deadline for dette blad, kom Amstrad Bladets forhv. Programredaktør halsende ind på redaktionen. Med hastigt åndedræt og blodsprængte øjne hævdede han, at han (i nattens løb) havde fremstillet en Oneliner, som han ville lade mig bringe i bladet uden for konkurrencen. Beæret af tilbuddet accepterede jeg fyrens (Thomas Gjørup) oneliner – som faktisk er lidt af en grafisk præstation udi maskinkodens obskure verden (for at bruge et af hans ynglings udtryk).
Programlinien danner en maskinskode-rutine på adresse 48900 og frem. Rutinen startes med CALL 48900 og giver en grafisk eksplosion på skærmen, der gør mange »kommercielle-spileksplosioner« til skamme. Desuden har rutinen den fordel at den ikke slettes ved et »varmt reset« af maskinen (CTRL+SHIFT+ESC).

Listning 7

```
1 a$="010040C52125BFCD22BF233E
3FA6F6C023575E3EFF12C10B3E00B8
20E6C9EF593140E11B047D80":FOR
z=0 TO 38:POKE 48900+z,VAL("&"
+LEFT$(a$,2)
):a$=MID$(a$,3):NEXT z:CALL 48
900
```

Det var alt fra »oneliner« afdelingen for denne gang, men I er alle velkomne til at sende flere bud på oneliners, idet jeg overvejer at køre en fast »månedens oneliner« i stil med »månedens program på programsiderne.
Gaveregnen fra vores generøse redaktion fortsætter, den næste heldige vinder er Peter Cardaw fra Brønshøj og han modtager en båndversion af super spillet »Glider Rider«.
Peter har sendt os et program som han selv kalder »PETCAR«, hvordan han er kommet i tanke om det navn, skal jeg ikke kunne udtale mig om. Men mange disc-brugere vil sikkert kunne finde stor anvendelse af dette lille utilityprogram.

Listning 8

```
1 ON ERROR GOTO 1
2 MODE 2:CAT:PRINT"1 omdøbe fi
l"
3 PRINT"2 slette fil"
4 PRINT"3 slette *.BAK"
5 PRINT"4 flytte brugernr."
6 PRINT"5 flytte fil til nyt b
rugernr."
```

```
7 PRINT"6 start program"
8 x=0:WHILE x<1 OR x>6:x=VAL(I
NKEY$):WEND
9 ON x GOTO 11,10,12,13,14,15
10 INPUT "fil der skal slettes
 :",sf$:IF sf$="" THEN RUN ELS
E øERA,@sf$:RUN
11 INPUT "gammelt filnavn :",g
fn$:INPUT "nyt :",nfn$:IF gfn$
="" OR nfn$="" THEN RUN ELSE ø
REN,@nfn$,gfn$:RUN
12 sf$="*.bak":øERA,@sf$:RUN
13 INPUT "ny bruger :",nb:IF n
b<0 OR nb>15 THEN RUN ELSE øUS
ER,nb:RUN
14 INPUT "fil   :",F$:INPUT"gam
mel user :",gu$:INPUT "ny user
 :",nu$:IF F$="" OR VAL(nu$)<0
 OR VAL(nu$)>15 OR VAL(gu$)<0
OR VAL(gu$)>
15 THEN RUN ELSE n$=nu$+":"+F$
:g$=gu$+":"+F$:øREN,@n$,@g$:RU
N
15 INPUT "fil der skal startes
 :",st$:IF st$="" OR LEN(rf$)>
12 THEN RUN ELSE RUN st$
```

Selv om Locoscript er et suverænt godt tekstbehandlingsprogram, så er der sikkert mange som sidder og kører tekstbehandling på Joycen med Wordstar programmet – »For det har man nu engang lært at bruge«. Skulle man nu alligevel af en eller anden grund ønske at overføre en Wordstar tekstfil til Locoscript så lader det sig umiddelbart ikke gøre, fordi Wordstar ikke benytter sig af standard ASCII filer. Og så alligevel! med den næste lille programstump bliver det umulige muligt!!

Listning 9

```
10 REM   AMSTRAD BLADET
20 REM         GØR
30 REM   WORDSTAR-FILER
40 REM      LÆSELIGE!!
50 INPUT "Navn på Wordstar-fil
en der ønskes konverteret :";w
s$
60 INPUT "Navn på den nye ASCI
I-fil                       :";A
SC $
70 OPEN "I",1,ws$
80 OPEN "O",2,ASC $
90 WHILE NOT EOF(1)
100 c=ASC(INPUT(1,1)) AND 127
110 PRINT #2, CHR$(c);
120 WEND
130 CLOSE
```

Inden vi forlader editeringsemnet, så vil jeg lige gøre opmærksom på et par praktiske »hints« m.h.t. programindtastning på CPC-maskinerne.

For det første kan man benytte control-tasten og henholdsvis pil-venstre og pil-højre til at bevæge cursoren til højre- og venstreskærmkant.

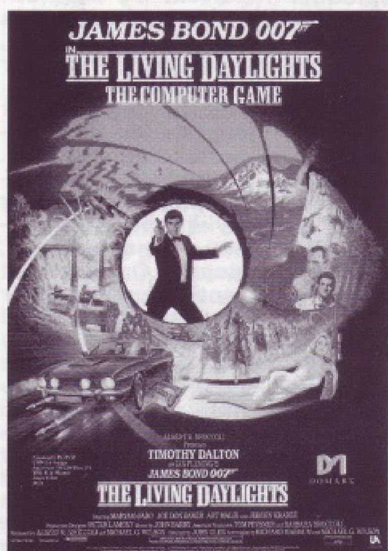
For det andet kan man bruge control og pil-op/ned til at flytte cursoren til programliniens start/slutning.

Selvfølgelig skal der iblandt vore julegodter heller ikke mangle en lækker omgang snyde-pokes til diverse spil, så gamesfanatikerne kommer heller ikke til at savne noget til at fordrive den søde juletid med.

Den første lille listning er til computerversionen af »The living daylights«, hvor Mr. Bond jo som sædvanligt lever et farligt liv iblandt en flok af smukke, forføriske kvinder. Here we go – uendeligt liv og valgfrit startniveau:

Listning 10

```
10 MODE 1:MEMORY 12345
20 INPUT "START NIVEAU 1-8",L
30 IF L<1 OR L>8 THEN GOTO 10
40 tot=0
50 FOR n=&BE00 TO &BE27
60 READ a$:a=VAL("&"+a$)
70 POKE n,a:tot=tot+a
80 NEXT n
90 IF tot<>3319 THEN PRINT "Ja
men dog ! der er jo fejl i din
e datalinier":END
100 POKE &BE20,l-1
110 LOAD "!",&9600
120 CALL &BE00
130 DATA F3,21,00,96,11,00,A6,
01
140 DATA 00,01,00,ED,B0,21,16,
BE
150 DATA 22,28,A6,C3,00,A6,AF,
6F
160 DATA 67,22,88,07,32,8A,07,
3E
170 DATA FF,32,27,07,C3,00,06,
4A
```


Den næste lille »pokette« er der ikke så meget at sige om, den er til Ariolasoft's »Killer Ring«:

Listning 11

```
10 MODE 1:OPENOUT "d":MEMORY &
103F
20 tot=0
30 FOR n=&A000 TO &A020
40 READ a$:a=VAL("&"+a$)
50 POKE n,a:tot=tot+a
60 NEXT n
70 IF tot<> 3069 THEN PRINT"Ju
le-nissen har da vist ødelagt
dine datalinier...":END
80 PRINT "Load'er - vent venli
gst"
90 LOAD "ring",&1040
100 CALL &A000
110 DATA F3,21,40,10,11,40,00,
01
120 DATA 00,80,7E,EE,53,12,23,
13
130 DATA 0B,78,B1,20,F5,AF,32,
93
140 DATA 17,C6,C3,32,97,17,C3,
AA
150 DATA 16,4A
```

Hører du til i den kategori af mennesker, der lige snupper et Budget-game med hjem efter fyraften, så er du sikkert i besiddelse af Mastertronic's »Galletron« og er sikkert ligesom jeg nået frem til, at det ville være forbistret rart med lidt ekstra liv i dette spil. Sidder du med store bedende øjne og nikker ? Okay her er den så:

Listning 12

```
10 MODE 1:MEMORY 12345
20 tot=0
30 FOR n=&1228 TO &123C
40 READ a$:a=VAL("&"+a$)
50 POKE n,a:tot=tot+a
60 NEXT n
70 IF tot<> 2182 THEN PRINT "H
ovsa, du drikker vel ikke for
meget gløg, når du taster data
linier ind ??":END
80 LOAD ""
90 CALL &1228
100 DATA 3E,12,32,6F,9A,C3,00,
9A
110 DATA AF,6F,67,22,B3,60,32,
B5
120 DATA 60,C3,30,60,4A
```

Listning 13

Inden vi slutter seancen af med en snyder til »Airwolf II«, så vil jeg blot ønske jer allesammen en rigtig glædelig computerjul!!

```
10 MODE 0:OPENOUT"d":MEMORY 69
9
20 BORDER 0
30 FOR n=0 TO 15:READ a:INK n,
a:NEXT
40 LOAD "!air2.scr",49152
50 LOAD "!aircode
60 POKE 30828,0:MODE 1
70 CALL 26192
80 DATA 00,00,00,26,00,00,06,0
0
90 DATA 01,02,05,11,14,20,13,1
0
```


VINDER AF COMPACT DISC
Fra Blad nr. 7

HANS CHR. LYKKE
ENGPARKEN 9 6740
BRAMMING

Opus v1.03a

Denne og forrige artikel blev skrevet, før vi overhovedet fik ABC BBS officielt i luften og allerede nu kan vi fortælle, at der er sket forbedringer! Vi har opdateret systemet så det er endnu bedre og der ligger ikke 18M, men 28M byte programmer på ABC BBS!! Menu-systemet i Opus er stadig det samme, der er bare kommet flere faciliteter rundt omkring og der er desuden tilføjet en indgangsmenu (bulletin) til systemet, hvor vi på Amstrad Bladet kan putte specielle ting ind i.

Når du logger ind første gang, vil du blive stillet nogle spørgsmål (husk brug ikke æøå, men ae, oe og aa) – der er lidt flere end oprindeligt. Derefter kommer du til bulletin-menuen. Bulletin-menuen kan ændre sig fra tid til anden efter behov, men det kan du se under »varme nyheder«. Indtast nummeret på det menupunkt du vil vælge og tryk return – 0 bringer dig til Opus delen af ABC BBS.

Datakommunikation

Men inden vi kommer for godt igang, vil jeg lige forklare nogle af de mere specielle ord i disse artikler:

LOGON er når du indtaster dit navn og password for at komme ind i et system, i dette tilfælde ABC BBS.

LOGOFF sker når du kobler dig fra systemet. I ABC BBS (og andre OPUS-boards) sker det ved at trykke G for goodbye fra de fleste menuer.

UPLOAD betyder, at du sender et program TIL os via dit modem.

DOWNLOAD at du modtager et program FRA os via dit modem.

Husk at vi FORVENTER at du oploader min 1K for hver 75K du downloader og/eller deltager i de konferencer som foregår på ABC BBS. De 75K er meget højt sat i forhold til andre BBS'er, så nyd det så længe det varer! Vi har faktisk allerede haft en som nuppede 81K uden at give noget til gengæld, men nu ligger der også et »pænt« brev til vedkommende på ABC BBS – så opfør dig pænt og vi behandler dig pænt! Ellers kan det ende med, at vi skal checke alle brugere inden de må komme på. Det er ikke noget problem for os, men det betyder en forsinkelse på en dag for jer!

Xmodem, Ymodem, Zmodem, WXmodem, Modem 7, Sealink og DSZ er allesammen navne på forskellige kommunikationsprotokoller, som kan bruges på ABC BBS til at up- og down-loade programmer.

Som jeg beskrev i sidste nummeraf Amstrad Bladet er der defineret en bunke protokoller, som sørger for at f.eks. dit modem kan kommunikere med din computer og at dit modem kan kommunikere med vores modem, osv., osv., osv.!

Og for at det ikke skal være løgn, er der altså også defineret protokoller til at overføre programmer og andre data. Det er nødvendigt, fordi telefonforbindelser faktisk er rimelig ustabile til datakommunikation!

Det gør ikke så meget, hvis du får et 'x' på skærmen istedet for et 'a' i en menu og du kan også forstå det her selvam der er stavegejl i denne artikel (det er normalt ikke mine!), men kommer der en »stavefejl« i et program går det galt! Disse protokoller sørger for at de programmer der up- og downloades sendes 100% fejlfrit.

Det der sker er, at de to programmer på de to computere, din og vores, »snakker« sammen og finder ud af, om det der lige er sendt er modtaget korrekt og om nødvendigt sendes den del af filen en gang til, indtil modparten har fået den rigtigt over.

Der er også noget der hedder Xon/Xoff-protokol (endnu en!). Hvis du holder Ctrl-knappen nede og trykker på S (det skrives normalt som Ŝ), stopper Opus med at sende mere tekst over modemet. Når du vil fortsætte trykker du Q̂ (hold ctrl-tasten nede og tryk Q). Du har også mulighed for helt at afbryde den strøm af tekst som kommer, ved at trykke Ĉ eller K̂ (det er dog ikke altid det virker, der ER noget du SKAL se!).

Vi kan desværre ikke gennemgå, hvordan du bruger dit kommunikationsprogram og hvordan du up- og downloader programmer, for der findes så utrolig mange forskellige kommunikationsprogrammer, men kig i den dokumentation du har fået sammen med dit modem og hvis der ikke fulgte et kommunikationsprogram, så kan du nok finde et PD-program eller shareware program hos en veninde eller ven.

Main menu:

Vi vil nu gennemgå alle menu-punkterne i ABC BBS. Da tid er penge – især på din telefonregning – er det en god idé at slå menuerne fra og istedet bruge denne oversigt til at styre ABC BBS – det går ikke så lidt hurtigere!

Ligesom i bulletin menuen kan Opus' hovedmenu og de andre menuer ændre sig, men det afhænger af, om du f.eks., er med lem af ABC og/eller abonnent på Amstrad Bladet. Så det er altså ikke sikkert, at du ser alle de punkter, som beskrives herunder:

M)essage section bringer dig til postkasse / mailbox / konference / message-delen af Opus. Her kan du skrive beskeder og breve til

alle på ABC BBS og nogle steder kan du skrive private breve.

F)ile section indeholder alle PD-programmerne og det er det samme sted, du kan uploade dine programmer.

G)oodbye bruges til at forlade ABC BBS.

S)tatistics viser en oversigt over dit brug af ABC BBS – det var måske på tide at uploade et program?

A)ns Questions giver dig mulighed for at ændre på de svar, du gav den første gang du loggede ind på ABC BBS og du bliver spurgt om lidt mere.

B)ulletin bringer dig tilbage til bulletin-menuen.

C)hange setup bruges til at ændre på kommunikationen mellem dig, din computer og ABC BBS.

U)ser list/search viser, hvem der ellers har været på ABC BBS.

E)xtra info kommer til at indeholde info fra ABC BBS.

V)ersion viser oplysninger om Opus.

The MESSAGE Section

A)rea change bruges til at skifte emne-område. Der er et antal emner på ABC BBS og du bedes aflevere din besked i det rigtige område, ellers bliver alle de andre brugere af ABC BBS bare forvirret. Hvis du ikke kender emne-områdets nummer, skal du bare trykke A og return, hvorefter der kommer en oversigt.

N)ext (read msg) viser næste besked i rækken i det aktuelle emneområde.

P)rio msg viser den forrige besked i det aktuelle emne-område.

E)nter Message vælges når du selv vil skrive en besked.

R)eply bruges, når du vil have svar på det aktuelle brev.

=)read non-stop viser alle brevene uden at stoppe.

–)read original viser originalen til det svar du kigger på.

+)read reply viser svarene til et brev.

L)ist (brief) giver en oversigt over brevene i det valgte emneområde. Hvis du skriver 'V' bagefter, får du lidt flere informationer.

S)can giver en oversigt over indkomne breve i alle emne-områderne. Hvis du skriver et 'V' bagefter får du mere at vide, men det kan også komme til at tage lang tid at få hele oversigten – meget lang tid!

I)nquire giver dig mulighed for at søge på From (fra), To (til) og Subject (emne).

M)AIN MENU bringer dig tilbage til hovedmenuen.

G)oodbye (logoff) bruges til at forlade ABC BBS, ligesom i hovedmenuen.

U)pload gør det lidt nemmere at aflevere et brev. Istedet for at du skal indtaste brevene online, eller uploade ascii-tekst kan du overføre brevet, hvis dit kommunikationsprogram har Xmodem-protokollen. Det går hurtigt, der kommer ingen stavefejl (ud over dem du indtaster) og du kan sidde derhjemme og bruge tid på at formulere et godt brev. (Desværre har vi, eller rettere Opus, lidt problemer med denne facilitet, så det er ikke sikkert I kan bruge den alligevel – beklager).

Enter message og Upload

Hvis du har en PC og har valgt at bruge Ansi-grafik på ABC BBS, fik du mulighed for at vælge Oped, fuldskærms-editoren, som bruger de samme kontrolkoder som bl.a. WordStar, Poly- og Turbo-pascal, dvs. (̂ står for control / Ctrl-tasten):

Ê	= linie op
X̂	= linie ned
Ŝ	= et tegn til venstre
D̂	= et tegn til højre
K̂D	= gem brevet
K̂Q	= smid brevet væk
K̂?	= viser resten af de mange kommandoer.

Det er nemt at rette i et brev med Oped, men fuldskærmseditering og modem hører normalt ikke sammen, så det er en smagssag om man vælger Oped eller Lore, linie-editoren, der er mere simpel, uden alle styrekoderne. Det går hurtigere at indtaste, men når der skal rettes i den indtastede tekst, er det meget mere besværligt end med Oped.

Hvis du bruger Lore-editoren, skal du trykke return på en blank linie for at komme til Lore's kommandoer:

S)ave gemmer dit brev.

A)bort/cancel smider dit brev væk.

L)ist viser det du har indtastet.

E)dit giver dig mulighed for at rette en linie. Indtast liniennummer, den tekst der skal erstattes og hvad den skal erstattes med.

I)nsert line indsætter en blank linie efter den linie du indtaster linienummeret på. (Hvis du vil indsætte blanke linier i dit brev, kan du indtaste et mellemrum, inden du trykker på return, så kommer du ikke ud til menuen).

D)elete line sletter linien du indtaster nummeret på.

C)ontinue fortsætter brevet fra den linie du kom til.

T)o ændrer modtager.

J)subJect skifter emne.

The FILES Section

A)rea change bruges til at vælge fil-område for programmer. Ligesom med konference-delen af Opus er fil-området delt op i emner. Der er en utrolig bunke emner på ABC BBS, men så skulle du også kunne finde præcis det du skal bruge nemt og hurtigt (og det er selvfølgelig ordnet i alfabetisk orden).

L)ocate bruges til at finde programmer. Indtast programmets navn eller dele af beskrivelsen til programmet, så klarer Opus resten.

F)ile titles viser, hvilke filer der er i det valgte filområde.

T)ype (show) viser indholdet af tekst-filer.

G)oodbye sidste mulighed for at forlade ABC BBS.

U)pload vælges, når du vil uploade programmer. Først skal du vælge en protokol. Der kan du bruge de der er beskrevet tidligere og derefter skal du fortælle Opus, hvad din fil hedder, og når Opus fortæller, at den er klar kan du uploade din fil. Du skal være rimelig hurtig på tasterne, ellers opgiver Opus, så det er en god idé at øve sig inden du prøver.

D)ownload vælges, når du vil downloade programmer og det virekr på samme måde som ved upload, her skal du bare indtaste navnet på en fil, der findes på ABC BBS.

S)tatistics er den samme som i hovedmenuen, dvs. du får at vide, hvor lang tid du har været koblet på ABC BBS og hvor amnge K du har up- og downloaded. (Når du nu alligevel er der, var der så ikke lige et program eller andet spændende du kunne uploade?).

M)ain menu bringer dig tilbage til Opus-hovedmenuen.

C)ontents viser, hvad der ligger i ARC-filerne.

The CHANGE SETUP Section...

C)ity vælges hvis du flytter, men du bedes også bruge A)ns questions fra hovedmenuen, så vi ved præcis hvor du er flyttet hen.

P)assword SKAL bruges med jævne mellemrum, ellers risikerer du, at en eller anden gætter dit password og bruger DIT brugfernavn og tid, så du ikke selv kan komme til ABC BBS.

H)elp-level. Her får du mulighed for at vælge mellem tre hjælpeniveauer. N)ovice hvor den fulde menu vises. R)egular viser kun de bogstaver, du kan vælge med – dette er faktisk et fornuftigt niveau, for det går meget hurtigere sammen med denne oversigt. E)xpert viser kun menuens navn, intet andet!

N)ulls bruges, hvis dit modem eller computer ikke kan følge

med. Det skulle ikke være nødvendigt, men du kan her indtaste, hvor mange ASCII-nuller der skal sendes efter hver linie, hvis der konsekvent mangler nogle bogstaver på hver linie. Du kommer nok til at prøve dig lidtd frem med et fornuftigt antal.

W)idth bruges til at definere skærmbredden i tegn på din computer – et tal mellem 20 og 132.

L)ength definerer højden på skærmen i linier – eet tal mellem 8 og 200.

T)abs fortæller Opus om tabulatortegnet skal sendes eller erstattes med mellemrum. Det er hurtigst, hvis Opus kan sende et tabulatortegn, men mange terminal-programmer kender ikke til tabulator-begrebet.

M)ore slår More (Y,n) spørgsmålet til eller fra. More kommer (normalt) hver gang et skærmbillede er fyldt ud.

G)raphics fortæller Opus, om din computer har ANSI-grafik eller ej. Hvis du får sjove tegn på skærmen, skal du slå grafikken fra.

F)ull-scrn edit bruges til at vælge mellem fuldskærms- og linieeditoren. Hvad du helst vil vælge er helt op til dig.

S)creen Clear sletter skærmen på fornuftige tidspunkter, når det er slået til, ellers kommer teksten bare i en lang strøm.

Q)UIT hopper tilbage til hovedmenuen.

Nu er alle menupunkterne forklaret, forhåbentlig så det er forståeligt, men hvis du er i tvivl, så skriv et brev til Sysop eller ABC Sysop. Du skal ikke være bange for at prøve dig frem på ABC BBS, der skal en bombe til for at stoppe Opus!

ABC Sysop

Julegave fra ABC BBS!

Så kommer ABC BBS's julegave – nu er det ikke nødvendigt at indtaste programmerne fra de gule sider og INPUT længere – nu kan du bare down-loade dem!

I hvert nummer af Amstrad Bladet vil der stå et kodeord (password), som du skal indtaste, inden du kan få lov til at hente filerne. Password'et er indtil næste nummer af Amstrad Bladet udkommer, »INPUT« og jeg siger med det samme – hvis du IKKE kender password'et skal du ikke prøve at komme ind her, for så smider OPUS dig helt af, når du har prøvet at indtaste et (forkert) password et par gange!!!

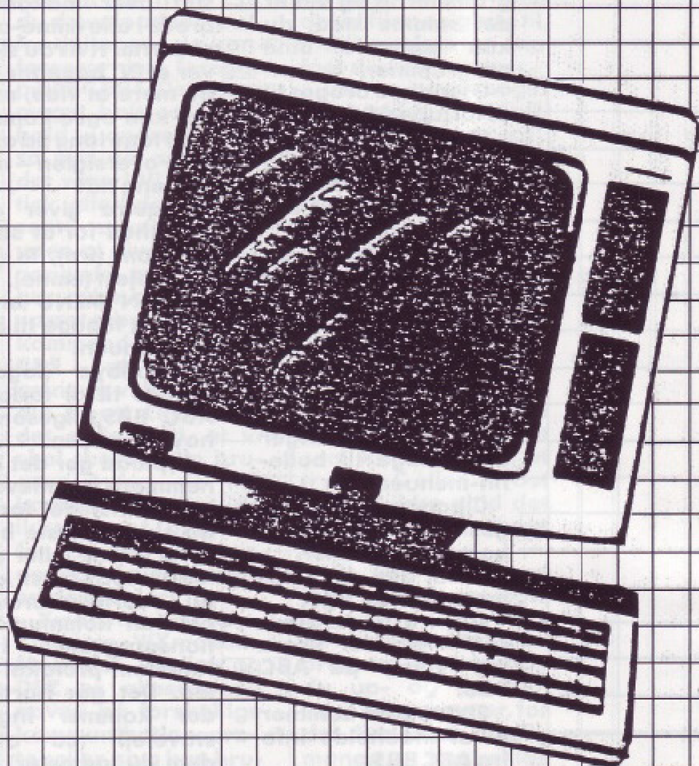
Pga. en lille smutter i OPUS har det været nødvendigt at definere 3 fil-områder. Område 51, 52 og 53 indeholder indgangen til De gule sider og INPUT:

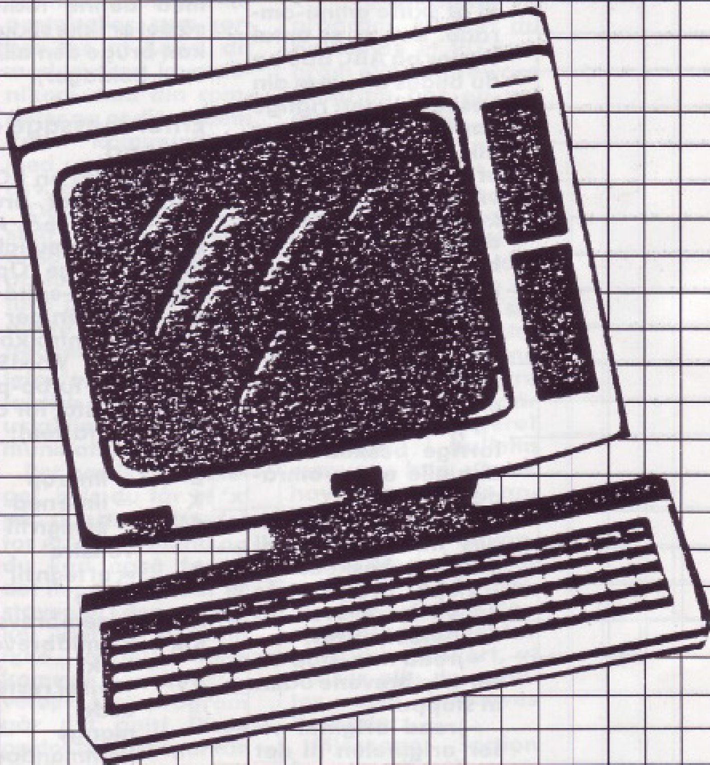
Område 51 er for løsblads-købere.
Område 52 er for abonnenter af Amstrad Bladet og
Område 53 er for ABC-medlemmer.

Der sker ikke noget ved at du vælger et forkert filområde, du vil enten bare blive afvist med meddelelsen »That isn't an area« eller også falder du midlertidigt i dine rettigheder på ABC BBS, dvs. du bl.a. har færre menu-valg end normalt, men dem får du igen, når du forlader området.

Og så lige en slutbemærkning. Hvis du pludselig opdager, at du har fået flere menu-valg eller længere tid på ABC BBS end normalt og du IKKE er blevet abonnent af Amstrad Bladet eller medlem af ABC i mellemtiden, kan vi kun sige tillykke! Så har du været så aktiv på ABC BBS (enten i en/flere konferencer eller uploaded (ikke down-loaded) filer) til fordel for andre, at ABC Sysop syntes du skulle belønnes!! Det kan altså også betale sig at være aktiv – men der skal altså også ydes noget, før det tæller!!!

–ABC Sysop

Master

PCW-Master Scanner

Vi skriver det herrrens år 1987. Et år, som for Amstrad Joyce i høj grad har stået i »Desktop Publishing«-genrens tegn. Og så her sidst på året kommer Database Software med et spændende nyt produkt, – Master Pack.

Database Software er bedst kendt for deres desktop program »The Desktop Publisher«. Et program, som vel nok er det bedste af de eksisterende Desktop muligheder til dato. Nå, men tilbage fra fortiden. Database Software's nyeste udspil, MasterPack, består faktisk i hele to spændende produkter: MasterScan og MasterPaint. Jeg vil i denne artikel anmelde disse to produkter. Først MasterScan.

MasterScan

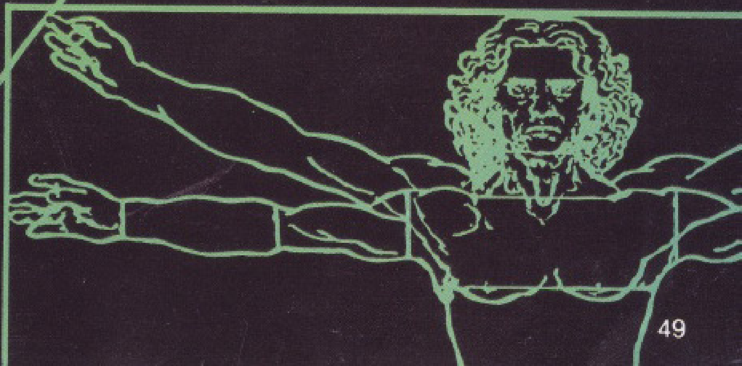
MasterScan-delen indeholder en optisk scanner, der bogstavelig talt kan overføre informationer fra papir til computer. Processen sker via et scannerprogram samt hardware i form af et interface til at sætte bag på computeren og en smart lille læseranordning, som sættes på printerhovedet i matrix-printeren. Ideen er så, at brugeren sætter et papir som f.eks. et udklip fra en avis i printeren, hvorefter printeren flytter rundt med printerhovedet, hvor scanneren er monteret. Scanneren overfører så billedet fra papiret til skærmen. Denne løsning er den billigst mulige, omend resultatet på den anden side heller ikke kan nå op på den kvalitet, der opnåes med f.eks. et video kamera. Alligevel er kvaliteten forbavsende god, se bare vores illustrationer.

En vigtig ting er, at computeren *skal være slukket*, når interfacet sættes i I/O-porten, ellers sker der ulykker. Jeg har ikke turdet prøve, men det er afgjort usundt for både computeren og ens egen mental-hygiejniske balance. I den forbindelse skal iøvrigt nævnes, at interfacet har en gennemgang, så man på samme tid kan have et andet interface tilsluttet såsom interface til mus, centronics/rs 232 og lign.

Drejeknapper og valgmuligheder

Fra hovedmenuen i MasterScan programmet kan man definere billedets mål, og hvor det er placeret på papiret. Man kan også angive ønsket forstørrelsesgrad eller ændre på skærmfarven. Billedets mål og startposition på papiret angives i karakterpositioner, hvad jeg synes er lidt besværligt at skulle beregne. Her har programmøren åbenbart sprunget over gærdet, hvor det var lavest.

Tilbage er der to vigtige drejeknapper, som spiller en væsentlig rolle med hensyn til kvaliteten af de scannede skærmbilleder. Den første er en drejeknap til justeringen af, hvor tæt printerhovedet er på valsen. Den er indbygget i printeren, er blå og sidder yderst til højre inden i printeren, hvis der skulle være nogle, som ikke har bemærket den. Knappen skal sættes yderst til venstre, så printerhovedet og scanneren er så tæt som muligt på papiret.

Den anden drejeknap sidder på selve interfacet og bruges til at indstille kontrasten. Med denne drejeknap kan man i høj grad ved at prøve sig frem styre kvaliteten af scanningen.

Størrelsesforhold

Skærmbilledets størrelse i forhold til papiret kan sættes til fem forskellige niveauer: ½, 1, 2, 3, 6. MasterScan arbejder med rene skærmbilleder! Hvor det ideelle ville have været, at man, som på »The Desktop Publisher« kunne arbejde med grafik, større end hvad der kan være på skærmbilledet, har MasterScan kun mulighed for begrænset skærmgrafik med en opløsning på 720* 240 pixels. Af den grund kan man få problemer med at scanne et helt A4 ark eller forstørre billeder stort op.

Forstørrelsesgraden berører ikke blot størrelsen af billedet på skærmen, men også nøjagtigheden. F.eks. er det noget nær umuligt, med en forstørrelse på mindre end 200%, at få maskinskrevet tekst scannet så det bliver læseligt. Det er også grunden til, at jeg foretrækker at bruge scanneren som et redskab til at gengive grafik og billeder, idet den opfatter alt som punkter (tændt/slukket), og jo ikke kan skelne mellem bogstaver og grafik. Således er scanning af store tekststykker på en måde lidt af et paradoks. Hvis størrelsesforholdet er sat til f.eks. ½:1, er der en rimelig chance for, at det hele kan være med på skærmen, men så er skriften altså også ulæselig. Omvendt vil en forstørrelse på 600% gøre skriften absolut pæn og forståelig, men hvad hjælper det, hvis der så kun kan stå 10 ord på skærmen.

Hvad kan den klare – Almost anything

Man kan fodre scanneren med næsten alt, avisudklip, tegneserier, billeder, landkort etc. Der er som sådan kun én begrænsning for kildematerialet og det er dets størrelse, papiret må selvfølgelig ikke være bredere, end printeren kan klare, d.v.s. A4, papiret må heller ikke være for tykt, for så kan printeren ikke trække det rundt om valsen. – Dette er sådan set hoveddelen af den pris, man betaler for samarbejdet mellem printer og scanner.

Desuden kan man trække en anden begrænsning frem i lyset. Nemlig farver, som scanneren naturligt nok ikke kan gengive. Materiale med farverne sort på hvidt giver det bedste resultat. Den eneste medicin mod farver eller for tykt papir er fotokopier. Men så går det også glat, selv om det er irriterende, at materialet først skal i kopimaskinen.

I brug

På den måde som scanneren sidder monteret på printerhovedet, spærrer den for indføringen af papir. Hver gang et stykke papir med materiale skal sættes i printeren, må scanner forinden først afmonteres og løftes af printerhovedet.

Man må være særligt påpasselig med, at papiret sidder *helt lige* i printeren. Det bedste resultat fåes, hvis papiret ikke hælder til nogen af siderne. Her er det igen noget med at prøve sig frem. Hvis resultatet ikke er tilfredsstillende, kan scanneren afbrydes med et tryk på STOP-tasten. – Ofte vil det være sådan, at der må prøves flere gange i træk, hvor man justerer papiret og ændrer kontrasten, før det bedste resultat opnåes. Af den grund er scanneren selvsagt ikke anvendelig til større projekter, det vil simpelt hen tage for lang tid og være en stadig kilde til irritation.

Den scanner, jeg har afprøvet, har haft en underlig tendens til, på visse tidspunkter, at »gå ned«. Den afbryder simpelt hen scanningen og låser sig fast i en programløkke. Det er ret irriterende, eftersom en scanning kan tage mere end lang tid, hvis billedet er stort. Det er sket flere gange, og jeg har ikke kunnet opklare årsagen, det sker bare!

Kompatibilitet

Det er meget godt at have muligheden for at scanne

billeder i god kvalitet, men det sjove hører hurtigt op, hvis man ikke har nogle reelle anvendelsesmuligheder. MasterScan rummer da også derfor avancerede rutiner, der sikrer kompatibilitet med følgende programmer: »Fleet Street Editor« fra Mirrorsoft, »Newsdesk International« og ART lyspind/musprogrammerne fra Electric Studio samt naturligvis »The Desktop Publisher« & »MasterPaint« fra Database Software.

MasterScan kan både save og loade disse formater. Her er altså et konverteringsprogram, som kan sikre en overgang fra kaos til kosmos. – Væk fra den forvirring, som har hersket på software-scenen med de mange programmer og de mange formater, og hen til en ordnet situation, hvor man frit kan overføre grafik mellem de mange forskellige grafikprogrammer, – sådan skal det være!

MasterPaint

På den anden side (af disketten) ligger MasterPaint. MasterPaint er et tegneprogram, som i sin fremtræden og virkemåde minder meget om Gem-paint til PC'erne eller Atari/Amiga. Ligheden er faktisk slående. MasterPaint er som »The Desktop Publisher« udstyret med det som den medfølgende manual i al beskedenhed kalder WIMP's (Windows, Icons, Menus and Pointers). – Resultatet er, som navnet, imponerende.

Man rykker rundt med en lille pil, der bruges til at udpege den funktion, som man vil kontakte (deraf fåes navnet pointer, ovenfor). Pilen kan bevæges med piletasterne og hastigheden varieres efter, hvor lang tid tasten har været nedtrykket. Programmer, hvor det tager, i citationstegn, »fem minutter« at arbejde sig frem fra højre til venstre side af skærmen og omvendt, er velkendte eksempler på at programmørens komfort værdsættes mere end brugerens. Det, at pilen i MasterPaint accelereres op i fart gør programmet tidsbesparende og mere komfortabelt at arbejde med.

MasterPaint bruger tastaturet eller, som alternativ, en af følgende mus: AMX, Electric Studio & Kempston. Programmet registrerer og installerer automatisk en evt. tilsluttet mus.

Pas på med »format«

Øverst på skærmen er der en linje med de såkaldte drop-down's. Drop-down's er menu'er, hvorigennem man bl.a. kan få tilgang til disk funktioner, specielle editerings kommandoer, fonts etc. Filfunktionerne er load/save/delete/dir og format. Desværre vil programmet kun kommunikere med drev A, der understøtter ikke drev M eller et evt. drev B; og det er faktisk ret irriterende.

Et andet irritationsmoment er, at disk-menuen er misvisende. Den indeholder også valgmuligheder, som ikke har relationer til disksystemet, såsom clear screen og print. – Af den grund må man passe på ikke i værste fald at forveksle format i diskmenuen med »en side lay-out« option. Det kan nemlig være et definitivt og fatalt farvel til MasterPaint programmer. – For disketten er ikke skrivebeskyttet, sådan som man modtager MasterPack, og da disketten samtidig også er kopibeskyttet, er den elers obligatoriske sikkerhedskopi ikke mulig.

Muligheder

MasterPaint har alt, hvad et godt tegneprogram skal have, deriblandt frihåndstegning, som dog kun egentlig har værdi, hvis man holder mus. Der er brush og paint funktioner, fill, viskelæder samt funktioner til at tegne linjer, kvadrater, firkanter, cirkler, ellipser & polygoner. Fill funktionen kan, som mange af de andre funktioner, specificeres til at arbejde med et bestemt mønster, der er ialt 32 valgmuligheder. Det ville have været dejligt, hvis man selv kunne definere et mønster, men den mulighed eksisterer ikke. Selvom man må nøjes med at »vælge«, rækker de indbyggede mønstre langt. Det er i mange tilfælde faktisk muligt

at ty til de små bitmønstre i stedet for farver, som det gøres på andre computere.

Der er fire forskellige fonts indlagt i MasterPaint: STANDARD, ORLEANS, RENNES, MULHOUSE. De kan alle skrives i forskellige størrelser og som skråskrift, fed skrift, underlinjeret eller outline skrift, hvor kun omridset skrives på skærmen. Det sidste ser faktisk godt ud. Der er desværre ikke nogen mulighed for at definere ekstra skrifttyper.

Via menuer kan der desuden kontaktes funktioner som cut/copy/paste, invert, zoom, horizontal og vertical mirror etc. En undo funktion, der fortryder, det sidste man har gjort, hører til en af de mest taknemmelige funktioner, f.eks. hvis en fill løber løbsk. Faktisk er alle de funktioner, som man umiddelbart kan ønske sig, implementeret. Kun savner jeg en »rotate« mulighed, omend den ikke kan siges at være uundværlig.

Konklusion

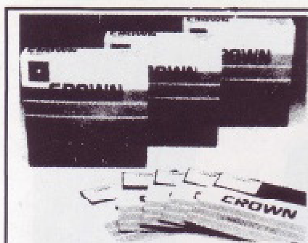
MasterPack bestående af MasterScan & MasterPaint må siges at være et værktøj med en stor nytteværdi, ikke kun som legetøj, men også til at overføre, justere eller skabe grafiske illustrationer til brug for f.eks. Desktop Publishing programmer. Det er meget godt at kunne blande grafik med tekst, men det vil altid være et problem at finde frem til ordentlige grafiske illustrationer, som kan bruges af computeren. Hvem orker og mestrer selv at tegne illustrationer som f.eks. landkort på computeren, selvom tegneprogrammet er nok så godt.

Med MasterScan er det muligt at inddrage grafik, der allerede findes på tryk, i sine programmer. Med MasterPaint er det muligt nemt og kvikt at »pynte« billedet op, være kreativ og addere tekster. Konklusionen må være, at med MasterPack og dets grafiske potentiale er Desktop Publishing på Joyce først for alvor blevet en reel mulighed.

MasterPack koster £80. Mens de to produkter MasterScan & MasterPaint hver for sig koster henholdsvis £70 og £20. Som kombination er MasterScan og MasterPaint glimrende valuta for pengene.

Morten Christensen

SUPERDISKETTER TIL LAVPRIS!

5.25" DS/DD CROWN,48PI
40 spor, 10 stk. .... **kr. 85.-**
3.5" DS/DD CROWN, 135TPI
80 spor, 10 stk. .... **kr. 155.-**
5.25" DS/HD MAC, 96TPI
80 spor, 10 stk. .... **kr. 170.-**
3" MAXELL CF2,
10 stk. .... **kr. 365.-**

ALLE DISKETTER ER 100% ERROR FREE OG MED EVIGHEDSGARANTI!

SEAGATE ST-225.20Mb
incl. CONTR./KABEL **kr. 3495.-**
AMIGA 3.5" EXT.DRIVE
880 Kb .... **kr. 1695.-**

OBS! KØB 100 stk. 5.25" eller 50 stk. 3.5" og få 1 stk. DISK-BOX + 1 stk. RENSE-DISK GRATIS?

UNIVERSAL-IMPORT
POSTBOX 190
2000 FREDERIKSBERG
TELF. 01 87 08 60
GIRO 1 27 82 66
ALLE PRISER ER INCL. MOMS
TLF.TID MA. 10-17.30
TIR.-FRE. 12-17.30 LØR. 12-14.00

LEJ PROGRAMMER

for 16-30 kr. i 10 dage.
Til: COMMODORE 64/128
SPECTRUM AMSTRAD QL ATARI

* Fri leje af 1. program
* 100vis af programmer
* Ingen leje/købepligt
* Katalog

* SPIL
* DATABASER * SPROG
* TEKSTBEHANDLING
* UDDANNELSE

KUN ORIGINALE PROGRAMMER
MED FULD DOKUMENTATION

BLIV LÅNER FOR 70 KR.
Vedlæg beløb el. indsæt på
GIRO 2 36 56 50
Vi sender straks katalog

NAVN:
ADRESSE:

COMPUTER:

SOFTWARE LIBRARY
PEDER LYKKESVEJ 33
2300 KØBENHAVN S.

LEJ PROGRAMMER

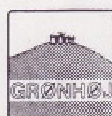
REPARATION

Er microdatamaten gået i stykker?

Ring og få en snak om problemet, eller send datamaten til os med posten.

Vi reparerer hurtigt og billigt og vi giver gerne et tilbud først.

Vi sælger også reservedele.

GRØNHØJ elektronik
v. Frode Harritz
Holbjergsgade 38
7470 Karup
Tlf. 06 66 11 56

SKAT 92

Programmet indeholder:
SELVANGIVELSE 1987
FORSKUDSSKEMA 1988
FORSKUDSOPGØRELSE 1988
VIRKSOMHEDSORDNING
ALLE OVERGANGSREGLER
RESTSKAT/OVERSKYDENDE SKAT
RENTEAFGIFT
BEREGNING AF SKATTEN 1987-92

Programmet er menustyret og betjeningsvenligt.
Udskrift af skemaer på printer.
Data kan lagres på disk.
Erhverv- og lønmodt. version kr. 498,-

Lønmodtagerversion
kr. 198,-
incl. moms, diskette og forsendelse.
Tillæg for 3" kr. 35,-

Kører under MS-DOS, PC-DOS og CP/M. Leveres bl.a. til COM 128, AMSTRAD samt IBM PC kompatible.

PREENE DATA
02 36 97 47

STÆRKT NEDSATTE PRISER...

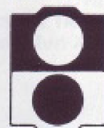
AMSTRAD
PCW 8256 med 1 disk drev, monochrome skærm, NLQ printer, tekstbehandling, Logo, CPM Plus, Basic, alt incl.

Nu kun 4.995,- kr. excl. moms.

AMSTRAD
PC 1512 med 1 disk drev, monochrome skærm, 4 disketter m. software.
Nu ekstra softwarepakke indeholder professionelt Ability tekstbehandling, Spreadshiit, Database, Grafik samt 4 populære spil.
Værdi 2.000 kr.
Gælder de første 10 kunder.

Nu kun 6.996,- kr. excl. moms.

Ølstykke Foto & Computer Center
Frederiksborgvej 7 3650 Ølstykke
02 17 94 94 STOR P PLADS

Forsat fra side 23

mål findes flere forskellige hjælpemidler: Man kan som tidligere nævnt regulere input-styrken og yderligere er der en såkaldt Trigger-funktion, så programmet automatisk begynder at sample, når det opfanger en lyd i mikrofonen. Så er lyden hentet ind og ligger godt lagret i maskinens hukommelse. Herefter har man mulighed for at redigere på alle mulige måder: man kan klippe brudstykker af lyden væk, tilpasse den til lige præcis den længde, man har brug for, vende lyden om (så den bakker snagvendt) og lægge ekko på.

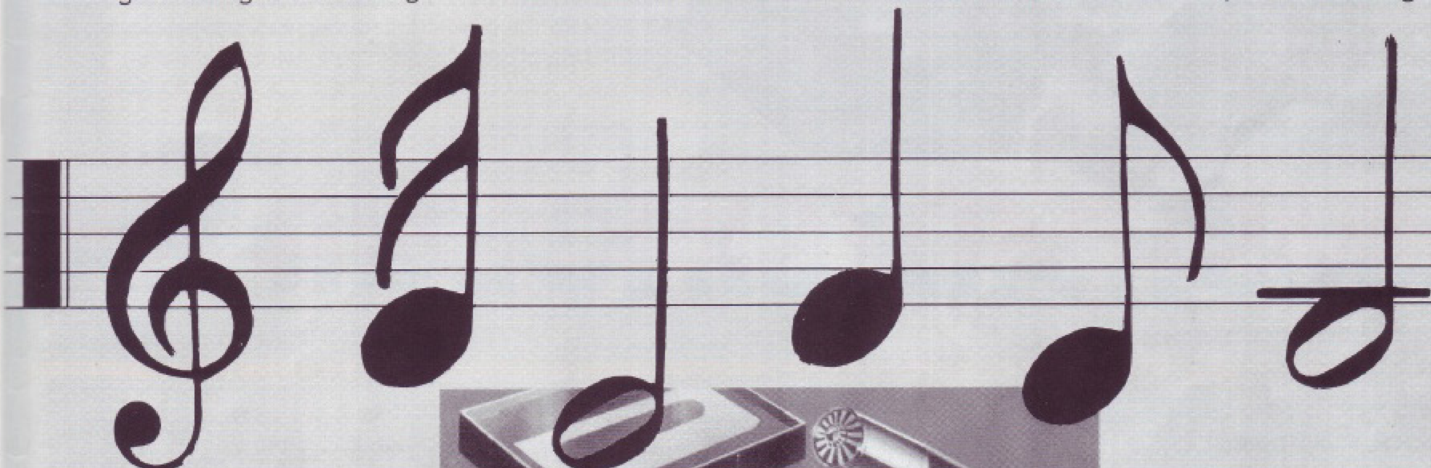
2. Afdeling

Den anden afdeling af programmet indeholder forskellige muligheder for at afspille de lyde, man har optaget. Naturligvis er der mulighed for at spille lige fra leveren med tastaturet enten som een-oktavet keyboard eller som trommesæt (det kan ikke tilrådes at banke specielt hårdt i tasterne for at få stortrommen til at spille lidt højere!) Hvis man derimod ikke er så fiks på fingrene, er det også muligt at indtaste alenlange melodier eller trommeostinater. Med den såkaldte BAR-Editor kan man indtaste en enkelt takt af et musikstykke (dog med den begrænsning, at man kun kan spille to toner på samme tid). Programmet har plads til et ikke nærmere defineret antal af disse takter, og de kan bruges flere gange og sættes sammen i vilkårlig rækkefølge til en melodi af flere minutters varighed. DRUM-Editoren, der kører på en ganske tilsvarende måde, giver brugeren mulighed for at komponere ganske simpelthen r.å.f.e.d.e. trommesoloer med de medfølgende trommelyde: Kobjælde (jeg ville have foretrukket en Hand-Clap), to forskellige Tam-Tam'er, åben og lukket Hi-Hat og endelig lilletromme og stortromme. I øvrigt kan trommeeditoren spille hele tre forskellige trommer på en gang – absolut en fordel.

Og så de negative sider...

Efter denne tilnærmelsesvis skamrosende gennemgang af musikmaskinen, må det nok være på sin plads at trække nogle af dens mindre charmerende træk frem i lyset.

Primært er lyden simpelthen for dårlig – sampling-frekvensen for lav – til at man kan bruge den professionelt eller bare noget, der ligner. Næste irriterende ting, der presser sig på – og det er virkelig irriterende – er, at man IKKE kan afspille melodier og trommerytmer samtidigt, medmindre man altså er i besiddelse af en flersporet båndoptager eller noget tungere MIDI-isenkram. For at give den nybagte Music Machine ejer et indtryk af, hvordan det KAN komme til at lyde med trommer og musik på een gang, er programmets demomelodi indspillet på bagsiden af båndet i en mildest talt elendig lydkvalitet; forhåbentlig kopieringens skyld! Endelig er der problemet med tryk på sidste stavelse, nemlig hukommelsen. Bevares, programmet er kompatibelt med CPC 464, men det medfører altså også, at man har 23 kBytes tilovers til digitaliserede lyde, når programmet er hentet ind. Med den samplingsfrekvens, programmet kører med, betyder det en maksi-maksimal spilletid på 1.2 sekund! Og det vel at mærke, hvis man inddrager alle 8 instrumenter og kun benytter sig af et enkelt; ellers er der i gennemsnit 0.15 sekund til hvert nstrukent. Okay, 1.2 sekund kan man også få ganske pæne lyde ud af, hvis man forstår at presse dem så meget sammen, som RAM Electronics software-afdeling, Flare, har gjort det med de medfølgende demoer. Ikke desto mindre må det være et MUST, at den næste version af programmet indeholder mulighed for at udnytte den ekstra hukommelse, man måtte være den lykkelige ejer af, enten i form af en 6128'er eller en 256k DK'tronics ramudvidelse.

Konklusion:

Tilbage står man så med denne Music Machine med både minuser og plusser. Hvad skal man stille op med den? Skal man købe den, og i givet fald til hvad? Prisen? Tjah, i England sælges den for 46 pund, hvilket omregnet i hård dansk valuta (nej, ikke smør og bacon) er en pæn plovmand. Hvis man føler sig meget hårdt trængt af kartoffelkur og julegaverne står på hjemmesrik og aftenskolekeramik, er der selvsagt ikke så meget at diskutere, men ellers må man sige, at Music Machine er et herligt stykke legetøj til lillebror og til resten af familien, især hvis man alligevel har en lille hobby-synthesizer med MIDI-interface inden for hjemmets fire vægge. Desuden nærer Flare Technology i den lille manual håb om, at de snart vil kunne supplere softwaren til musikmaskinen med nye, sofistikerede programmer...

AMSTRAD/SINCLAIR ZX

Englænderne er et besynderligt folkefærd. Hvem ellers kan finde på, for Gud ved hvilken gang, at introducere en efterhånden 5 år gammel hjemmecomputer som værende lidt af en revolution? Allan Sugar har før bevist sin genialitet ved at sende mildest talt utraditionelle produkter på markedet og tilmed slippe godt fra det, men denne gang rabler det da for manden! Derfor behøver alle englændere naturligvis ikke at være nogle specielle mennesker, eller hvad? Når man ser på de sidste salgsstatistikker, viser det sig, at denne "nye" Sectrum model ca. 783 sælger bedre end Amstrads "egen" CPC 464'er i England... Jo, englændere er bestemt noget helt for sig selv.

Moralen på denne lille beretning er såmænd: Allan Sugar er på ingen måde ved at miste grebet. Han kender blot sine landsmænds konservative holdning godt nok til at vide, at de også nok skal komme styrtende og købe hans gode, gamle Spectrum'er, når de engang ind i halvfemserne faldbydes med indbygget dybfryser, juletræslys og clockradio.

For lige godt et år siden, da Amstrad præsenterede sine to nye vidunderbørn for verdenspressen, PC1512 og +2'eren, skrev jeg i anmeldelsen af Spectrum +2, at det forhåbentlig blev det sidste, vi fik at se til denne gigtplagede veteran på hjemmecomputermarkedet. Tilsyneladende er Onkel Sugar sprunget let henover mit fromme ønske, for nu står den her så igen, Spectrum'en: Denne gang endnu mere "Amstrad-like", men under overfladen stadigvæk intet mere end en gammeldags Spectrum model 1982.

Da jeg første gang stod med den nye maskine i mine efterhånden hårdt prøvede hænder, faldt det mig ind, at der var et eller andet bekendt ved maskinen. Pludselig slog det mig, at med undtagelse af enkelte designmæssige forskelle, var det en regulær Amstrad CPC 6128. Bortset fra 7 underskydende centimeter (omtrent svarende til det numeriske tastatur den mangler) kan Spectrum'en nemlig let forveksles med Amstrads hidtidige flagskib på hjemmecomputerfronten.

Tastaturet er det samme (ligesom det også var på +2'eren), udover at det nu er holdt i samme sorte farve som resten af kabinettet, hvor +2 havde en mere koksgrå kulør. I højre side er dyret udstyret med en af de velkendte 3-tommer diskettedrev, som Allan Sugar efter sigende skulle have 17 trilliarder af på lager til den nette anskaffelsespris af ca. 15 kr. Først når man går i detaljer, bliver dette sminkede lig distanceret af "storebror 6128"; tastaturet er præcis som på +2 krympet så meget, at det er mildest talt irriterende i brug. Plastickassen er heller ikke af helt samme kaliber som 6128'eren, men lad nu disse smådetaljer hvile for en stund.

I forhold til +2'eren er den nye Spectrum blevet udvidet med et par ekstra udgange/hardwaremuligheder – dem der sammen med di-

skettedrevet skal sælge maskinen. Først og fremmest er der monteret et stik (printconnector) for tilslutning af et eksternt diskettedrev. Her har Amstrad været så smarte, at de har gjort maskinen hardwaremæssigt fuldt ud kompatibel med CPC-computerne; det vil sige, at man blot skal gå ud og købe et normalt Amstrad FD-1 ekstra diskettedrev, da maskinen benytter den samme floppy disc controller, uPD765A.

Det næste stik, der er blevet tilføjet, er et parallelt printer-interface. Ligeledes dette stik er magen til det tilsvarende på CPC-computerne, det vil sige, at man direkte kan tilslutte en Amstrad DMP-printer eller enhver anden printer, der følger centronics-standarden (tak fordi du tog min kritik til efterretning, Allan). Næst efter kommer der et temmeligt voldsomt 6-polet stik med påskriften "PSU". PSU står for Power Supply Unit, og årsagen til den kraftige udvidelse er diskettestationen, der jo som bekendt skal bruge 12 volt. Strømforsyningen er da også ved at udarte til en hel 200-punds bageovn med kølergitter.

For at springe tilbage til Spectrum-standarden er der naturligvis også indbygget den sædvanlige Sinclair expansion Input/Output port. Som på +2'eren følger også herefter en såkaldt RS232/MIDI-connection, hvor RS232-interfacet primært er beregnet for tilslutning af en seriel printer og MIDI-interfacet kun kan køre output. På den sidste Spectrum-model fulgte herefter et KEYPAD-stik for tilslutning af et eksternt numerisk tastatur. Denne gang har Amstrad valgt at kalde det for "AUX" (ligesom på et stereoanlæg), og anvendelsesmulighederne er da også lidt anderledes omend obskure; ifølge manualen kan stikket anvendes enten som en udvidelse af RS232 interfacet eller som en simpel lille Input/Output port til fjernstyring af en robot – det skriver de Guddødemig, selvom stikket kun indeholder to udgående og to indgående linier (bits).

Af de mere normale Spectrum-plus stik forefindes et monitorstik, der både kan køre RGB- og PERITEL-standard. Et normalt TV UHF-stik er der naturligvis også, og det stik, der på +2'eren blot hed "SOUND", er nu udvidet til også at omfatte båndoptager ind- og udgang (meget praktisk, da al Spectrum-software indtil nu kun foreligger på bånd). Endelig er den en ekstern RESET-knap og to joystickporte beregnet for de specielle Sinclair SJS-joysticks. Som sædvanligt er det dog ingen sag med en loddekolbe i hånden at bygge et lille mellemled (for en kvart hundredelas), da alle tilslutninger står grundigt opført i manualen.

Indersiden af computeren er nok den, der har gennemgået færrest forandringer. Når man starter op, får man akkurat de samme muligheder som på de tidligere plus-Spectrum'er: En "pull-down" menu med mulighed for Loader (starter direkte op på disketten), Calculator (elendig lommeregner-Basic), 48-basic (den helt originale Spectrum-Basic, der gør maskinen kompatibel med næsten alle tidligere Spectrum-softwaretitler) samt +3 Basic, der består af en +2 Basic med indbygget +3 Disk Operativ System (!). Denne DOS er så meget kompatibel med Amstrad'ens, at man uden videre kan tage sine Spectrum disketter og flytte over på CPC'eren eller omvendt. Naturligvis kan man ikke

SPECTRUM + 3

En nyfødt olding

køre de samme programmer, men tekstfiler og lignende kan ganske problemløst flyttes over. +3 DOS bruger nemlig CPM-kompatibel standard, hvilket i og for sig er meget praktisk, men selve maskinen er på ingen måde CPM-kompatibel, hvilket ingenlunde er spor praktisk. Da maskinen nu er banket op omkring en Z80A-processor (3.5469 MHz), burde Amstrad nok have taget skridtet helt ud og gjort maskinen CPM- og måske endda CPC-kompatibel (og prøv nu ikke på at komme med en Spectrum +4 om et halvt års tid, Hr. Sugar!) Den nye +3 Basic med DOS rummer faktisk alt andet lige en del stærke kommandoer, blandt andet mulighed for direkte at formattere disketter og kopiere filer med et enkelt Basic-nøgleord; ikke engang normalkost på en Amstrad!

Meget andet er der ikke at sige om denne Tordenskjolds soldat. Blot skal lige nævnes, at der med i pakken følger en diskette med 6 programmer, alle gamle 1984, '85 og '86 titler fra Ocean, som Amsoft altså har allieret sig med. Det drejer sig om spillene "Gift fro the Gods" om den græske helt Orestes anbragt i et besynderligt plot med et tåbeligt styresystem, "Mailstrom" om et afsindigt langsomt postbud, "N.O.M.A.D.", "COSMIC WARTOAD" og "SUPERTEST PART I & II", der, så vidt jeg kunne se, var identisk med Daley Thomsons Supertest bortset altså fra navnet. En tungtvejende grund til, at jeg ikke har omtalt spillene særligt grundigt, er den, at disketten efter to ganges brug pludselig blev syg og spyttede CRC-fejlmeddelelser i hovedet af mig (og så anbefaler Amstrad i sin manual at anvende Amsoft-disketter for pålidelig dataoverførsel –

gæt hvilket mærke diskette, der var anvendt til spillene... En anden småirriterende ting, som jeg dog heller ikke anser for værende generel, var den medfølgende manual; denne var ikke skåret ordentligt til i kanten, så jeg måtte sidde og sprætte siderne op som på en anden paperback-udgave. Et problem, der derimod nok skal vise sig at være generelt, er det pokkers urolige TV-skærmbillede når man load'er fra disketten.

Med en introduktionspris på 2995,- incl. moms, skal jeg være den sidste til at spå denne maskine noget salg i Danmark. På det engelske marked må der være helt specielle forhold, der gør sig gældende, siden Amstrad/Sinclair Division åbenbart kan sprøjte maskinerne ud, men med de danske køberes mentalitet, kan jeg ikke forestille mig, at maskinen vil blive solgt som andet end julegave til 3-årige novicer. Man må trods alt se lidt realistisk på dens konkurrencemuligheder: Hvis man ønsker sig en spillecomputer (og det er øjensynligt det eneste, +3'erne kan bruges til) kan man erhverve sig en Grummodore 64 for den halve pris. Den har ganske vist ingen diskettestation (og da slet ikke en hurtig en), men softwareudbuddet er og bliver det største og bedste til denne computer. En anden ligeså værdig konkurrent er Amstrads egen række af CPC-modeller, hvor man også virkelig får kvalitet for hver en krone – også hvis man selv skulle få lyst til at programmere (så du røgen, Commodore?) Endelig kan man jo kravle 1800 kr. op ad prisstigen og erhverve sig en Amiga, men hvem den nye ZX Spectrum +3 i teknisk henseende absolut heller ikke tåler noggen sammenligning. Sorry venner, men det kunne desværre kun blive til en nedsabling denne gang...

LÆSER Service

Bestillingskupon

Abonnement:

1 års abonnement på Amstrad Bladet	295,00	___
½ års prøveabonnement på Amstrad Bladet	150,00	___

Disketter/bånd:

___ stk. Maxell disketter, særtilbud pr. stk.	39,50	___
Amstrad Bladets kartoteksprogram på disc til CPC	75,00	___
Amstrad Bladets kartoteksprogram til Joyce	95,00	___
Programlistninger i udvalg fra 1985	145,00	___
Programlistninger i udvalg fra 1985	145,00	___
Opsamlingsdiskette til CPC (1-5 1987)	145,00	___
Opsamlingsdiskette til PCW	95,00	___
Programlistninger 6-87 på disc	55,00	___
Programlistninger 6-87 på bånd	39,00	___
Programlistninger 7-87 på disc	55,00	___
Programlistninger 7-87 på bånd	39,00	___
Programlistninger 8-87 på disc	55,00	___
Programlistninger 8-87 på bånd	39,00	___
Programlistninger fra dette nr. på disc	55,00	___
Programlistninger fra dette nr. på bånd	39,00	___

Diverse:

___ stk. Thingi, særtilbud pr. stk.	50,00	___
Tidligere nr. af: Amstrad Bladet (fra 1-85) pr. stk.	15,00	___
Angiv hvilke: ___		
Amstrad Computer User (fra nr. 5-86) pr. stk.	15,00	___
Angiv hvilke: ___		
Input 1+2+3-87 pr. stk.	15,00	___
Input 1-87	25,00	___

Total: ___
+ Porto og ekspedition, 15,00 ___
I alt: ___

Angiv maskintype ___

Kuponen sendes til:
Amstrad Bladet
Vestergade 35 D
8600 Silkeborg

Beløbet bedes vedlagt pr. check, eller indsættes på giro 6 26 51 97. Alle priser er excl. porto. Bestillinger bedes forudbetalt. Beløbet er indsat på giro ☐ vedlagt i check ☐
Efterkrav: + 25 kr.

Send venligst ovenstående til:

Navn: ....

Adresse: ....

Postnr./by: ....

Evt. tlf.: ....

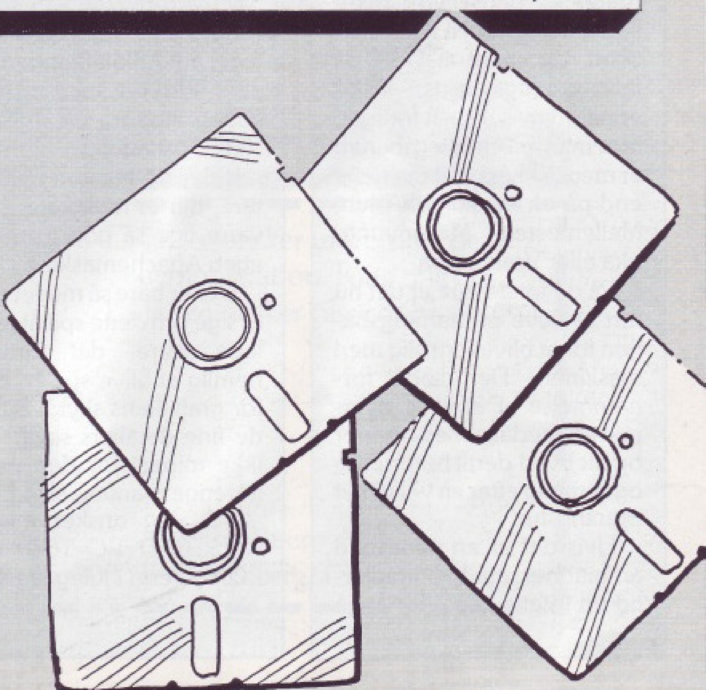
Opsamlingsdiskette til CPC:
Denne diskette indeholder udvalgte programmer, som har været bragt i Amstrad Bladet 1-5 i år. Alle programmerne kan køre på CPC 464/664/6128.
Indhold: FERDINAND og CPR-genrator fra blad 1-87.
HEADREAD, RYTMEBOX og TIPS fra blad 3-87.
MAGIC TOOLS V.3 fra blad 4-87.
EDITOR fra blad 5-87.

Få disse programmer samlet på en diskette for kun: .... **145,- kr.**

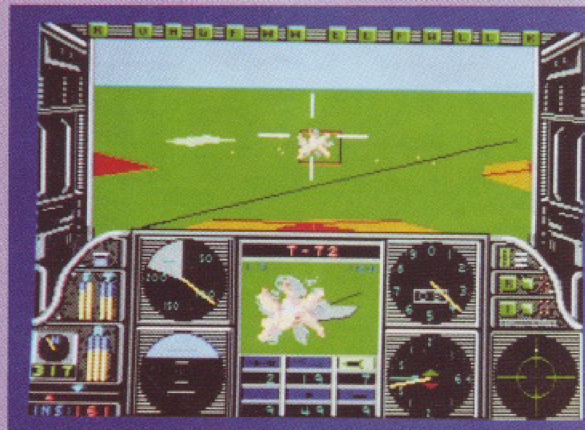
Eller båndversion til: .... **75,- kr.**

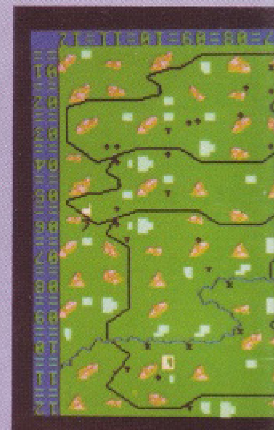
PCW-OPSAMLINGS DISKETTE:
På denne diskette har vi samlet alle de Joyce programmer, der hidtil har været bragt i Amstrad Bladet og Input. Alle programmerne kan køre på PCW 8256/8512.
Indhold: Nøgletalsberegning fra blad 2-87.
Martriks beregning fra blad 3-87.
Time Organizer fra Input 1-87.
Børsen fra Input 2-87.

Få alle disse programmer samlet på en diskette for kun: .... **95,- kr.**

GUNSHIP

80'ernes simulationprogram

Dette skal ikke ses som en egentlig anmeldelse af MICROPROSE spillet, blot som en kort orientering om, hvad det indeholder, og hvad man kan forventes at blive udsat for.

Efter et par reklameskærme kommer den første opgave. For at komme ud at flyve rigtige missioner skal man klare en lille panserkendingsopgave, ikke noget særligt da de billeder man skal genkende alle er tydeligt vist i instruktionsbogen. Efter ca. 15 opstarter gider man ikke at bladre mere i den bog, og begynder at lære udenad. Klares panserkendingen ikke bliver piloten diskvalificeret, og sendt til USA på flyvetræningskursus. Dette er naturligvis ikke at foragte, idet man på træningsbanen er mere sikker på at overleve end på en mission til Asien, Mellemøsten, Mellemamerika eller Vesteuropa.

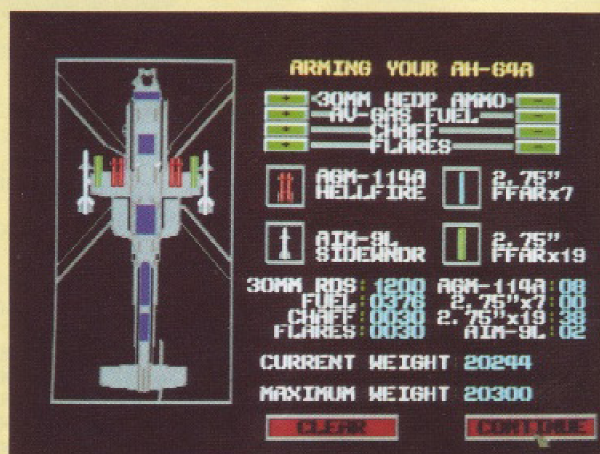
På de første ture er det nu rart at flyve på træningsbanen for at blive fortrolig med maskinen. Den søde fornemmelse af at blive overrakt en medalje med honnør og alt hvad dertil hører er jo også mulig efter en vellykket træningstur.

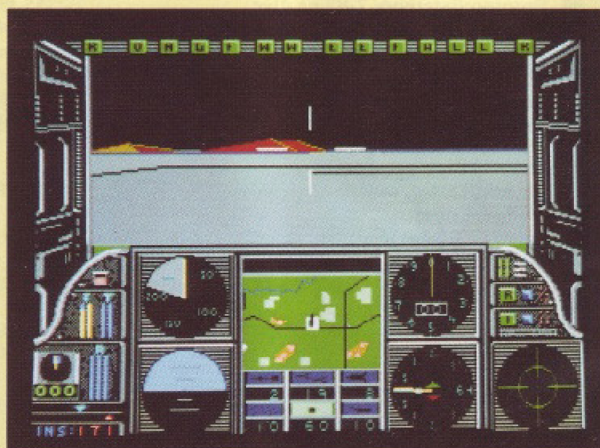
Hvis det er en pilot med ambitioner, må han imidlertid ud i rigtig kamp for at gå efter guldet og en placering på highscorelisten. Det er heller ikke (særlig) svært, blot er modstanderne ved fronten udstyret med rigtige våben, og pludselig får man skader på helikopteren, når de skyder. Jeg har selv flere gange frydet mig over min kampdygtighed, for kort tid efter at blive udsat for ufrivillige vandladninger m.v. Teoretisk er det dog muligt at lande helikopteren ved en speciel glidemanøvre, hvor rotoren holdes i gang; men et er teori, noget andet er hvor meget der står tilbage at lære.

Helikopteren er et teknisk vidunder med alt det udstyr der overhovedet kan kobles på, hvorfra naturligvis undtaget autopilot. Fjenderne er alle udstyret med russiske våben, lige fra de små næsten uskadelige jord-luft missiler og til Hind-helikoptere, der er millimeter fra at være lige så gode som din egen Apachemaskine.

Der er bare så meget mere at sige om dette spil at jeg vil lade være, det fortjener nemlig at blive spillet. Både for grafikkens skyld, for alle de fine detaljers skyld – og ikke mindst for den meget lærerige manuals skyld.

PS: Jeg ønsker mig en AMSTRAD PC 1640 med EGA skærm i julegave.

Amstrad Sir Charles er nedsat... Men meget opsat på at bevise det er uretfærdigt!

Når man for små 7.000 kroner får en lynende hurtig, fuldt IBM-kompatibel PC'er med 512 K RAM, dansk tastatur, flytbar antirefleksskærm, mus, bagsidetilslutning for alt perifert udstyr, ligner det næsten røverkøb. Og når man oven i købet får god dansk software for et lignende beløb oven i hatten, er det næsten uretfærdigt billigt.
Føl Sir Charles på tasterne, og lad kvaliteten bevise, at prisen er uretfærdig lav.

LETH·MADSEN

AMSTRAD

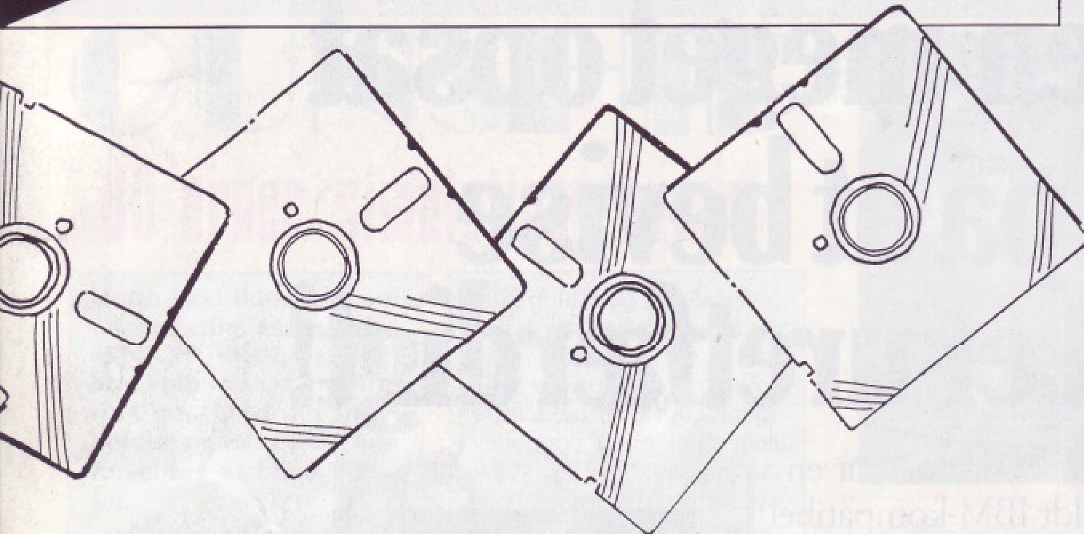
EXTRA SOFTWARE OVEN I KØBET!
En pakke bestående af ABILITY, som er fuldt professionel tekstbehandling, spreadsheets, database, AV præsentation og grafik PLUS 4 spændende spil følger nu med Sir Charles. Værdi ca. 2000 kr. Tilbuddet gælder kun så længe lager haves.

☐ Ja, jeg ønsker uforbindende demonstration. Ring mig op.
☐ Ja, jeg ønsker tilsendt brochure.

Navn: ....
Firma: ....
Adresse: ....
Postnr.: .... By: ....
Telefon: ....

Kuponen indsendes til Dina Micro A/S, Finsensvej 86, 2000 Frederiksberg, Telefon 01 88 02 88

VEDRØRENDE DISKETTER TIL AMSTRAD

Der har i længere tid verseret rygter om et fald i diskettepriserne i Danmark. Ved forespørgsel hos relevante personer i branchen er dette blevet bekræftet fra flere sider.

Historien er den, at man på et tidspunkt havde opgivet produktionen af 3" disketterne. Kort tid efter kom AMSTRAD 464 på markedet, og i den nye situation genoptog man produktionen, men til nogle helt andre priser.

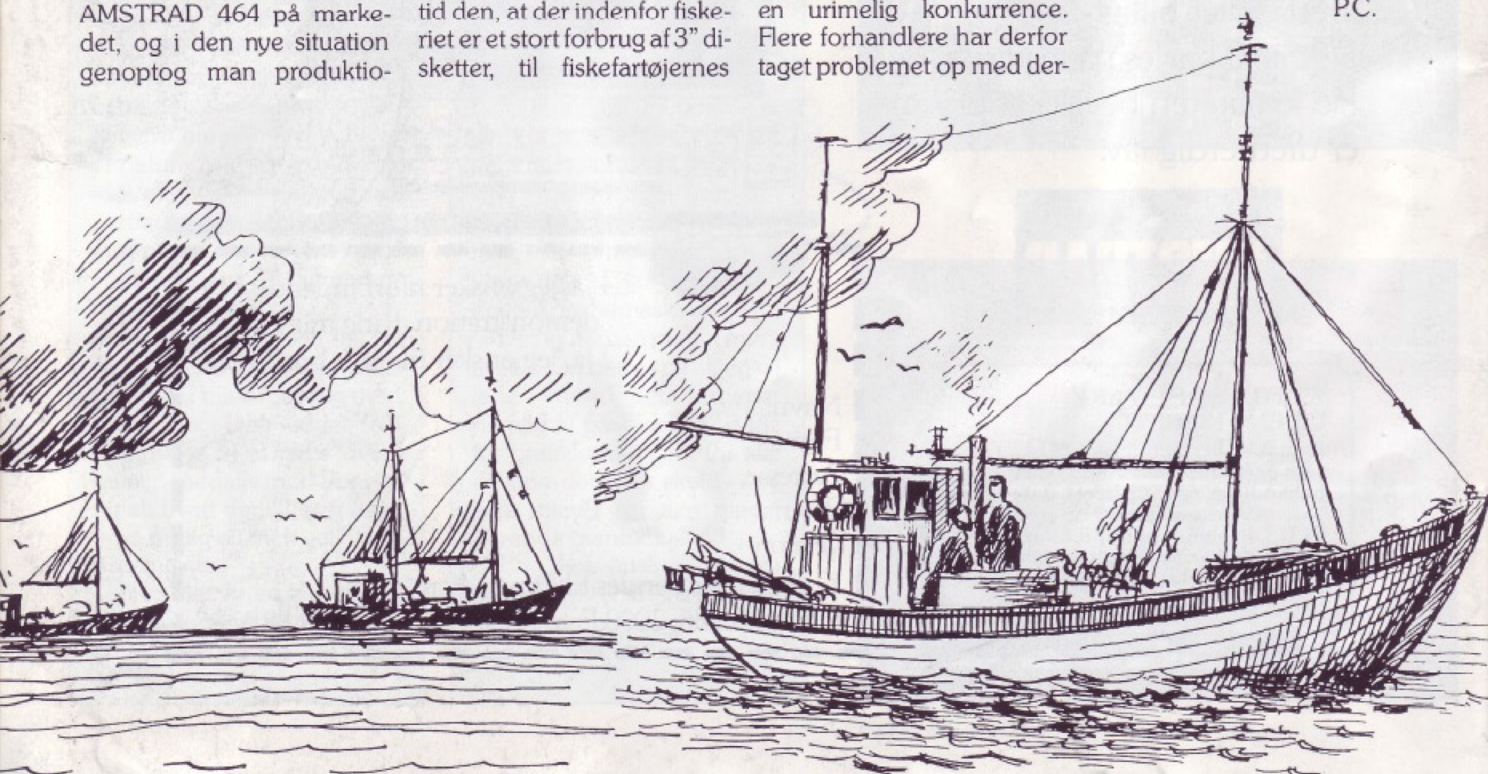
Tilbage i Thailand befandt sigen container indeholdende 400.000 3" disketter fra den gamle produktion. Det er disse disketter der har været grundlaget for de mange billige tilbud, der har verseret i bladene.

Nu er situationen imidlertid den, at der indenfor fiskeriet er et stort forbrug af 3" disketter, til fiskefartøjernes plottere, disse har været solgt til halt andre priser end dem vi AMSTRAD brugere har kendtd, og ofte væsentligt billigere, end selv AMSTRAD forhandlerne har kunnet købe dem hjem til.

Flere af disse disketter er kommet i handelen i kiosker og som postordre, hvilket igen har påført forhandlerne en urimelig konkurrence. Flere forhandlere har derfor taget problemet op med deres leverandører, hvilket efter sigende skulle føre til lavere priser i den nærmeste fremtid.

Vi vil forsøge at følge denne sag op i næste nummer af AMSTRAD BLADET, idet vi håber det vil være muligt at få en kommentar fra en af mærkevareproducenternes repræsentanter.

P.C.

NÆSTE NR.

TEMA: ROM-Software

Vi focuserer på mulighederne i rom-software, har den en fremtid? Vi har set nærmere på det nye ROM-styresystem RODOS. Rodos kan meget vel være svaret for den kræsne bruger, læs med i næste nr.

Bedre held...

Vi fortalte i sidste nr., at vi ville bringe en test af Amstrads nye 24 nåls printer LQ-3500 allerede i dette nr. - Desværre lykkedes det ikke at få testeksemplaret i tide fra importøren. Vi krydser endnu engang fingre og håber at kunne fortælle betydeligt mere om denne nyhed i næste nr.

Og meget meget mere..

vil man kunne finde i næste nr. af Amstrad Bladet. F. eks. bringer vi en stor artikel om styringen af skærmen på Joyce. Skærm dramatik her og nu. Vi fortæller hvad der gik galt med computeren under det store børskrak her i efteråret. Vores nytårs nummer kommer lige i begyndelsen af januar.

PRIMA software fra Hørsholm

Vi tester PRIMAFINANS, programmet der både kan bruges til styring af ens privatøkonomi, men samtidig også kan klare mindre firmaregnskaber. Vil du have styr på økonomien fra starten af året, så læs anmeldelsen af programmet i næste nr., det kunne være svaret for netop dig.

DANISH DYNAMITE

Styr på fremtiden -
Styr i fremtiden...
Det danske joystick

Slagfast nylon-hus -
Stålindlæg i håndtag -
Dansk-fremstillet
1 års garanti

Præcisions fremstillet med trykt kredsløb
5 stk. udskiftelige micro-switches
Superstærk plast- og stålkonstruktion
Designet for både venstre og højre hånd
Specielt designet håndtag
Speciel ledningsaflastning
Ekstra lang ledning på 150 cm.

Passer til:
Comm... Bit 9...

Vejledende udsalg 218,- kr.

... hele ...

Fabrikation: Danish ... 3, DK-8270 Højbjerg. Tlf. 06 29 44 44*

Hvis din sædv... til os, så finder vi een i nærheden af dig

